

**ANYKŠČIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS LIUDVIKOS IR STANISLOVO DIDŽIULIŲ
VIEŠOJI BIBLIOTEKA**



2019 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

Patvirtinta: Anykščių rajono savivaldybės
Liudvikos ir Stanislovo Didžiulių
Viešosios bibliotekos direktoriaus
2020-04-01 Įsakymu Nr. V-22

**ANYKŠČIAI
2020**



TURINYS

BENDROJI DALIS	3
I. BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS	5
1.1. Bibliotekų skaičius	5
1.2. Tinklo pokyčiai	6
1.3. Neįgalųjų ir senyvo amžiaus gyventojų aptarnavimas	6
1.4. Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos (LASS) narių aptarnavimas	7
1.5. Struktūros tobulinimas ir pokyčiai viešojoje bibliotekoje	7
II. FONDO FORMAVIMAS	8
2.1. Fondo formavimas	8
2.2. Parama	10
2.3. Fondų būklė	12
2.4. Aprūpinimas dokumentais	12
2.5. Dokumentų gavimas	13
2.6. Dokumentų nurašymas	15
2.7. Dokumentų fondo judėjimas	16
2.8. Fondo panaudojimas	16
III. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS	16
3.1. Vartotojų telkimas	16
3.2. Vartotojų skaičius	17
3.3. Vartotojų sudėtis	19
3.4. Apsilankymų skaičius	19
3.5. Dokumentų išduotis	21
3.6. Skaitomumas	24
3.7. Vartotojams skirtų darbo vietų skaičius	24
3.8. Vartotojų mokymas	25
3.9. Prieiga ir sąlygos	27
3.10. TBA aptarnavimas	27
3.11. Mokamos paslaugos	27
3.12. Renginiai	28
3.13. Bibliotekos įvaizdžio formavimas	40
IV. DARBAS SU SKAITYTOJ AIS VAIKAIS	42
4.1. Dokumentų fondas ir jo panaudojimas Viešojoje bibliotekoje	42
4.2. Dokumentų gautis ir nurašymas Viešojoje bibliotekoje	44
4.3. Vaikų vartotojų telkimas	45
4.4. Apsilankymų skaičius ir lankomumas	47



4.5. Dokumentų išduotis	47
4.6. Skaitomumas	50
4.7. Renginiai vaikams	50
V. INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYROS VEIKLA.....	58
5.1. LIBIS PĮ diegimas	58
5.2. Informacinis fondas	59
5.3. Katalogų ir kartotekų būklė.....	59
5.4. Bibliografinis informacinis vartotojų aptarnavimas	59
5.5. Internetas	61
5.6. Kraštotyros veikla	61
VI. METODINĖ VEIKLA	69
VII. PERSONALAS.....	76
7.1. Personalo išsilavinimas	76
7.2. Darbuotojų profesinės kvalifikacijos kėlimas.....	76
7.3. Darbuotojų veiklos efektyvumo rodikliai	81
VIII. MATERIALINĖ BAZĖ	81
8.1. Patalpų būklė.....	81
8.2. Techninis aprūpinimas	81
IX. FINANSAVIMAS	82
IŠVADOS.....	82

BENDROJI DALIS

Anykščių rajono savivaldybės Liudvikos ir Stanislovo Didžiulių viešoji biblioteka (toliau Biblioteka) yra visiems prieinama viešoji įstaiga, kaupianti ir sauganti universalų bendruomenės poreikius tenkinantį dokumentų fondą, aptarnaujanti visus visuomenės narius viešaisiais informacijos šaltiniais, teikianti skaitybos, informacijos, savišvietos ir kultūros kitas paslaugas, siekianti būti informacijos sklaidos, mokslo ir savišvietos, kultūros ir laisvalaikio centru. Šiandien Biblioteka yra dinamiška ir daugiafunkcinė institucija, viena iš socialinių institucijų, sudarančių galimybes asmenybei tobulėti, padedančių individui integruotis į visuomenę, tapti atsakingu ir sąmoningu atviros visuomenės piliečiu. Tai vieta, kur užtikrinamos informacinės paslaugos, diegiamos naujos technologijos, garantuojama prieiga prie išteklių internete. Biblioteka yra ta vieta, kur žmonės ateina ne tik pasiskolinti knygų ar paskaityti laikraščių, žurnalų. Biblioteka – tai intelektualinės veiklos centras, tai erdvė, kur ne tik gilinamos žinios, bet ir keičiamasi jomis su kitais, tenkinami socialiniai poreikiai.

- **Bibliotekos tikslas** – skatinti žinių visuomenės raidą, užtikrinant teisę į informaciją, raiškos laisvę, suteikiant galimybę visiems ir kiekvienam rajono gyventojui naudotis bibliotekos informaciniais ištekliais ir paslaugomis, padidinti bibliotekų įvaizdžio patrauklumą visuomenei ir socialiniams partneriams, išryškinti bibliotekų tinklo privalumus, atskleisti daugialypių bibliotekų teikiamų paslaugų plėtros ir naudos visuomenei potencialą.
- **Pagrindinės veiklos kryptys ir uždaviniai:**
 - 📖 Prisidėti prie informacinės visuomenės plėtros kaupiant, saugant dokumentų fondą ir sudarant galimybes naudotis informacijos ištekliais;
 - 📖 Kurti Biblioteką, kaip bendruomenės traukos centrą, formuoti Bibliotekos, kaip patrauklios informacijos, švietimo ir kultūros įstaigos įvaizdį;
 - 📖 Informuoti visuomenę apie Bibliotekos teikiamas paslaugas, naujas knygas, elektronines knygas, garsinius dokumentus, akcijas, renginius. Atskleisti Bibliotekų teikiamų paslaugų svarbą ir naudą visuomenei;
 - 📖 Bibliotekininkų kvalifikacijos tobulinimas, profesionalumo bei kompetencijų ugdymas, siekiant darbo kokybės;
 - 📖 Užtikrinti Bibliotekos paslaugas jaunimui, vaikams atitinkančias jų poreikius ir prioritetus. Per edukacinius užsiėmimus skatinti vaikų kūrybiškumą, iniciatyvą, saviraišką;
 - 📖 Aktyviai dalyvauti valstybės skaitymo skatinimo ir kalbos įgūdžių ugdymo politikoje, ugdant sąmoningą, kultūringą ir kūrybingą Lietuvos pilietį;
 - 📖 Skatinti gyventojų skaitymą įvairiomis knygų populiarinimo formomis: organizuojant parodas, Nacionalinės bibliotekų savaitės renginius, reklamuojant naujas knygas ir spaudą;



- 📖 Kraštotyros ir etninės veiklos aktyvinimas ir plėtra, rašytinio paveldo, įvairios informacijos apie kraštą ir jo žmones kaupimas ir sklaida, ryšių su kraštiečiais puoselėjimas;
- 📖 Ugdyti vartotojų bibliografinį raštingumą, formuoti bibliografinės paieškos įgūdžius.
- 📖 Prisidėti prie neformaliojo suaugusiųjų švietimo, tęsti gyventojų kompiuterinio raštingumo mokymus. Dalyvauti projekte „Prisijungusi Lietuva“;
- 📖 Ieškoti galimybių papildomam finansavimui gauti, dalyvaujant įvairiose programose ir projektuose;
- 📖 Plėsti tarpinstitucinius bendradarbiavimo ir partnerystės ryšius su kultūros, švietimo, savivaldybės institucijomis, nevyriausybiniomis organizacijomis, vietos bendruomenėmis.

2019-ieji buvo akcentuojami, kaip rašytojo Juozo Tumo-Vaižganto (gimė prieš 150 metų Maleišių k. Anykščių r.) metai. Taip pat, 2019-ieji metai Lietuvos Respublikos Seimo buvo paskelbti Lietuvos Valstybės Prezidento Antano Smetonos metais, Pasaulio lietuvių metais, Vietovardžių metais, Lietuvos šaulių sąjungos metais ir kt. Deramai pažymint šiuos metus bibliotekose organizuoti renginiai: literatūros, meno, personalinės, teminės parodos, piešinių, meninio skaitymo konkursai, edukacinės programos, viktorinos, popietės, susitikimai, pilietiškumo akcijos. Biblioteka ataskaitiniais metais organizavo tradicinius renginius, renginius netradicinėje erdvėje. Vasario 28 d. Bibliotekos rūsyje duris atvėrė naujas muziejus, kuris skirtas spaudos fotografui Izidoriui Girčiui. 2019 m. ypatingo dėmesio susilaukė erdvė jaunimui „Idėjų LABAS“. Neformali ir atvira jaunimo susibūrimo vieta, kurioje atvirai prieinamos informacinės medijų raštingumui reikalingos technologijos (garso įrašų bei grafinio dizaino studijos) pritraukė į Biblioteką daugiau jaunimo, skatino juos kurti, domėtis literatūra, menu. Metų pabaigoje įkurtas filialas – Istorijų dvarelis, tai edukacinė erdvė Anykščiuose, skirta visiems vaikams mėgstantiems istorijas ir paslaptis. Ši vieta atsirado iš didelio noro puoselėti kūrybiškumą, ugdyti meilę istorijai, istorijoms ir knygoms. Istorijų dvarelyje nuo gruodžio 7 d. iki 2020 m. sausio 6 d. įsikūrė ir veikė Kalėdų rezidencija.

Ataskaitiniais metais Ukrainos nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius Lietuvoje Volodymyr Yatsenivskyi Kalbų alėjoje prie Anykščių L. ir S. Didžiulių viešosios bibliotekos atidengė atminimo plytelę su ukrainietišku pasisveikinimu „Доброго дня!“ („Laba diena!“).

Biblioteka prisidėjo prie iniciatyvos „Atverk duris vasarai“. Vaikų literatūros ir edukacijos skyrius antrus metus iš eilės pripažintas kaip aktyviausias ir kūrybingiausias – pasiūlęs įdomiausių veiklų, iniciatyvos dalyvis. Džiaugiamės Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos ministro Algirdo Monkevičiaus padėka už aktyvų dalyvavimą iniciatyvoje ir turiningų veiklų organizavimą vaikų vasaros atostogų metu bei prizų – įspūdinga edukacine kelione į Lenkiją. Į šią kelionę spalio 3-6 d. vyko Robotikos veiklų organizavimo komandos narys, bibliotekos IT specialistas Justas Šaučiūnas.



Didžiojo ir džiaugiamės Krašto dokumentų ir kraštotyros skyriaus vedėjos Audronės Berezauskienės pasiekimais: įteiktas Panevėžio regiono bibliotekų darbuotojų Metų nominacijos „Ad astra“ ženklas ir Lietuvos Kultūros ministro Mindaugo Kvietkausko įsakymu paskirta Kultūros ministerijos premija už reikšmingus darbus bei išskirtinius mokslinius tyrinėjimus bibliotekininkystės ir bibliografijos, knygotyros srityse.

Anykščių rajono savivaldybė 2019 m. kultūrinės veiklos išlaidoms Bibliotekai ir filialams skyrė 3 000 Eur.

➤ **Bibliotekoje vykdyti projektai:**

- 📖 Lietuvos Kultūros tarybos finansuotas projektas vaikų ir jaunimo literatūros festivalis „Nuotykių tęsiasi!“;
- 📖 Anykščių rajono savivaldybės finansuotas projektas „Alternatyvių veiklų įvairovė atviroje jaunimo erdvėje Anykščiuose“;
- 📖 Europos komisijai Lietuvoje parengtas projektas „ES drauge saugiau“.

➤ **Pagrindiniai veiklos vertinimo kriterijai rajono bibliotekose**

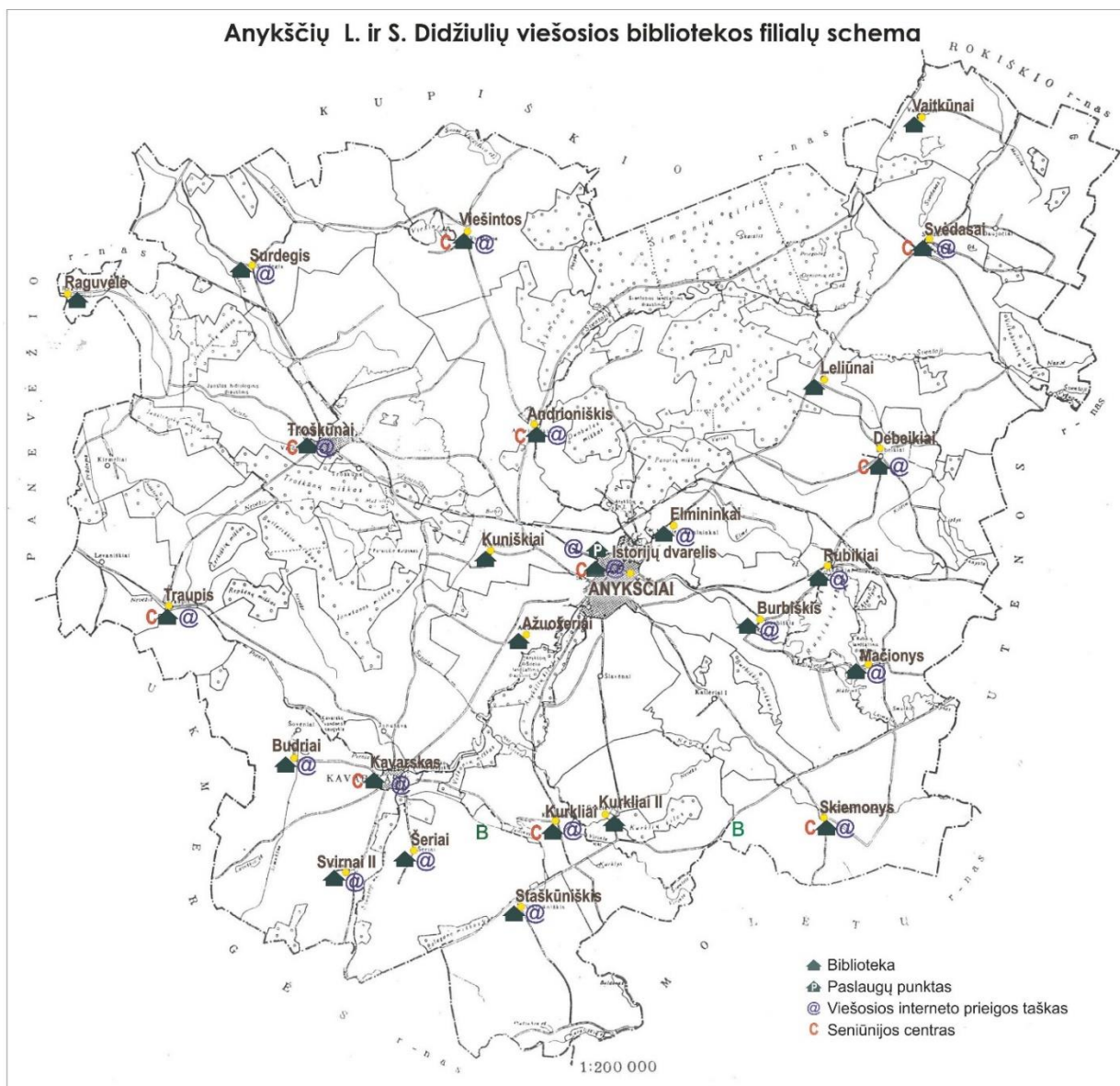
Eil. Nr.	Priemonės	Planuota 2019 m.	Įvykdyta 2019 m.	Įvykdymo proc.
1.	Gyventojų sutelkimo procentas bibliotekose	34,6	34,0	98,3
2.	Registruotų vartotojų skaičius	8 250	8 023	97,2
3.	Apsilankymų skaičius	155 000	155 880	100,6
4.	Dokumentų išduotis	247 000	237 589	96,2
5.	Gauti ir sutvarkyti dokumentai	9 900	10 565	106,7
6.	Prenumeruoti periodiniai leidiniai (pav.)	70	49	70,0
7.	Organizuoti renginiai, iš jų:	1 150	1 303	113,3
	žodiniai	500	658	131,6
	vaizdiniai	650	645	99,2
8.	Atsakyta į skaitytojų užklausas	3 300	3 290	99,7

I. BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS

1.1. Bibliotekų skaičius

- Iš viso – 25;
- Viešųjų bibliotekų – 1;
- Miesto filialų – 2;
- Kaimo filialų – 22.

Bibliotekų tinklo tankumo koeficientas rajone 1,06. Lyginant su praėjusiais metais +0,03. Didžiausias atstumas tarp bibliotekų yra 13 km., mažiausias – 4 km. Vienai bibliotekai vidutiniškai tenka 944 (-22) gyventojai, vienam filialui –586 (-13) gyventojai.



1.2. Tinklo pokyčiai

- Uždarytų filialų – nėra;
- Sujungtų bibliotekų – nėra;
- Atidarytų filialų – yra. Anykščių rajono savivaldybės tarybos sprendimu 2019 m. rugsėjo 26 d. Nr. 1-TS-284 įsteigtas Bibliotekos filialas – Istorijų dvarelis, kurio buveinė Paupio g. 10, Anykščiai. Pakeisti Bibliotekos nuostatai (2019 m. rugsėjo 26 d. 1-TS-284 redakcija). Kadangi naujai įsteigtas Istorijų dvarelis pagal savo nuostatus neatlieka visų filialui būdingų funkcijų, jis priskirtas Viešajai bibliotekai kaip paslaugų punktas.

Keitėsi 2 filialų pavadinimai: vietoj Piktagalio ir Kurklelių filialų atsirado Kuniškių ir Kurklių II.

1.3. Neįgaliųjų ir senyvo amžiaus gyventojų aptarnavimas

Savaniai knygnešiai aptarnaudami senyvo amžiaus ir neįgaliuosius skaitytojus namuose talkina rajono bibliotekininkams jau daugelį metų. Bibliotekoje ir filialuose sutelkti 307 knygnešiai, lyginant su praėjusiais metais 14 knygnešių mažiau. Knygnešiai knygas, periodinius

leidinius nešė 610 gyventojų, lyginant su praėjusiais metais -42. Jiems išduota 15 860 fiz. vnt. dokumentų, lyginant su praėjusiais metais išduotis sumažėjo 1 065 fiz. vnt. Daugiausia knygnešių turi Kavarsko (43) ir Troškūnų (31) miestų filialai, kaimų filialų tarpe – Debeikiai (40). Dažnai knygą ar periodinius leidinius gyventojams neša bibliotekininkės, šeimos nariai, kaimynai.

1.4. Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos (LASS) narių aptarnavimas

2019 m. užsiregistravo 28 šios kategorijos vartotojai, tiek pat kiek ir praėjusiais metais. Naujai užsirašė 4 vartotojai. 1 skaitė Brailio raštu. Viso išduota 634 fiz. vnt., lyginant su praėjusiais metais 121 daugiau, iš jų 594 garsinių knygų bei 40 fiz. vnt. Brailio raštu. Apsilankė 137 lankytojas, 16 daugiau negu 2018-aisiais. Silpnaregiai Bibliotekoje naudojasi jiems skirta kompiuterizuota darbo vieta su programa MAGIC, leidžiančia padidinti bet kurią monitoriaus vietą, norimą tekstą, grafiką ar lentelę. Garsinėmis knygomis ir knygomis Brailio raštu aprūpina Panevėžio aklųjų ir silpnaregių biblioteka. Per metus iš Panevėžio Aklųjų bibliotekos gautos 294 garsinės knygos bei žurnalai, 50 knygų Brailio raštu. Tai yra naujos, neseniai pasirodę leidyboje lietuvių ir užsienio autorių knygos. Daug LASS narių gyvena Anykščių rajono miesteliuose bei kaimuose, todėl jiems sudėtinga lankytis Bibliotekoje. Todėl Vartotojų aptarnavimo ir informacijos skyriaus bibliotekininkė Danutė Dudonienė kartą per 2 mėnesius nuneša į LASS dienos centrą įgarsintų knygų bei žurnalų. Silpnaregiai renkasi kiekvieną ketvirtadienį, perskaito Anykščių krašto leidinius, pasidalija naujienomis, klausosi įgarsintų knygų. Bendradarbiaudami su LASS Anykščių rajono taryba, kviečiame juos į Bibliotekos organizuojamus renginius.

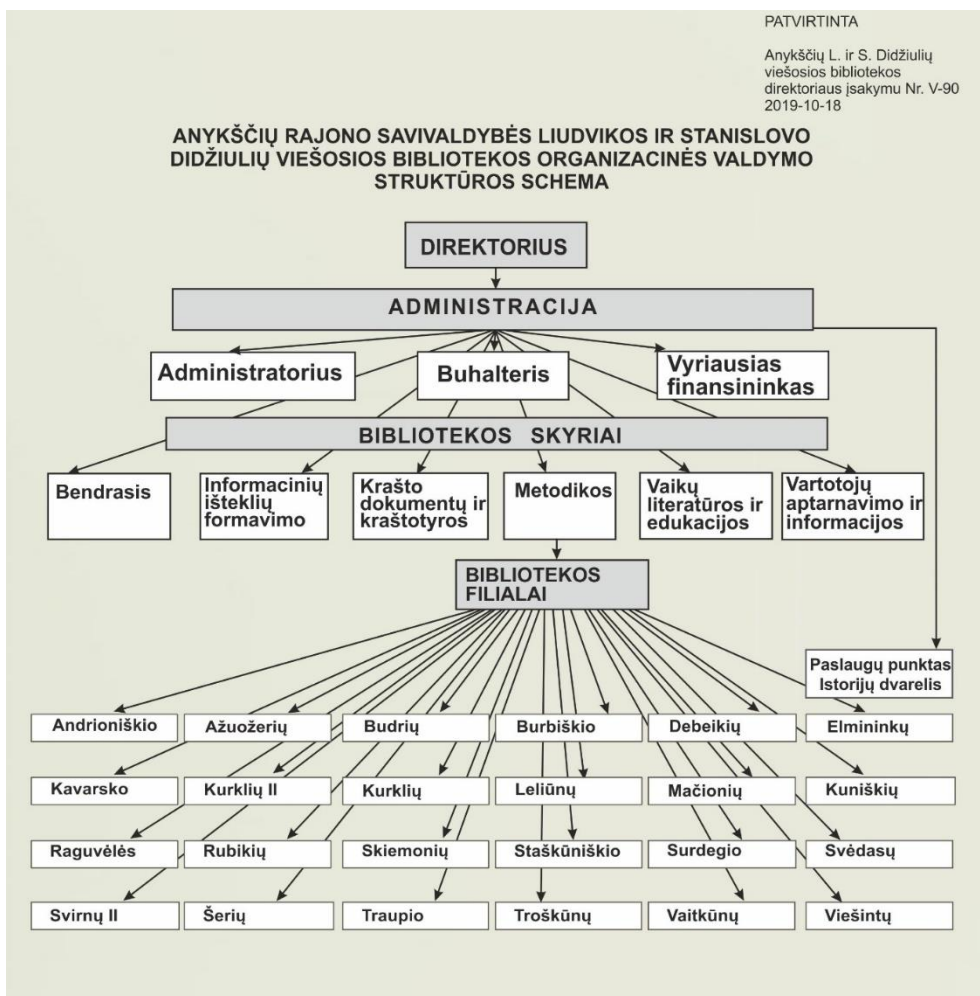
Anykščių viešojoje bibliotekoje Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka jau 3 metus įgyvendina LR kultūros ministerijos finansuojamą priemonę „Aprūpinti bibliotekas socialinės bei informacinės atskirties gyventojų grupėms skirta įranga bei priemonėmis“. Įgyvendindama šią priemonę biblioteka organizuoja įvairias veiklas, kuria paslaugas įvairias negalias turintiems asmenims. Rugsėjo 23 dieną Anykščių L. ir S. Didžiulių viešojoje bibliotekoje vyko mokymai fotografijos tema su fotografu Valdu Somovu. Organizuotas fotografijų konkursas „Akimirkos su knyga“. Konkurso tikslas ugdyti negalią turinčių asmenų kūrybiškumą, sudarant galimybes, konkurso metu konsultuotis su profesionaliu fotografu. Mokymų dalyviai buvo pakviesti dalyvauti konkurse ir tapti 2020-ųjų metų kalendoriaus bendraautoriais. Paskelbtų nugalėtojų tarpe 2 nugalėtojos iš Anykščių LASS. Bibliotekos internetinėje svetainėje įkelta nuoroda Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos sukurtu informacinio-reklaminio vaizdo įrašo apie paslaugas neįgaliesiems Bibliotekoje.

<https://www.youtube.com/watch?v=AXJ25axoX5o&feature=youtu.be>

1.5. Struktūros tobulinimas ir pokyčiai viešojoje bibliotekoje

2019 m. spalio 18 d. Bibliotekos direktoriaus R. Kutkos įsakymu Nr. V-90 pasikeitė Bibliotekos organizacinė valdymo struktūra. Ją sudaro:

- Direktorius;
- Administratorius;
- Vyriausiasis finansininkas;
- Būhalteris;
- 6 Struktūriniai padaliniai (skyriai): Bendrasis skyrius; Informacijos išteklių formavimo skyrius; Krašto dokumentų ir kraštotyros skyrius; Vartotojų aptarnavimo ir informacijos skyrius; Vaikų literatūros ir edukacijos skyrius; Metodikos skyrius;
- Paslaugų punktas – Istorijų dvarelis;
- 24 filialai.



2019 m. Bibliotekos kolektyvas atsisveikino su ilgametė Surdegio bibliotekininke Janina Uzdriene. Vietoje jos, nuo gegužės 6 d., pradėjo dirbti Žilvina Jasiulienė.

II. FONDO FORMAVIMAS

2.1. Fondo formavimas

Ataskaitiniais metais rajono bibliotekų fondai buvo papildyti 10 565 fiz. vnt., 1 981 pav. dokumentų už 39 359,01 Eur. Tame skaičiuje 2018 m. į bendrąją visuminę apskaitą įtraukti

periodiniai leidiniai (4 397 fiz. vnt., 49 pav., tame tarpe 4 280 fiz. vnt., 34 pav. žurnalų ir 117 kompl., 15 pav. laikraščių; jie neinventorinami ir jų lėšos į visuminę apskaitą neįtraukiamos). Gauta ir suinventorinta 6 168 fiz. vnt., 1 932 pav. dokumentų už 39 359,01 Eur, tame tarpe suinventorinti 6 fiz. vnt. už 139,28 Eur neterminuoto saugojimo periodinių leidinių, kurie saugomi Krašto dokumentų ir kraštotyros skyriuje.

Kultūros ministerija dokumentams įsigyti skyrė 20 459,00 Eur, rajono Savivaldybė – 17 399,96 Eur.

- Už Kultūros ministerijos lėšas 20 459,00 Eur įsigyta 2 416 fiz. vnt., tai yra 39,17 % visų įsigytų suinventorintų bibliotekinių dokumentų;
- Už Savivaldybės lėšas įsigyta:
 - 📖 379 fiz. vnt., 3 139,28 Eur (373 knygos ir 6 kraštotyriniai periodiniai leidiniai), tai yra 6,14 % visų įsigytų suinventorintų bibliotekinių dokumentų;
 - 📖 4 397 fiz. vnt. 49 pav., 14 399,96 Eur (periodiniai leidiniai). Periodiniai leidiniai sudaro 41,62 % visų įsigytų bibliotekinių dokumentų.
- Paramos gauta 3 180 fiz. vnt., 14 701,85 Eur, tai yra 51,56 % visų įsigytų suinventorintų bibliotekinių dokumentų;
- Už kitas lėšas (vietoje skaitytojų prarastų dokumentų) gauta 193 fiz. vnt., 1 058,88 Eur, tai yra 3,13 % visų įsigytų suinventorintų bibliotekinių dokumentų.

Bibliotekos fondai naujais dokumentais papildomi, remiantis kiekvieną savaitę leidžiama „Informacija apie Lietuvoje išleistus leidinius, gautus Nacionalinėje bibliotekoje“, leidyklų bei knygynų atsiunčiamais naujų knygų sąrašais bei kitais informacijos šaltiniais.

2019 m. vasario 28 d., remiantis Bibliotekos direktoriaus 2019 m. sausio 2 d. įsakymu Dėl viešųjų pirkimų vykdymo Nr. V–6, buvo pradėti vykdyti bibliotekinių dokumentų (spaudinių ir susijusių produktų) mažos vertės viešieji pirkimai. Kiekvienam pirkimui buvo pasirenkami tiekėjai, atsižvelgiant į mažiausios kainos kriterijų. Per ataskaitinį laikotarpį buvo atlikta 17 viešųjų pirkimų, tame tarpe 2 periodinių leidinių viešieji pirkimai.

2019 m. už Kultūros ministerijos skirtas lėšas buvo nupirkta 2 416 fiz. vnt. bibliotekinių dokumentų iš šių tiekėjų:

- Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla - 130 fiz. vnt. už 1 264,61Eur,
- UAB „Vagos prekyba“ - 134 fiz. vnt. už 1 108,85 Eur,
- UAB „Patogu pirkti“ - 251 fiz. vnt. už 2 160,08 Eur,
- UAB „Baltų lankų leidyba“ - 247 fiz. vnt. už 2 212,45 Eur,
- UAB „Tyto Alba“ - 164 fiz. vnt. už 1 420,08 Eur,
- UAB „Jotema“ - 137 fiz. vnt. už 1 061,75 Eur,
- LNB biblioteka - 8 fiz. vnt. už 27,00 Eur,



- UAB „BALTO trader“ - 322 fiz. vnt. už 2 657,03 Eur,
- UAB „Nieko rimto“ - 95 fiz. vnt. už 475,32 Eur,
- UAB „Presvika“ - 78 fiz. vnt. už 370,31Eur,
- UAB „Alma littera sprendimai“ - 660 fiz. vnt. už 6 352,45 Eur,
- UAB „Svajonių knygos“ - 119 fiz. vnt. už 774,14 Eur,
- VšĮ „Terra Publica“ - 44 fiz. vnt. už 292,90 Eur,
- UAB leidykla „Žuvėdra“ - 12 fiz. vnt. už 100,28 Eur,
- Privatūs asmenys - 10 fiz. vnt. už 100,00 Eur,
- Kiti tiekėjai - 5 fiz. vnt. už 81,75 Eur

Daugiausiai bibliotekinių dokumentų buvo nupirkta iš UAB „Alma littera sprendimai“, UAB „BALTO trader“ ir UAB „Patogu pirkti“. Iš šių tiekėjų už Kultūros ministerijos skirtas lėšas nupirkta 51,03 % bibliotekinių dokumentų, nes jie prekiauja ne tik savo pačių išleistomis, bet ir kitų Lietuvoje esančių leidyklų išleistomis knygomis, CD ir DVD. Tačiau stambieji tiekėjai ne visada užsakymus gali išpildyti 100 %. Taip atsitinka dėl įvairių priežasčių: ne su visomis leidyklomis sudarytos sutartys, pasibaigia leidinio tiražas, mažas leidinio tiražas ir kt. Dažniausiai negavome knygų, kurias leidžia muziejai, mokymo įstaigos, institutai, nedidelės leidyklos. Todėl, vykdydami viešuosius pirkimus, krepiamės ir į mažesnes leidyklas, kurios platina tik savo leidžiamas knygas.

2019 m. buvo užsakyti 2 860 fiz. vnt., 965 pav. dokumentai. Tiekėjai pristatė 2 795 fiz. vnt., 876 pav. dokumentus. Tai sudaro 97,72 % visų užsakytų dokumentų.

2019 m. rajono Savivaldybė skyrė 3 000,00 Eur knygoms pirkti. Už šias lėšas buvo nupirkta 373 fiz. vnt. naujų knygų. 14 399,96 Eur Savivaldybės lėšų buvo panaudota periodinių leidinių prenumeratai (užprenumeruoti 49 pavadinimų periodiniai leidiniai Viešajai bibliotekai, miestų ir kaimų filialams). Periodinių leidinių prenumeratos viešojo pirkimo sutartis pasirašyta su AB Lietuvos paštas. Šis tiekėjas yra vienintelis Anykščių rajone, platinantis Bibliotekai reikalingus žurnalus ir laikraščius ir pristantis juos ne tik į Viešąją biblioteką, bet ir į kaimuose esančius filialus.

2.2. Parama

2019 m. Bibliotekos fondai buvo pildomi ne tik už Kultūros ministerijos ir Anykščių rajono savivaldybės skirtas lėšas pirktais, bet ir paramos būdu gautais dokumentais. Iš viso paramos buvo gauta 3 180 fiz. vnt. už 14 701,85 Eur. Šie dokumentai buvo įkainoti, sukataloguoti, suinventorinti ir paskirstyti rajono bibliotekoms.

Daugiausiai rajono bibliotekoms knygų padovanojo:

- Labdaros ir paramos fondas „Švieskime vaikus“ - 648 fiz. vnt.,
- Kultūros rėmimo fondo lėšomis iš dalies finansuoti leidiniai – 253 fiz. vnt.,



- UAB „Petro ofsetas“ – 256 fiz. vnt.,
- VšĮ „Rotas ir ko“ – 128 fiz. vnt.,
- Anykščių Rotary klubas – 41 fiz. vnt.,

Vartotojų aptarnavimo ir informacijos skyriuje įrengta pastoviai veikianti ROTARY klubo knygų lentyna.

Privatūs asmenys rajono bibliotekoms padovanojo 656 fiz. vnt. knygų:

- Menotyrininkas Tomas Ivanauskas – 123 fiz. vnt.,
- Kraštiečiai rašytojai Milda Telksnytė ir Vygandas Račkaitis – 21 fiz. vnt., Rimantas Vanagas – 44 fiz. vnt.,
- Vyskupas Jonas Kauneckas – 45 fiz. vnt.,
- Kraštiečių Gediminas Grina – 34 fiz. vnt.,
- Gamtininkas publicistas Bronius Šablevičius – 28 fiz. vnt. ir kt.

Kiti tiekėjai (įvairios organizacijos, skaitytojai, bibliotekos svečiai) Bibliotekai padovanojo 1 110 fiz. vnt. knygų. Tiek privatūs asmenys, tiek įmonės Bibliotekai dovanojo knygas akcijos Knygų Kalėdos metu. Iš viso akcijos metu padovanoti 146 fiz. vnt., kurie išdalinti Viešajai bibliotekai ir filialams.

Daugiausiai paramos gavo:

- Svėdasų filialas – 597 fiz. vnt., tame tarpe 273 fiz. vnt. Onos Pajedaitės asmeninės bibliotekos knygų,
- Vartotojų aptarnavimo ir informacijos skyrius – 475 fiz. vnt.,
- Troškūnų filialas – 321 fiz. vnt.,
- Krašto dokumentų ir kraštotyros skyrius – 229 fiz. vnt., tame tarpe 55 fiz. vnt. Juozo Meškausko ir 34 fiz. vnt. G. Grinos asmeninių bibliotekų knygų,
- Kavarsko filialas – 199 fiz. vnt.

2019 m. rajono bibliotekų fondai didžiaja dalimi pasipildė paramos būdu gautais dokumentais. Jie sudaro 51,56 % visų fondus papildžiusių dokumentų (išskyrus periodinius leidinius).

Periodinių leidinių paramos gauta iš Kultūros ministerijos, Radijo ir televizijos spaudos rėmimo fondo, UAB Standartų spaustuvė bei kitų rėmėjų. Iš viso gauta 58 pav. periodiniai leidiniai (10 pav. laikraščių, 48 pav. ir 762 fiz. vnt. žurnalų). Tai – daugiausiai kultūriniai, švietėjiški leidiniai: Akiratis, Dailė, Indraja, Kultūros barai, Krantai, Kinas, Liaudies kultūra, Lietuvis, Literatūra ir menas, Metai, Muzikos barai, Naujasis židinys, Nemunas, Pašvaistė, Santara, Teatro žurnalas, Mano ūkis, Mokslo Lietuva, Septynios meno dienos, Šiaurės Atėnai, Tremtinys, Voruta ir kt. Tarp dovanotų periodinių leidinių buvo ir keletas skirtų vaikams: Bitutė, Laimiukas, Lututė, Tipu tapu. Tiesa, kai kurių pavadinimų leidinių komplektai biblioteką pasiekė nepilni.



Dauguma šių leidinių buvo išdalinti kaimo filialams, nes Viešajai bibliotekai jie buvo užprenumeruoti metų pradžioje. Gaila, tačiau kai kurie rėmėjų dovanotų leidinių kaimo filialuose nėra paklausūs, jais daugiau domisi Viešosios bibliotekos skaitytojai, todėl realius kaimo filialų skaitytojų poreikius tenkina nepilnai. Pasaulio anykštėnų bendrija rajono bibliotekoms padovanojo visus per metus išleistus laikraščio „Pasaulio anykštėnas“ numerius.

2.3. Fondų būklė

- Iš viso RSVB fonde yra 202 959 fiz. vnt., 38 039 pav. Iš jų:
 - 📖 VB – 86 029 fiz. vnt., 33 753 pav.
 - 📖 Miesto filialuose – 20 683 fiz. vnt., 10 774 pav.
 - 📖 Kaimo filialuose – 96 247 fiz. vnt., 6 172 pav.
- Iš viso RSVB fonde yra grožinės literatūros 127299 fiz. vnt., 62,72 %. Iš jų:
 - 📖 VB – 49324 fiz. vnt., 57,33 %
 - 📖 Miesto filialuose – 13184 fiz. vnt., 63,74 %
 - 📖 Kaimo filialuose – 64791 fiz. vnt., 67,32 %
- Iš viso RSVB fonde yra šakinės literatūros 71 263 fiz. vnt., 35,11 %. Iš jų:
 - 📖 VB – 36 202 fiz.vnt., 42,08 %
 - 📖 Miesto filialuose – 7 107 fiz. vnt., 34,36 %
 - 📖 Kaimo filialuose – 28 444 fiz. vnt., 29,04 %
- Iš viso RSVB fonde periodinių leidinių yra 4 397 fiz. vnt., 2,17 % (žurnalų – 4 280 fiz. vnt., laikraščių – 117 kompl.). Iš jų:
 - 📖 VB – 503 fiz. vnt., 0,58 % (žurnalų – 488 fiz. vnt., laikraščių – 15 kompl.)
 - 📖 Miesto filialuose – 392 fiz. vnt., 1,9 % (žurnalų – 380 fiz. vnt., laikraščių – 12 kompl.)
 - 📖 Kaimo filialuose – 3 502 fiz. vnt., 3,64 % (žurnalų – 3412 fiz. vnt., laikraščių – 90 kompl.)

2.4. Aprūpinimas dokumentais

- 1 gyventojui tenka dokumentų:
 - 📖 Rajone – 8,60 fiz. vnt. Iš jų:
 - 📖 Mieste – 8,79 fiz. vnt. (VB+MF)
 - 📖 Kaime – 8,40 fiz. vnt.
- 1 gyventojui tenka naujai gautų dokumentų:
 - 📖 Rajone – 0,45 fiz. vnt. Iš jų:
 - 📖 Mieste – 0,36 fiz. vnt. (VB+MF)
 - 📖 Kaime – 0,54 fiz. vnt.
- 1 gyventojui tenka garsinių ir regimųjų dokumentų:
 - 📖 Rajone – 0,08 fiz. vnt. Iš jų:
 - 📖 Mieste – 0,14 fiz. vnt. (VB+MF)

📖 Kaime – 0,01 fiz. vnt.

➤ 1 gyventojui tenka elektroninių ir kitų skaitmeninių dokumentų:

📖 Rajone – 0,006 fiz. vnt. Iš jų:

📖 Mieste – 0,009 fiz. vnt. (VB+MF)

📖 Kaime – 0,002 fiz. vnt.

➤ 1 vartotojui tenka dokumentų:

📖 Rajone – 25,30 fiz. vnt. Iš jų:

📖 Mieste – 29,45 fiz. vnt. (VB+MF)

📖 Kaime – 21,87 fiz. vnt.

2.5. Dokumentų gavimas

Iš viso RSVB per metus įsigyta dokumentų 10 565 fiz. vnt., 1 981 pav., tame skaičiuje žurnalų – 4 280 fiz. vnt., 34 pav., laikraščių – 117 kompl., 15 pav. už 14 399,96 Eur (periodikos lėšos į bendrąją visuminę apskaitą neįtrauktos). Be periodikos gauta 6 168 fiz. vnt., 1 932 pav. už 39 359,01 Eur dokumentų (tame tarpe užpajamuoti 6 fiz. vnt. kraštotyrinių periodinių leidinių už 139,28 Eur neterminuotam saugojimui).

➤ Iš viso gauta (inventorintų dokumentų):

📖 Rajone – 6 168 fiz. vnt., 1 932 pav. Iš jų:

📖 VB – 2 930 fiz. vnt., 1 547 pav.

📖 Miesto filialuose – 743 fiz. vnt., 211 pav.

📖 Kaimo filialuose – 2 495 fiz. vnt., 422 pav.

➤ Per metus RSVB įsigyta grožinės literatūros 4 215 fiz. vnt., 1 190 pav. Iš jų:

📖 VB – 1 767 fiz. vnt., 731 pav.

📖 Miesto filialuose – 506 fiz. vnt., 129 pav.

📖 Kaimo filialuose – 1 942 fiz. vnt., 240 pav.

➤ Per metus RSVB įsigyta šakinės literatūros 1 953 fiz. vnt., 1 080 pav. Iš jų:

📖 VB – 1 163 fiz. vnt., 816 pav.

📖 Miesto filialuose – 237 fiz. vnt., 82 pav.

📖 Kaimo filialuose – 553 fiz. vnt., 182 pav.

➤ Per metus RSVB įsigyta periodinių leidinių 4 397 fiz. vnt., 49 pav. (žurnalų – 4 280 fiz. vnt., laikraščių – 117 kompl.). Iš jų:

📖 VB – 503 fiz. vnt. (žurnalų – 488 fiz. vnt., laikraščių – 15 kompl.)

📖 Miesto filialuose – 392 fiz. vnt. (žurnalų – 380 fiz. vnt., laikraščių – 12 kompl.)

📖 Vidutiniškai gavo MF – 196 fiz. vnt., 15 pav.

📖 Kaimo filialuose – 3 502 fiz. vnt. (žurnalų – 3412 fiz. vnt., laikraščių – 90 kompl.)

📖 Vidutiniškai gavo KF – 159 fiz. vnt., 11 pav.

- Per metus RSVB vidutiniškai gavo dokumentų (su periodika):

📖 VB – 687 fiz. vnt., 319 pav.

📖 Vienas miesto filialas – 568 fiz. vnt., 360 pav.

📖 Vienas kaimo filialas – 281 fiz. vnt., 113 pav.

Daugiausiai dokumentų gavo Vartotojų aptarnavimo ir informacijos skyrius – 1 276 fiz. vnt., Vaikų literatūros ir edukacijos skyrius – 814 fiz. vnt., Svėdasų kaimo filialas – 698 fiz. vnt., Troškūnų miesto filialas – 440 fiz. vnt., Kavarsko miesto filialas – 303 fiz. vnt., Krašto dokumentų ir kraštotyros skyrius – 253 fiz. vnt., Rubikių kaimo filialas – 193 fiz. vnt., (su periodika). Didžiausiu dokumentų skaičiumi pasipildė tų filialų fondai, kuriems knygas dovanojo skaitytojai. Krašto dokumentų ir kraštotyros skyriaus bei Svėdasų kaimo filialo dokumentų gavimas ženkliai padidėjo dėl jiems padovanotų J. Meškausko, G. Grinos ir O. Pajedaitės asmeninių bibliotekų knygų.

2019 m., palyginus su 2018 m., visi filialai ir skyriai vidutiniškai gavo mažiau dokumentų:

- 2018 m. – vidutiniškai 230 fiz. vnt. dokumentų (be periodikos)

- 2019 m. – vidutiniškai 220 fiz. vnt. dokumentų (be periodikos)

Mažiausiai dokumentų gavo Vaitkūnų kaimo filialas – 53 fiz. vnt. (be periodikos).

2019 m. rajono Savivaldybė periodinių leidinių prenumeratai skyrė 599,02 Eur mažiau, negu 2018 m. Daugiausiai periodinių leidinių gavo Vartotojų aptarnavimo ir informacijos skyrius – 49 pav. (22 pav. žurnalų ir 17 pav. laikraščių). Dėl nepakankamo finansavimo mažai užsakyta periodinių leidinių, skirtų vaikams. Vaikų literatūros ir edukacijos skyrius gavo 12 pav. periodinius leidinius. Viešajai bibliotekai ir visiems filialams užprenumeruoti Anykščių krašto periodiniai leidiniai „Anykšta“, „Šilelis“, „Aukštaitiškas formatas“ – šie leidiniai yra populiarius tiek tarp miesto, tiek tarp kaimo skaitytojų.

- Pagal paskirtį gauta dokumentų:

📖 Ikimokykliniam amžiui – 511 fiz. vnt., 182 pav.,

📖 Moksleiviams – 1 262 fiz. vnt., 285 pav.,

📖 Jaunimui – 77 fiz. vnt., 15 pav.,

📖 Suaugusiems – 4 318 fiz. vnt., 1450 pav.

- RSVB fonde naujai gautų dokumentų procentas yra 5,21 %.

📖 VB fonde – 3,79 %,

📖 MF fonduose – 5,49 %,

📖 KF fonduose – 6,41 % .

- Lėšos, tenkančios 1 gyventojui dokumentams įsigyti rajone:

📖 Iš viso – 2,27 Eur (su periodika), 1,67 Eur (be periodikos),



- 📖 Kultūros ministerijos lėšos – 0,87 Eur,
- 📖 Savivaldybės lėšos – 0,74 Eur (su periodika), 0,13 Eur (be periodikos),
- 📖 Kiti šaltiniai – 0,67 Eur (parama ir spec. lėšos).

2020 m. sausio 1 dieną iš viso RSVB fonde yra 202 959 fiz. vnt., 38 039 pav. už 541 377,98 Eur (inventorintų dokumentų).

- Lietuvių kalba – 198 746 fiz. vnt. (97,9 %);
- Užsienio kalba – 4 213 fiz. vnt. (2,1%).

2.6. Dokumentų nurašymas

2019 m. rajono bibliotekose nurašyta 13 874 fiz. vnt., 1 921 pav. už 6 654,84 Eur dokumentų. Tame skaičiuje nurašyti periodiniai leidiniai (2 525 fiz. vnt.): žurnalai – 2 413 fiz. vnt., laikraščiai – 112 kompl. Be periodikos nurašyta 11 349 fiz. vnt., 1 868 pav. dokumentų.

- Nurašyta dokumentų (su periodika):
 - 📖 VB – 2 981 fiz. vnt., 1 604 pav.
 - 📖 Miesto filialuose – 3 815 fiz. vnt., 1 356 pav.
 - 📖 Kaimo filialuose – 7 078 fiz. vnt., 1 351 pav.
- Nurašyta periodinių leidinių:
 - 📖 Iš viso RSVB – 2 525 fiz. vnt., 53 pav. (žurnalų – 2 413 fiz. vnt., 35 pav. laikraščių – 112 kompl., 18 pav.)
 - 📖 VB – 207 fiz. vnt. (žurnalų – 189 fiz. vnt., laikraščių – 18 kompl.)
 - 📖 Miesto filialuose – 238 fiz. vnt. (žurnalų – 231 fiz. vnt., laikraščių – 7 kompl.)
 - 📖 Kaimo filialuose – 2 080 fiz. vnt. (žurnalų – 1 993 fiz. vnt., laikraščių – 87 kompl.)
- Daugiausiai dokumentų buvo nurašyta:
 - 📖 Vartotojų aptarnavimo ir informacijos skyriuje – 2 407 fiz. vnt.,
 - 📖 Kavarsko miesto filiale – 2 262 fiz. vnt.,
 - 📖 Debeikių kaimo filiale – 1 781 fiz. vnt.,
 - 📖 Troškūnų miesto filiale – 1 553 fiz. vnt.,
 - 📖 Kurklių kaimo filiale – 1 469 fiz. vnt.

Tik periodinius leidinius nurašė Svėdasų, Viešintų, Elmininkų, Raguvėlės, Ažuožerių, Andrioniškio, Kuniškių, Staškūniškio, Traupio, Leliūnų, Svirnai II, Kurkliai II, Budrių filialai.

- Nurašymo priežastys:
 - 📖 Susidėvėję ir skaitytojų sugadinti dokumentai – 9 646 fiz. vnt., 69,53 %
 - 📖 Praradę aktualumą dokumentai – 1 519 fiz. vnt., 10,95 % (be periodikos), periodinių leidinių – 2 525 fiz. vnt., 18,2 %.
 - 📖 Skaitytojų prarasti – 184 fiz. vnt. 1,33 %.



2019 metais dokumentų nurašyta 3 309 fiz. vnt. daugiau, negu gauta, tačiau nurašytų dokumentų pinigų suma susidaro nedidelė, palyginus su gautų dokumentų suma (gauta už 39 359,01 Eur., o nurašyta už 6 654,89 Eur). Taip yra todėl, kad dauguma nurašomų dokumentų yra seni, bibliotekose sukaupti dar sovietiniais metais, jų kaina nedidelė. Nurašytų dokumentų skaičius išaugo todėl, kad daugelio filialų fondai buvo baigti rekataloguoti ir išvalyti nuo neaktualių ir susidėvėjusių dokumentų.

2.7. Dokumentų fondo judėjimas

Bibliotekos	Fondo dydis 2019-01-01	Gauta per metus	Nurašyta per metus	Fondo dydis 2020-01-01
Rajono bibliotekose	206 268	10 565	13 874	202 959
Viešojoje bibliotekoje	85 752	3 258	2 981	86 029
Miestų filialuose	23 363	1 135	3 815	20 683
Kaimų filialuose	97 153	6 172	7 078	96 247

Dokumentų fondas per metus sumažėjo 3 309 fiz. vnt., iš to skaičiaus kaimų filialuose 906 fiz. vnt., miesto filialuose sumažėjo – 2 680 fiz. vnt., viešojoje bibliotekoje nežymiai padidėjo 277 fiz. vnt.

2.8. Fondo panaudojimas

- Bendras fondo apyvartos rodiklis rajono bibliotekose – 1,2;
 - ✓ Viešojoje bibliotekoje – 0,9;
 - ✓ Miestų filialuose – 1,1;
 - ✓ Kaimų filialuose – 1,4.

Bendras fondo apyvartos rodiklis nepasikeitė, išliko nepakitęs ir Viešojoje bibliotekoje. Miestų filialuose padidėjo (+0,1), o kaimų filialuose (-0,1) sumažėjo.

III. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS

3.1. Vartotojų telkimas

Lietuvos statistikos departamento duomenimis rajone gyvena 23 602 gyventojai. Gyventojų skaičius rajone, lyginant su praėjusiais metais sumažėjo 547 gyventojais, o lyginant su 2014 m. gyventojų skaičius sumažėjo net – 3 015. Neigiamas mirčių ir gimimų balansas, emigracija tiek į užsienį, tiek į didžiuosius miestus turi įtakos gyventojų skaičiaus mažėjimui, taip pat ir skaitytojų telkimui. Sumažėjo bendras rajono sutelkimo procentas (-0,6), kaimų filialų (-0,5), o ypač miestų filialų (-5,0). Pakilo Viešosios bibliotekos sutelkimas (+0,6). Filialų tarpe aukščiausias gyventojų sutelkimo procentas Rubikių – 89,0. Ažuozėrių filialo gyventojų sutelkimas – 67,1 proc., Budrių ir Kurklių – 60,7 ir 58,0 proc. Mažiausias gyventojų sutelkimo procentas yra Kuniškių filiale – 24,0 proc., Viešintų – 26,0 proc., Surdegio – 27,0 proc. Šių bibliotekų aptarnaujami mikrorajonai platūs savo teritorija, nepatogia geografinė padėtimi. Problema išlieka – skaitytojai skolininkai, tiek suaugę, tiek skaitytojai vaikai. Skolininkų yra ir Viešojoje bibliotekoje ir filialuose. Skolininkams siunčiami raginimai grąžinti bibliotekai knygas, bibliotekininkės skambina jiems

telefonu. Viešojoje bibliotekoje skaitytojai, kurie naudojami elektroninio pašto sistema ir LIBIS autoinformavimo būdu gauna priminimus. Bibliotekininkams tenka lankytis pas skolininkus ir namuose bei mokyklose.

Bibliotekos	Gyventojų skaičius					
	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Rajono bibliotekose	23 602	24 149	24 416	25 755	26 082	26 617
Viešojoje bibliotekoje	9 546	9 764	9 877	10 560	10 717	10 917
Miestų filialuose	11 463	2 647	2 710	2 800	3 016	3 252
Kaimų filialuose	2 593	11 738	11 829	12 395	12 349	12 448

Bibliotekos	Gyventojų sutelkimo %					
	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Rajono bibliotekose	34,0	34,6	35,3	34,3	33,9	34,6
Viešojoje bibliotekoje	29,4	28,8	28,8	26,9	25,6	26,8
Miestų filialuose	31,5	36,5	38,6	39,8	36,8	35,9
Kaimų filialuose	38,4	38,9	39,9	39,3	40,3	40,9

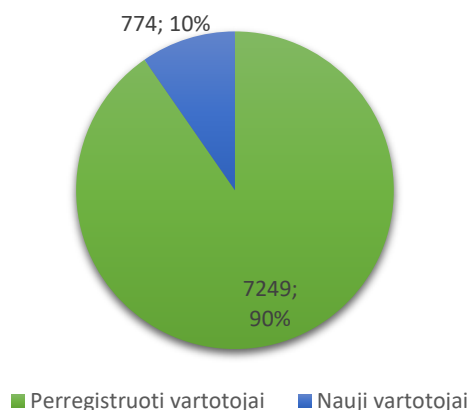
3.2. Vartotojų skaičius

2019 m. rajono bibliotekose registruoti 8 023 vartotojai. Vartotojų skaičius rajone sumažėjo (-330). Perregistruotų vartotojų rajone sumažėjo – (-374). Džiugu, kad padidėjo (+44) vartotojų užsiregistravusių naujai. Svarbiausios rajono vartotojų mažėjimo priežastys lieka tos pačios: mažėjantis gyventojų skaičius; mažėjantis gyventojų vaikų skaičius ir mokyklų uždarymas kaime; mažėja skaitymo, ypač jaunimo, poreikiai; susisiekimo problemos kaime; spartus gyventojų senėjimas; emigracija.

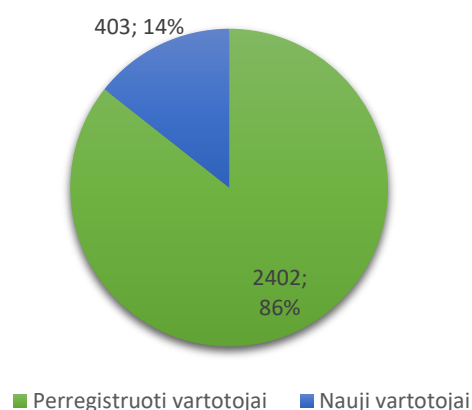
Viešojoje bibliotekoje lyginant su praėjusiais metais vartotojų skaičius sumažėjo (-10), kaimo filialuose: (-171), miesto filialuose: (-149). Lyginant su 2014 m. vartotojų skaičius rajone sumažėjo (-610).

Bibliotekos	Vartotojų skaičius					
	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Rajono bibliotekose	8 023	8 353	8 613	8 825	8 838	9 200
Viešojoje bibliotekoje	2 805	2 815	2 848	2 844	2 747	2 930
Miestų filialuose	818	967	1 047	1 113	1 110	1 169
Kaimų filialuose	4 400	4 571	4 718	4 868	4 981	5 010

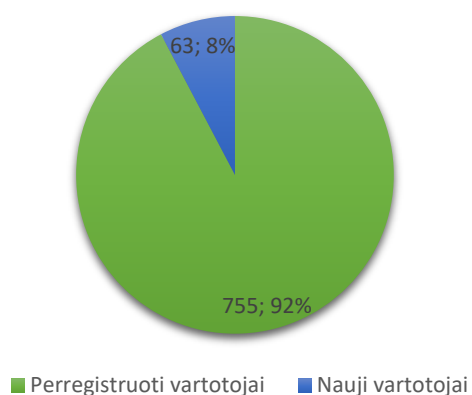
Vartotojai rajono bibliotekose



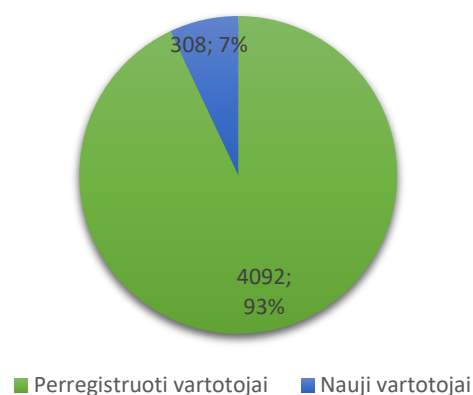
Vartotojai viešojoje bibliotekoje



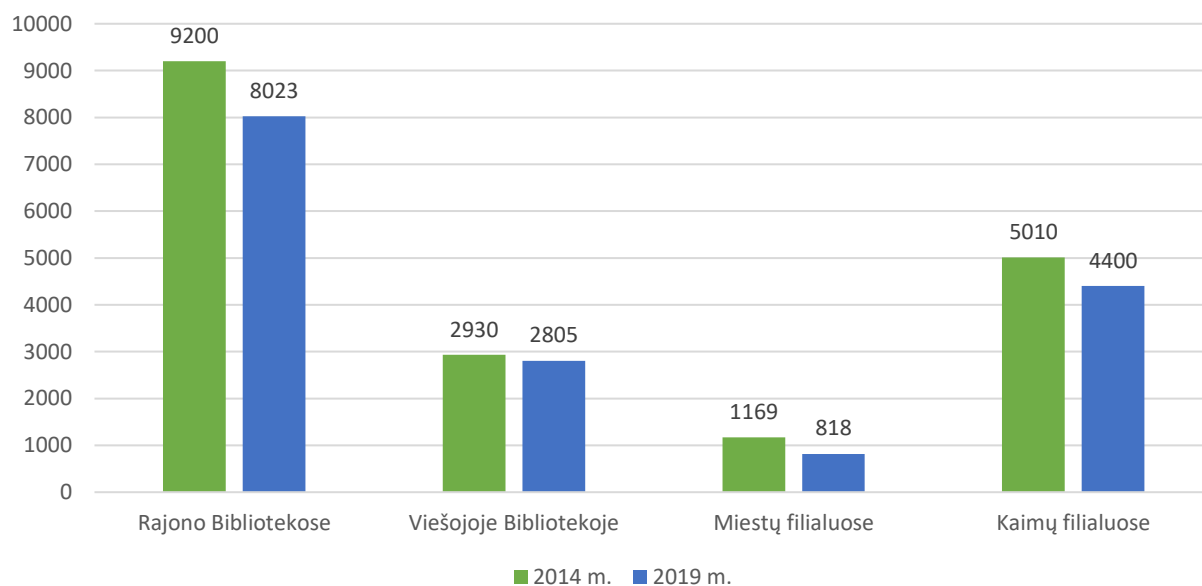
Vartotojai miestų filialuose



Vartotojai kaimų filialuose



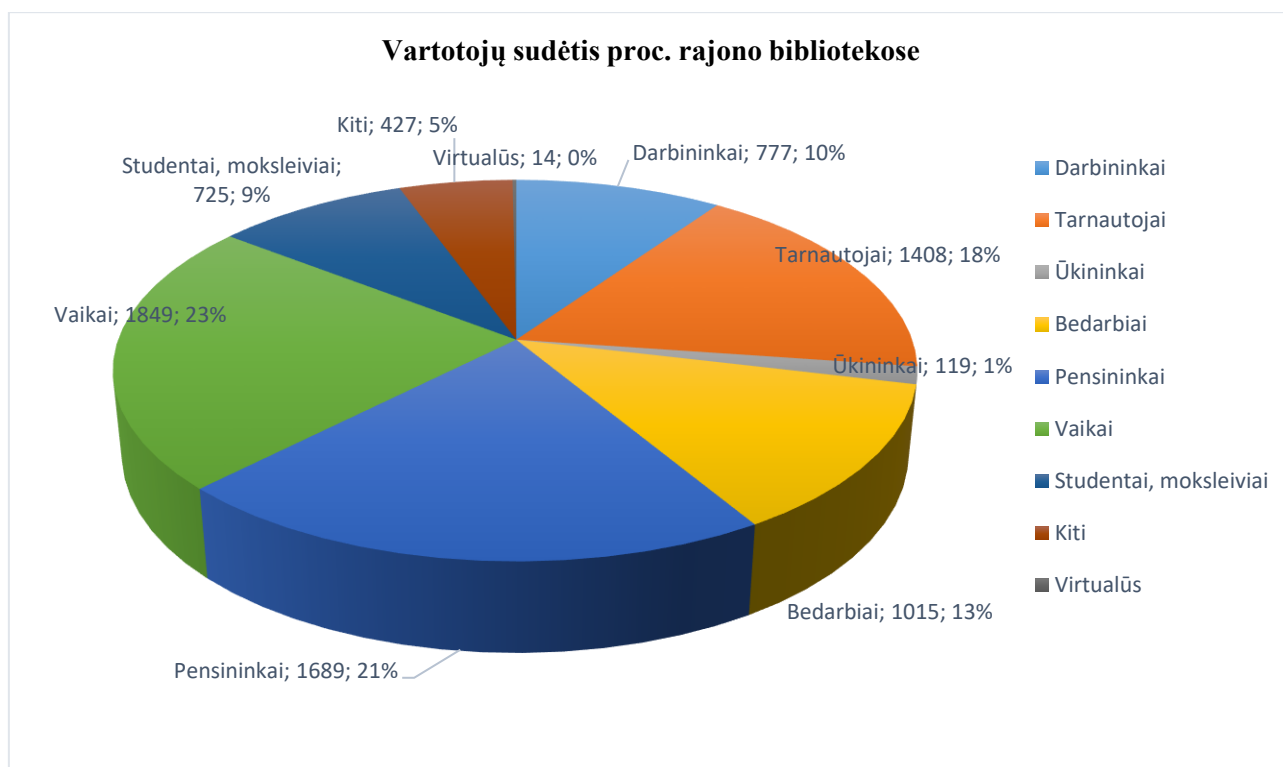
Vartotojų skaičiaus dinamika 2014 m. ir 2019 m.



3.3. Vartotojų sudėtis

Esminių vartotojų sudėties pokyčių per aptarnaujamus metus nebuvo. Visos skaitytojų sudėties kategorijos tolygiai mažėjo, išskyrus studentų ir moksleivių (+19). Skaičiai atspindi demografinius ir socialinius visuomenės pokyčius.

Skaitytojų kategorijos	Rajono bibliotekose	Viešojoje bibliotekoje	Miestų filialuose	Kaimų filialuose
Darbininkai	777	125	149	503
Tarnautojai	1 408	764	104	540
Ūkininkai	119	6	18	95
Bedarbiai	1 015	347	63	605
Pensininkai	1 689	480	215	994
Vaikai (iki 14 m.)	1 849	742	190	917
Studentai ir moksleiviai	725	250	49	426
Virtualūs	14	14	-	-
Kiti	427	77	30	320



Didžioji dalis vartotojų yra vaikai (23 proc.), pensininkai (21 proc.), tarnautojai (18 proc.). Mažiausiai bibliotekoje lankosi ūkininkų (1 proc.) ir kitų (5 proc.). Užfiksuota nauja skaitytojų kategorija – virtualūs skaitytojai, jų – 14, nesudaro 1 proc.

3.4. Apsilankymų skaičius

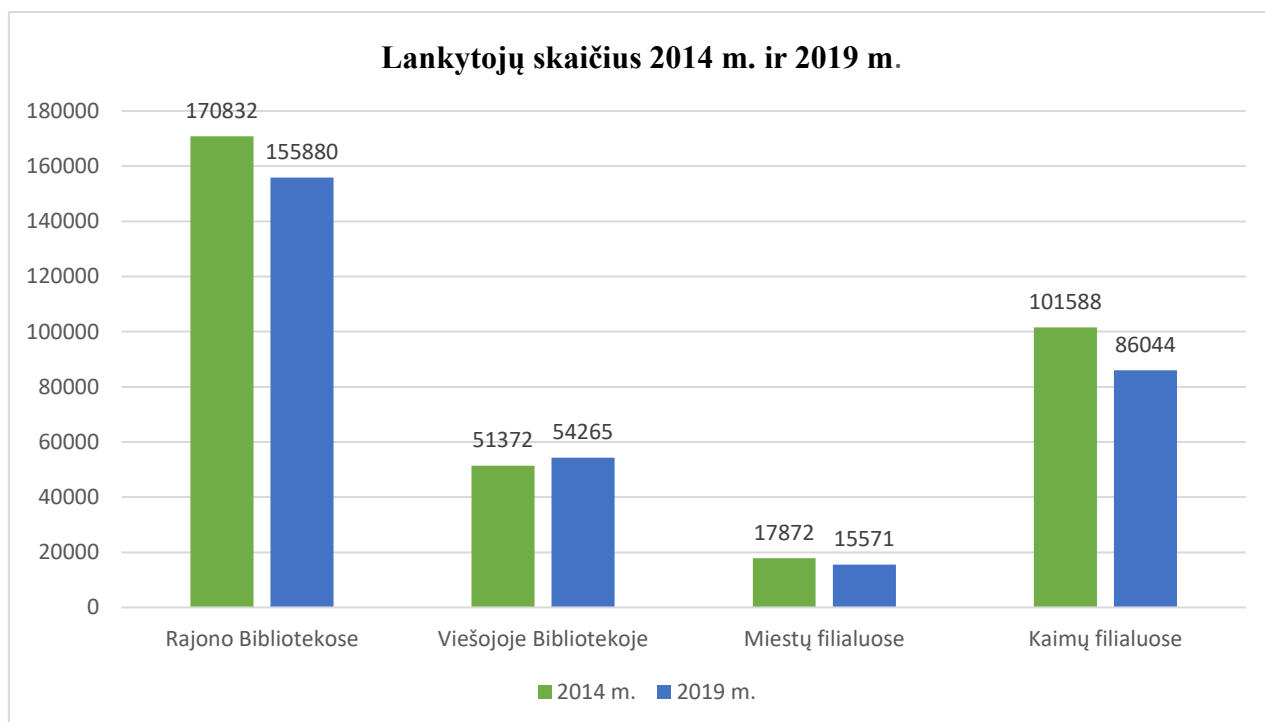
Metų eigoje rajono bibliotekose apsilankė 155 880 lankytojų, lyginant su praėjusiais metais lankytojų sumažėjo (-1 211). Viešojoje bibliotekoje apsilankymų skaičius didėjo (+3 471), o

miestų ir kaimų filialuose mažėjo (-803) ir (-3 879). Mažėjant gyventojų skaičiui mažėja ir lankytojų skaičius. Lyginant su 2014 m. apsilankymų skaičius sumažėjo (-14 952).

Bibliotekos	Lankytojų skaičius					
	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Rajono bibliotekose	155 880	157 091	150 875	167 587	166 167	170 832
Viešojoje bibliotekoje	54 265	50 794	45 805	50 576	52 050	51 372
Miestų filialuose	15 571	16 374	18 251	19 168	16 776	17 872
Kaimų filialuose	86 044	89 923	86 819	97 843	97 341	101 588

Bibliotekos	Lankomumas					
	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Rajono bibliotekose	19,4	18,8	17,5	19,0	18,8	18,6
Viešojoje bibliotekoje	19,3	18,0	16,1	17,8	18,9	17,5
Miestų filialuose	19,0	17,0	17,4	17,2	15,1	15,3
Kaimų filialuose	19,5	19,7	18,4	20,1	19,5	19,9

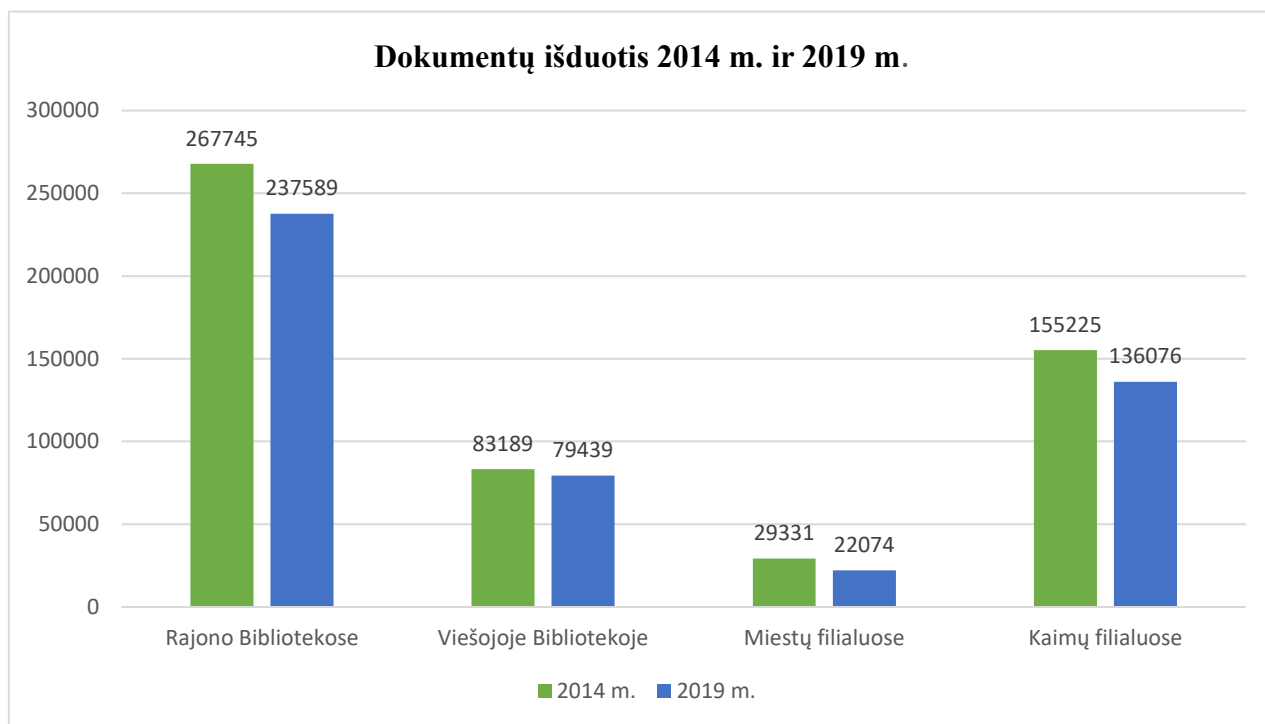
Lankomumas rajono bibliotekose lyginant su praėjusiais metais padidėjo (+0,6). Rodikliai padidėjo Viešojoje bibliotekoje (+1,3) ir miesto filialuose (+2,0). Nežymiai sumažėjo kaimo filialuose (-0,2). Aukščiausias lankomumo rodiklis pasiektas Budrių filiale – 51,3, Kurklių filiale – 33,0, Staškūniškio filiale – 26,2. Rečiausiai lankytojai lankėsi Vaitkūnų filiale – 3,2, Rubikių filiale – 9,8, Leliūnų filiale – 13,0, Traupio filiale – 13,3.



3.5. Dokumentų išduotis

2019 m. rajono bibliotekose skaitytojams išduota 237 589 fiz. vnt. dokumentų, lyginant su praėjusiais metais išdavimas sumažėjo (-11 948). Viešojoje bibliotekoje išduota dokumentų daugiau (+615), o miestų ir kaimų filialuose mažiau (-1 839) ir (-10 724). Svarbiausia išduoties mažėjimo priežastis tai tolygus gyventojų, vartotojų ir apsilankymų skaičiaus mažėjimas. Išduoties mažėjimą lemia ir naujų knygų stygius, menkai atsinaujinantys, nauja populiaria literatūra pasipildantys dokumentų fondai. Sumažėjo filialuose prenumeruojamų periodinių leidinių skaičius. Lyginant su 2014 m. išduotis sumažėjo (-30 156).

Bibliotekos	Išdavimas					
	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Rajono bibliotekose	237 589	249 537	250 162	262 403	262 476	267 745
Viešojoje bibliotekoje	79 439	78 824	80 431	83 690	81 384	83 189
Miestų filialuose	22 074	23 913	25 120	26 224	27 077	29 331
Kaimų filialuose	136 076	146 800	144 611	152 489	154 015	155 225



2019 m. skaitomiausia Bibliotekos prenumeruota spauda: savaitiniai žurnalai „Žmonės“, „Ji“, „Stilius“, „Moters savaitė“, mėnesiniai žurnalai „Moteris“, „Iliustruotasis mokslas“, „Iliustruotoji istorija“, „Sodo spalvos“, „Namie ir sode“, „Kelionės ir pramogos“, „Laima“, „Burda“, „Edita“, „Psichologija tau“, „Metai“, „Valstybė“.

Neigiami atsakymai knygoms, kurių Biblioteka neturi: Noreika A. „Kultūra ir emocijos“, Dispenza J. „Jūs esate placebas“, Haanel Ch. „Užkoduotas protas“, Yates Frank J. „Sprendimų valdymas“, Šimanskienė L. „Darnus vadovavimas“, Tracy B. „Mokslas apie pinigus“, Kaplan F. „Kibernetiniai karai“, Rohro R. „Kristi aukštyn“, Bodleras „Mano apnuoginta širdis“.



Bukelskytė V. „Uždraustosios Kinijos paslaptys“, Čiplys V. „Vaidinimai iš sodžiaus“, Gurauskas A. „Bobutės susipyko-apysaka, Bernard R. „Tuščiavidurė žemė“, Hannah K. „Prie Mistiko ežero“, Hannah K. „Namų frontas“, Nesbo Jo Peilis, Freeman K. „Žaliųjų krioklių viešbutis“, Sabas R. „Gaono kodas“, Irvin D. Yalom „Tampant savimi“ ir kt.

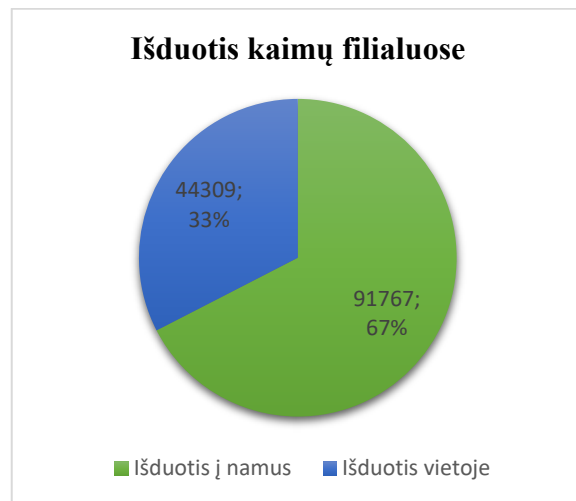
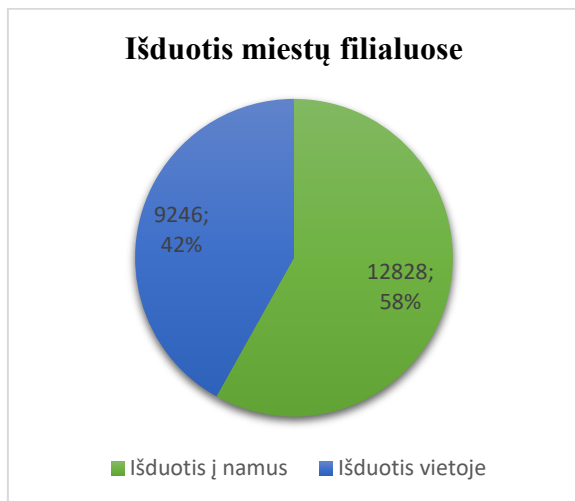
Skaitomiausia užsienio grožinė literatūra: Lonsdale K. „Kas liko nutylėta“, Ross L. J. „Jovaro įduba“, Carter CH. Krucifiksas, Ikstena N. „Motinos pienas“, Picoult J. „Vienišas vilkas“, Orvelas Dž. „Gyvulių ūkis“, Jachina G. Zuleicha „Atmerkia akis“, Goldreich G. „Mano tėvas Šagalasu“, Ishiguro K. „Neleisk man išeiti“, Gordon N. „Savi keliai“, Hannah K. „Sugrižimas į Aliaską“, Wassmo H. „Dinos testamentas“, Jacobsen R. „Balta jūra“, Sward A. Vera, Finn A. J. „Moteris lange“, Kent H. „Gerieji žmonės“, Doughty L. „Akligatvis“, Chamberlain D. „Paskutinis pabėgimas“, Jacobsen R. „Neregimieji“, Waxman A. „Mažos pradžios: kaip užsiauginti gyvenimą“, Swan K. „Kalėdų dovana“, Musso G. „Butas Paryžiuje“ ir kt.

Skaitomiausia lietuvių grožinė literatūra: R. Šepetys „Tarp pilkų debesų“ ir „Druska jūrai“, Ruseckaitė A. „Padai pilni vinių“, Baltušis J. „Vietoj dienoraščio“, Černiauskaitė L. S. „Šuliny“, Krasauskienė S. „Kai nutyla paukščiai“, Tiškevič B. „Vyvenimas“, Repšys M., Radzevičienė L. „Heraklis Nr. 4“, Ivaškevičius M. „Žali“, Herlyn J. „Veidu į saulę“ ir „Angelai neverkia“, Ever L. „Kelyje: 100 000 žingsnių su kunigu Algirdu Toliatu“, Vaižgantas „Dėdės ir dėdienės“, Grušas J. „Dramos“, Vincė L. „Tai ne mano dangus“, Zurba A. „Aušrų migla“, Petkevičius V. „Prakeiktieji ir pateptieji“, Umbrasaitė E. „Paskolink man savo gyvenimą“, Buivydaitė I. „Rožių dvaras“ ir „Nebaigta kalnų saktmė“, Vakarė I. „Niekada nesakyk niekada“, Sabaliauskaitė K. „Silva Rerum“, Meilūnė V. „Aistra užribyje“, Erlickas J. „Ar gali būti, kad ir mes gyvename mūsų laikais?“ Palčinskaitė V. „Paslapties babilonai, arba aš tau siunčiu labų dienų“, Šileika A. „Basakojis bingo pranešėjas“ ir kt.

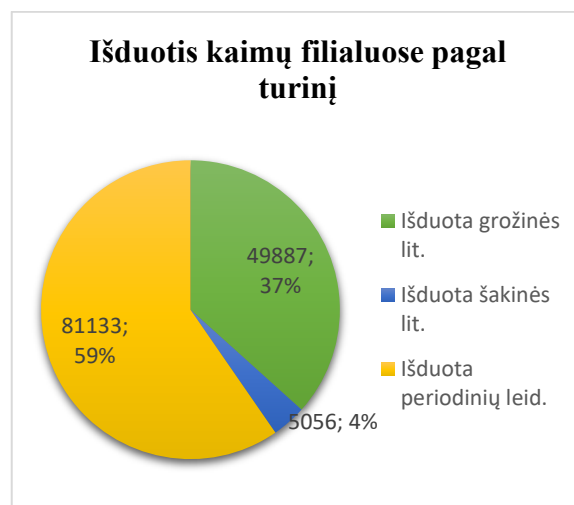
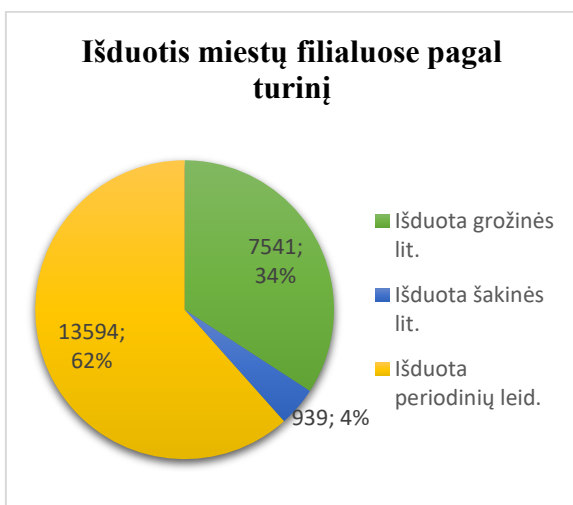
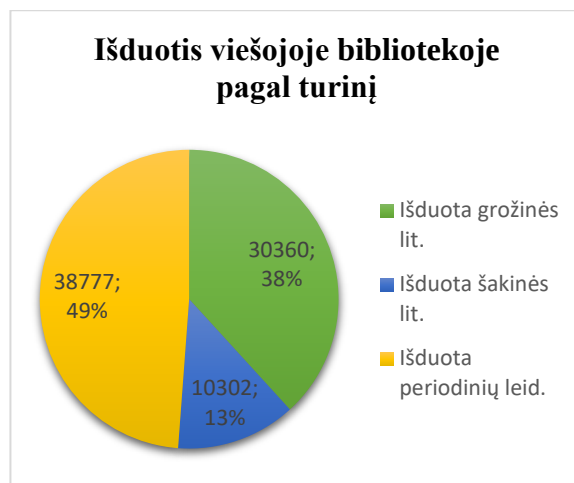
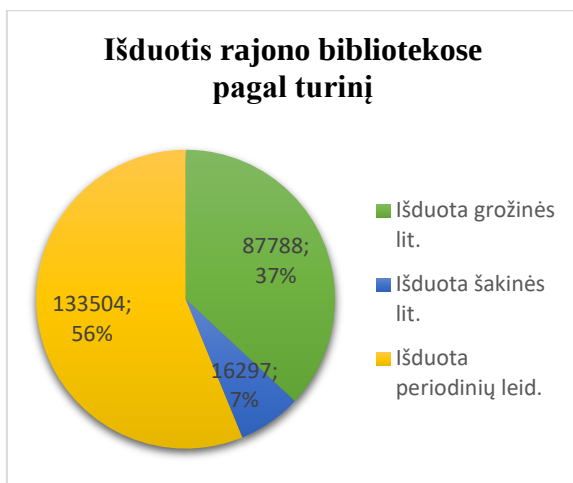
Mokslo populiarinimo literatūra: Jogesvaras „Jogos sistemos pradmenys“, Ricard M. „Meditacijos menas“, Jung C. G. „Psichologiniai tipai“, Le Bon G. „Minios psichologija“, Pollan M. „Kaip pakeisti protą“, Cahalan C. „Liepsnojančios smegenys“, Toliatas A. „Žmogaus ir Dievo metai“, Raugalė A. „Vaikų reanimacija ir intensyvioji terapija“, Perlmutter D., Loberg K. „Smegenų gyvybingumo paslaptis“, Chauhan P. „Ajurveda grožiui“, Dargis D. „Kriminalinė agurkinių odisėja“, Sinkevičius D. „Pravieniškųjų mafija“, Narmontaitė N. „Aktoriai, aprenęjos ir scenos darbininkai: ko nematė žiūrovai“, Starkus M. „Šilko kelias, arba 10000 kilometrų su „Pagieža“, Šmigelskas V. „10000 kilometrų per Rusiją“, Vitkutė J. O. „Meksika, mano meilė“, Čekuolis A. „Salos ir jų žmonės“, Vanagas R. „Akivaras“, „Likimų medžiotojas“, Ulbinaitė D. „Nustokim krūpčiot: Prezidentė Dalia Grybauskaitė“, Tininis V. „Prievartinė mobilizacija į Raudonąją armiją“, Sviderskytė G. „Lituanica. Nematoma pusė“, Obama M. „Mano istorija“, Sebestyan V. „Leninas: intymus diktatoriaus portretas“, Murad N., Krajieski J. „Paskutinė mergina:

mano nelaisvės ir kovos su "Islamo valstybe" istorija“ ir kt. Skaitytojai 2019 m. ypatingai mėgo psichologines knygas, dramatiškas istorijas, paslaptinius detektyvus, garsių žmonių biografijas, kelionių po tolimus kraštus knygas, emigrantų patirties aprašymus, knygas apie sveiką gyvenimą, meną.

Rajono bibliotekose didžiąją dalį išduoties sudaro išduotis į namus, 60 %. Tik Viešojoje bibliotekoje daugiau skaitoma vietoje. Lyginant su praėjusiais metais išduotis į namus ir vietoje rajono bibliotekose sumažėjo (-4 809) ir (-7 139). Viešojoje bibliotekoje išduotis į namus padidėjo (+1 011), vietoje sumažėjo (-396). Miestų filialuose išduotis į namus sumažėjo (-2 189), vietoje padidėjo (+350). Kaimų filialuose išduotis į namus ir vietoje sumažėjo (-3 631) ir (-7 093).



Rajono bibliotekose daugiau išduota šakinės literatūros (+138), mažiau grožinės ir periodinių leidinių (-5 990) ir (-6 096). Viešojoje bibliotekoje daugiau išduota grožinės ir šakinės literatūros (+795) ir (+1 287), mažiau – periodikos (-1 467). Miestų filialuose grožinės literatūros išduota daugiau (+67), šakinės literatūros ir periodinių leidinių mažiau (-78) ir (-1 828). Kaimų filialuose sumažėjo išdavimas grožinės literatūros (-6 852), šakinės literatūros (-1 071) ir periodikos (-2 801).



3.6. Skaitomumas

Bibliotekos	Skaitomumas					
	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Rajono bibliotekose	29,6	29,9	29,0	29,7	29,7	29,1
Viešojoje bibliotekoje	28,3	28,0	28,2	29,4	29,6	28,4
Miestų filialuose	27,0	24,7	24,0	23,6	24,4	25,1
Kaimų filialuose	31,0	32,2	30,7	31,3	30,9	30,4

Skaitomumas rajono bibliotekose lyginant su praėjusiais metais sumažėjo (-0,3). Skaitomumo rodikliai padidėjo Viešojoje bibliotekoje ir miestų filialuose (+0,3) ir (+2,3), o kaimų filialuose sumažėjo (-1,2). Aukščiausias skaitomumo rodiklis Andrioniškio filiale – 53,0, Kurklių filiale – 49,0, Budrių filiale – 46,7. Žemiausias skaitomumo rodiklis Vaitkūnų filiale – 13,3, Kavarsko filiale – 17,4, Viešintų filiale – 18,1.

3.7. Vartotojams skirtų darbo vietų skaičius

	Darbo vietų skaičius vartotojams				Kompiuterizuotų darbo vietų skaičius darbuotojams
	Iš viso	Kompiuterizuotų darbo vietų skaičius			
		Iš viso	Prijungtų prie tinklo	Su interneto prieiga	
Rajono bibliotekose	321	97	97	97	53
Viešojoje bibliotekoje	56	21	21	21	26
Miestų filialuose	29	9	9	9	4
Kaimų filialuose	236	67	67	67	23

3.8. Vartotojų mokymas

Nuo 2009 m. lapkričio mėn. iki 2016 m. Viešojoje bibliotekoje buvo organizuojami grupiniai kompiuterinio raštingumo pradmenų kursai. Kai grupės nebesusidarydavo, buvo konsultuojami ir apmokami pavieniai vartotojai. Gyventojų, pateikusių skaitmeninio raštingumo užklausas apskaita pildyta „3erdve.lt“ svetainėje Gyventojų mokymo ir konsultavimo apskaitos lentelėje. Mokymų trukmė valandomis 1 500, lyginant su praėjusiais metais (+17). Viešojoje bibliotekoje mokymams skirta 110 val. (-31). Miestų filialuose mokymų trukmė – 267 val. (-21) ir kaimų filialuose –1 123 val. (+69).

2019 m. Bibliotekos skaitytojai buvo mokomi naudotis LIBIS suvestiniu katalogu: ieškoti, užsisakyti, prastęsti ir rezervuoti leidinius. Mokomi naudotis Nacionalinės bibliografijos duomenų baze, ir prenumeruojamomis duomenų bazėmis. Vartotojai, ypač vyresnio amžiaus, neturi kompiuterio namuose, todėl, atėję į biblioteką, gauna informaciją ir praktinę pagalbą, kurios jiems reikia. Vyko konsultacijos: darbo paieška, skelbimų įkėlimas į nemokamus portalus, cv rašymas, prisijungimas prie el. valdžios vartų, svetainės „ignitis.lt“, mokesčių mokėjimas internete, socialinių tinklų paskyros kūrimas, elektroninė prekyba, duomenų persiuntimas el. paštu arba įkėlimas į USB atmintinę ir t. t.

2019 m.	Laikotarpis	Gyventojų skaičius (dalyvavusių mokomuosiuose renginiuose)		VISO	Gyventojų skaičius (pateikusių skaitmeninio raštingumo užklausas)
		Dalyvavusių skaitmeninio raštingumo renginiuose)	Dalyvavusių kituose mokomuosiuose renginiuose)		
Gyventojų skaičius	Sausis	3	0	3	104
	Vasaris	6	0	6	93
	Kovas	24	0	24	99
	I ketvirtis	33	0	33	296
	Balandis	41	0	41	92
	Gegužė	21	0	21	103
	Birželis	15	0	15	69
	II ketvirtis	77	0	77	264
	Liepa	0	0	0	141
	Rugpjūtis	18	0	18	73
	Rugsėjis	16	0	16	104
	III ketvirtis	34	0	34	318
	Spalis	44	0	44	151
	Lapkritis	46	0	46	138
	Gruodis	95	0	95	111
	IV ketvirtis	185	0	185	400
IŠ VISO (per metus)		329	0	329	1 278
IŠ VISO		1607			



2018 m. Biblioteka prisijungė prie projekto „Prisijungusi Lietuva“. Projekto tikslas – padėti gyventojams išmokti efektyviai, saugiai, atsakingai naudotis informacinėmis technologijomis bei internetu ir jo teikiamomis galimybėmis. Projektas realizuojamas visoje Lietuvoje ir yra nukreiptas į gausią gyventojų tikslinę grupę – apie 500 tūkst. asmenų, kurie vis dar nesinaudoja internetu arba kurių skaitmeniniai įgūdžiai yra nepakankami. Norint apmokyti tiek daug žmonių, jau sukurtas skaitmeninių lyderių ir kuriamas e. skautų (savanorių) tinklas, jis vienys ne mažiau kaip 2000 asmenų. Prie šio tinklo jungiasi ir 1 200 šalies bibliotekininkų, tame tarpe ir anykštėnai, kurie konsultuoja gyventojus viešuosiuose interneto prieigos taškuose. Biblioteka turi 25 skaitmeninių konsultantų tinklą: 22 filialo ir 3 Viešosios bibliotekos darbuotojai. 2019 m. Biblioteka turėjo 7 e. skautus: po 2 e. skautus Kavarsko filiale ir Viešojoje bibliotekoje, 3 e. skautai Elmininkų filiale. Už pravestas konsultacijas ne mažiau, kaip 5 Bibliotekos lankytojams, e. skautai dovanų gavo projekto išmaniąsias apyrankes. Biblioteka turi 5 lektorius: po 1 Svėdasų, Kavarsko filialuose ir 3 Viešojoje bibliotekoje. Nuo 2019 m. Biblioteka ir projekto Prisijungusi Lietuva organizatoriai pakvietė gyventojus įgyti ar pagerinti skaitmeninius įgūdžius ir dalyvauti nemokamuose skaitmeninio raštingumo mokymuose pradedantiems ir pažengusiems. Balandžio 30 d. įvyko pirmoji nemokamų mokymų pamoka pradedantiems Anykščių viešojoje bibliotekoje. Ataskaitiniais metais suorganizuoti ir praveisti 22 mokymai: 11 mokymų pradedančiųjų programa ir 11 pažengusiųjų programa. Mokymus baigė 235 gyventojai (117 pradedančiųjų, 118 pažengusiųjų). Iš visų mokymų, 3 mokymai vyko filialuose: Debeikių filiale (2) ir Svėdasų filiale (1). Filialuose 30 gyventojų mokėsi skaitmeninio raštingumo pradmenų. Mokymus planuojama organizuoti iki 2021 m. vasario 28 d.

Projektą įgyvendina Informacinės visuomenės plėtros komitetas kartu su partneriais: asociacija „Langas į ateitį“, Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba, Lietuvos nacionaline Martyno Mažvydo biblioteka, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija. Projektas finansuojamas Europos regioninės plėtros fondo ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis. Skaitmeninio raštingumo mokymus organizuoja asociacija „Viešieji interneto prieigos taškai“ kartu su partneriais UAB „Baltijos kompiuterių akademija“, Savivaldybių viešųjų bibliotekų asociacija ir VŠĮ „Informacinių technologijų institutas“.

Saugesnio interneto savaitė, vasario 4–9 dienomis, yra viena iš startavusio projekto „Prisijungusi Lietuva“: efektyvi, saugi ir atsakinga Lietuvos skaitmeninė bendruomenė“ veiklų į kurias įsitraukė ir Viešoji biblioteka su filialais. Biblioteka prisijungė ir prie kovo 25–31 d. organizuotos akcijos „Skaitmeninė savaitė“ (angl. „ALL DIGITAL Week“). Kurios metu vyko transliacijos „Technologijų vedliai“, „Bankas be kodų kortelių: praktiniai patarimai“, „SELFIE Lietuvos mokyklai“ ir atvirų durų dienos Bibliotekoje. Spalio 21–25 d. vyko teminė akcija „Senjorų dienos internete“. Šiomis dienomis vyko transliacijos, kuriomis domėjosi ne vien senjorai, bet ir



jaunesni lankytojai, nes buvo kalbama apie praktiškus dalykus. Transliacijų temos: „Technologijų vitaminai“, „Pats sau gidas“, „Bankas tavo delne“, „Bendravimo mados“, „Išmanusis daržas“.

3.9. Prieiga ir sąlygos

Viešosios bibliotekos darbo laikas, kai vartotojai galėjo naudotis bibliotekos paslaugomis, pirmadieniais – penktadieniais nuo 8.00 val. iki 18.00 val., šeštadieniais nuo 8.30 val. iki 16.00 val. Biblioteka dirbo vidutiniškai 57 val. per savaitę, 301 dieną per metus. Filialų darbo laikas nevienodas, atsižvelgiama į vietos gyventojų pageidavimus. Filialai dirbo 5 dienas per savaitę, 251 dieną per metus. Vidutinis darbo valandų skaičius per savaitę 40 val.. 10 filialų dirbo ne pilną darbo dieną. Knygų (dokumentų) grąžinimo įrenginiu (DGI), esančiu išorėje, per metus knygas ir žurnalus grąžino 472 abonentai, lyginant su praėjusiais metais daugiau (+63). Tai patogus būdas grąžinti knygas, kai biblioteka nedirba. Abonemento knygų savitarnos grąžinimo-išdavimo įranga per metus naudojos 774 skaitytojai, daugiau (+171). Išaugęs šių paslaugų naudojimosi skaičius rodo padidėjusį šių paslaugų populiarumą.

3.10. TBA aptarnavimas

2019 m. TBA paslaugomis naudojosi tarnautojai.

- Abonentų skaičius – 8,
 - Išsiųsta užsakymų – 15,
 - Gauta dokumentų – 15,
- iš jų: originalų – 6, kopijų – 9.

1 užklausa gauta iš kitos bibliotekos ir išsiųsta 1 knyga.

Užsakytos tokios knygos : Gercenas A. „Praeitis ir godos“, Baltrėnienė V. „Dokumentų valdymo normos ir tvarkyba“, Mikėnaitė A. „Lietuvių liaudies geležinės kulto ir memorialinių paminklų viršūnės“, Haanel CH. „Užkoduotas protas“, Čiplys V. „Vaidinimai iš sodžiaus“. Kopijos atsiųstos iš „Nemuno“, „Laikas ir įvykiai“, „Kinas“, Iš knygos „Aukojimo giesmės“.

3.11. Mokamos paslaugos

Mokamos paslaugos gyventojams teikiamos, vadovaujantis Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2018 m. gegužės 30 d. sprendimu Nr. 1-TS-177 (2019 m. lapkričio 28 d. sprendimo Nr. 1-TS-350 redakcija) patvirtintu sąrašu ir įkainiais. Mokamas paslaugas teikia tiek Viešoji biblioteka, tiek filialai. Populiariausia paslauga – dokumentų kopijavimas ir skenavimas. Už mokamas paslaugas 2019 m. viso gauta – 4420,72 (+854 €).

Iš to skaičiaus:

- Dokumentų kopijavimas ir skenavimas – 2177,60 €;
- Skaitytojų bilieto įsigijimas – 401,00 €;
- Trumpalaikė turto nuoma – 1521,62 €;

- TBA paslaugos ir faksogramos – 8,10 €;
- Kitos paslaugos – 12,40 €;
- Momentinės nuotraukos – 174,00 €;
- Edukacinė programa – 126,00.

3.12. Renginiai

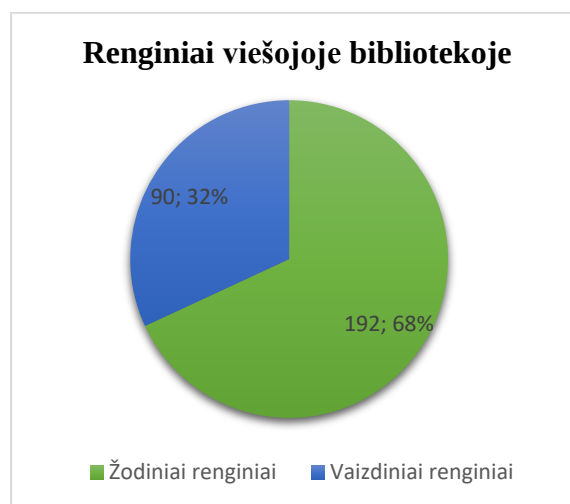
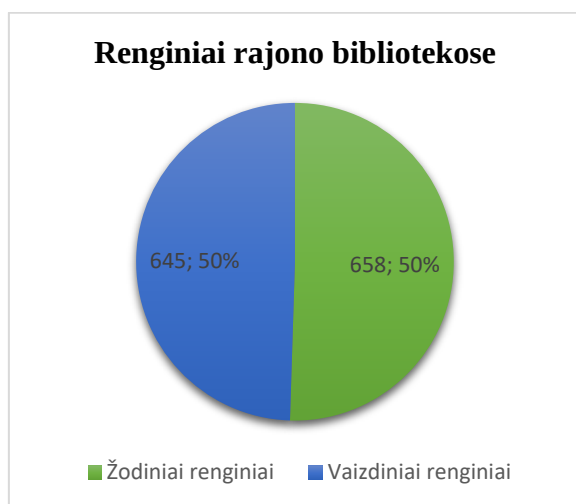
Bibliotekos	Viso renginių				
	2019	2018	2017	2016	2015
Rajono bibliotekose	1 303	1 236	1 225	1 274	1 243
Viešojoje bibliotekoje	282	253	254	244	288
Miestų filialuose	131	112	105	100	105
Kaimų filialuose	890	871	866	930	850

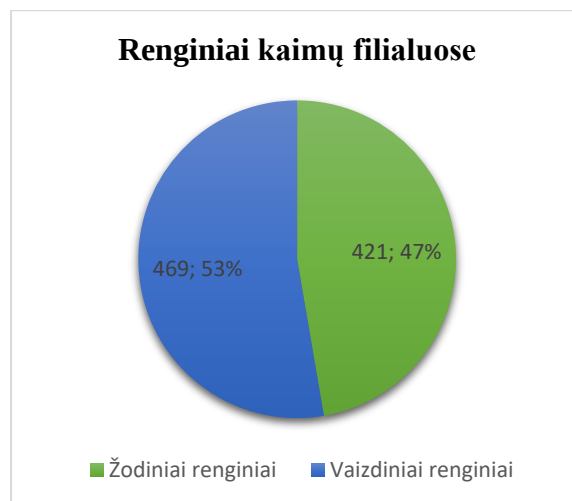
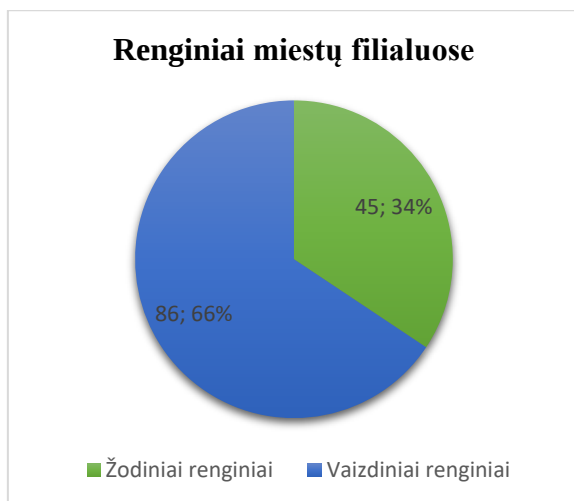
Lyginant su praėjusiais metais 2019 m. rajono bibliotekose suorganizuota daugiau renginių (+67). Daugiau Viešojoje bibliotekoje – (+29), miestų filialuose – (+19), kaimų filialuose – (+19).

Bibliotekos	Žodinių					Vaizdinių				
	2019	2018	2017	2016	2015	2019	2018	2017	2016	2015
Rajono bibliotekose	658	567	531	558	532	645	669	694	716	711
Viešojoje bibliotekoje	192	160	143	118	128	90	93	111	126	160
Miestų filialuose	45	35	29	30	22	86	77	76	70	83
Kaimų filialuose	421	372	359	410	382	469	499	507	520	468

Žodinių renginių rajono bibliotekose, lyginant su praėjusiais metais suorganizuota daugiau (+91), viešojoje bibliotekoje (+32), miestų filialuose (+10), kaimų filialuose (+49).

Vaizdinių renginių rajono bibliotekose, lyginant su praėjusiais metais suorganizuota mažiau (-24), mažiau ir Viešojoje bibliotekoje (-3) ir kaimų filialuose (-30). Daugiau (+9) miestų filialuose.





Renginiai – operatyvi Bibliotekos ir knygos populiarinimo forma. Ataskaitiniais metais rajono bibliotekose organizuoti renginiai, skirti populiarinti knygą, skaitymą, paminėti iškilių asmenybių, kraštiečių sukaktis, įsimintinus įvykius ir datas. Ypatingas dėmesys buvo skirtas LR Seimo nutarimu paskelbtiems rašytojo Juozo Tumo-Vaižganto (gimė prieš 150 metų Maleišių k. Anykščių r.) metams, taip pat Lietuvos Valstybės Prezidento Antano Smetonos, Lietuvos šaulių sąjungos, Pasaulio lietuvių, Lietuvos Nepriklausomybės kovų atminimo, Vietovardžių ir kt. metams.

Viso renginiuose apsilankė 43 296 lankytojų.



➤ Tradiciniai Viešosios bibliotekos renginiai:

- 📖 Paskutinį vasario mėnesio penktadienį literatų klubas „Marčiupys“ organizavo naktinius poezijos skaitymus „Kas švyti vasario nakties danguje?“. Svečiai atvyko net iš 12 rajonų: Biržų, Kupiškio, Rokiškio, Panevėžio, Kėdainių, Ukmergės, Utenos, Radviliškio, Vilniaus, Pakruojo, Jurbarko ir Širvintų. Renginiui buvo parinkta tema „Auginu Lietuvą“. Ypatingas dėmesys buvo skirtas knygai „Daiktų gyvenimas“, nes ji išleista „Marčiupio“ klubo vardu.
- 📖 Kovo 15 d., minint Knygnešio dieną, Bibliotekoje lankėsi kandidatas į Lietuvos Respublikos prezidentus filosofas Arvydas Juozaitis. Svečias buvo pakviestas dalyvauti Knygnešio dienos

minėjime prie patiekalais padengto stalo, kuriuos gamino iš Liudvikos Didžiulienės-Žmonos receptų knygos „Lietuvos gospadinė arba pamokinimai kaip prigulinčiai suvartoti Dievo dovanas“.

-  Balandžio 23–29 d. jau 19-tą kartą paminėta Lietuvos bibliotekininkų draugijos inicijuojama Nacionalinė Lietuvos bibliotekų savaitė, kurios tema buvo „Ateik – sužinok ir išmok“. Nacionalinę savaitę globojo Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė, rėmė Lietuvos nacionalinė UNESCO komisija. Bibliotekų savaitės renginiai vyko Viešojoje bibliotekoje ir filialuose.
-  Liepos 26–28 d. vyko kasmetinė Anykščių miesto šventė, kurios metu skulptorius, profesorius Romualdas Inčirauškas Viešojoje bibliotekoje įkurtam Anykščių krašto fotometraštininko Izidoriaus Girčio muziejui padovanojo savo rankomis sukurtą atminimo medalį. Medalis simboliniu pavadinimu „Mano vaikystės fotografas“, pagamintas iš bronzos, panaudojant fotokeramikos elementus, savo forma ir detalėmis primena fotoaparata. Jame vaizduojamas koliažas su jauno ir jau brandaus amžiaus Izidoriaus atvaizdais. Skulptorius R. Inčirauškas pasakojo, kad idėja sukurti medalį gimė labai paprastai – jis sakė sunkiai įsivaizduojantis Anykščius be miesto keistuoliu vadinto fotografo. Po medalio perdavimo Anykščių rajono savivaldybės meras Sigutis Obelevičius R. Inčirauškui įteikė mero padėką, o su Bibliotekos direktoriumi Romu Kutka skulptorius pasirašė kūrybos darbo perdavimo aktą.
-  Liepos 27 d. Viešosios bibliotekos salėje vyko dviejų garsių anykštėnų knygų sutiktuvės. Vilniaus universiteto dėstytojas, istorijos mokslų daktaras Norbertas Černiauskas ir Vytauto Didžiojo universiteto, Švietimo akademijos narys, istorijos mokslų daktaras Mindaugas Nefas žaismingo dialogo forma pristatė savo pirmąsias knygas. N. Černiausko knyga „Apie šaulius, riterius ir drakonus Lietuvoje“ skirta jaunesnio (ir ne tik) amžiaus skaitytojams, o M. Nefo knygoje-monografijoje „Dvasios aristokratai“ pasakojama Lietuvos šaulių istorija iki 1940-ųjų metų. Joje figūruoja ir Anykščių krašto šaulių istorija ir įvykiai.
-  Gruodžio 28 d. Anykščių kultūros centre vyko Antano Baranausko literatūrinės premijos įteikimo vakaras. Iškilmingą renginį vedė Bibliotekos direktorius R. Kutka bei Krašto dokumentų ir kraštotyros skyriaus vedėja Audronė Berezauskienė. Ceremonijos vedantieji paskelbė, kad premija šiemet įteikiama devintą kartą ir pakvietė Antano Baranausko literatūrinės premijos skyrimo komisijos narę Audronę Pajarskienę supažindinti su Savivaldybės tarybos sprendimu premiją skirti rašytojui Valdui Papieviui už romaną „Brydė“.
- **Susitikimai su knygų autoriais Viešojoje bibliotekoje.**

- 📖 Sausio 24 d. Viešojoje bibliotekoje vyko kunigo Roberto Grigo poezijos knygos „Dangus ir dykuma“ pristatymas. Autorius sovietmečiu parašė ir nelegaliai platino poezijos rinkinius „Benamės svajos“, „Kelias Lietuvon“, „Katakombų gėlės“, „Marijos ašara“, knygą apie prievartinę tarnybą sovietų armijoje „Rekrūto atsiminimai“. Vieni iš svarbiausių R. Grigo visuomeninio gyvenimo įvykių – kalba 1987 metų rugpjūčio 23 dienos mitinge prie A. Mickevičiaus paminklo Vilniuje ir aktyvi Sąjūdžio veikla. „Dangus ir dykuma“ – antroji jau Atgimimo ir Nepriklausomybės metais Roberto Grigo rašytų eilių knyga.
- 📖 Vasario 26 d. Viešojoje bibliotekoje apsilankė žurnalistė Nijolė Koskienė ir dailininkė Virginija Vilkas. Pirmoji anykštėnams pristatė savo humoreskų rinkinį „Špylkos ir šlepetės“, o ją atlydėjusi menininkė – šios knygos iliustruotoja. Gausiai auditorijai Nijolė pasakojo, kad dirbdama žurnalistė laikraštyje „Šiaulių kraštas“ per 20 metų Ievos vardu rašė humoristinę rubriką apie įvairiausių moterų problemas ir godas. Kai tų humoreskų prisirinko apie septynis šimtus gimė idėja išleisti jas viename leidinyje.
- 📖 Kovo 20 d. vyko susitikimas su visuomenėje puikiai pažįstama žurnalų moterims leidėja, dabar jogos mokytoja, rašytoja Eva Tombak, kuri susirinkusiai auditorijai pristatė savo ketvirtąją knygą „Minčių žvėrynas“. Renginį moderavo žurnalistė, jogos mokytoja Karolina Beleškienė.
- 📖 Kovo 23 d. vyko Roberto Patamsio knygos „Lietuvių pasipriešinimas“ pristatymas. Tai originalaus žanro jungianti publicistiką, dokumentiką, bei liudininkų atsiminimus knyga apie lietuvių pasipriešinimą okupantams. Knygos pristatyme dalyvavo šios knygos herojai, paskutiniai likę gyvi Pasipriešinimo okupantams dalyviai, Lietuvos partizanai: Jonas Kadžionis, Jonas Abukauskas, Juozas Borisa, politkaliniai bei disidentai Nijolė Sadūnaitė, Petras Plumpa, Algirdas Petrusevičius taip pat jo ekscelencija Panevėžio vyskupas emeritas Jonas Kauneckas bei kiti garbūs svečiai. Jie dalijosi atsiminimais apie partizaninį karą, trėmimus, Sibiro lagerius, pogrindį.
- 📖 Balandžio 10 d. bibliotekos salėje pristatyta žurnalistės, televizijos laidų kūrėjos, knygų „Nuslėptoji „Williams“ atėjimo istorija“, „Raudonoji Dalia“, „Dinastija“ autorės Rūtos Janutienės naujausia knyga „Ir saugok mus nuo piktojo“. Naujausioje savo knygoje žurnalistė remiasi dviejų, gerai žinomų, nuteistų kalėti iki gyvos galvos kalinių Henriko Daktaro ir Vlodo Belecko pasakojimais. Jomis remdamasi autorė stengėsi ne vertinti ir teisti, o suteikė jų išpažintims kontekstą.
- 📖 Balandžio 17 d. Viešojoje bibliotekoje vyko poetės, prozininkės Aldonos Ruseckaitės biografinio romano „Padai pilni vinių“ apie Salomėją Nėrį pristatymas. Populiariausių knygų apie Maironį, Žemaitę ir Vytautą Mačernį autorė, talentingai atvėrė dar vieną, šįsyk – poetės Salomėjos Nėries – gyvenimą. Išteisinti Salomėja Nėrį ar nuteisti – šį klausimą



„Padai pilni vinių“ autorė Aldona Ruseckaitė, pateikusi daugybę archyvinės medžiagos, spręsti paliko patiems skaitytojams.

- 📖 Minint Juozo Baltušio 110-ąsias gimimo metines Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla kartu su Biblioteka balandžio 24 d. organizavo knygos „Juozo Baltušio dienoraščių knyga „Viešojo dienoraščio. I tomas. 1970-1975“ pristatymą. Renginyje dalyvavo knygos sudarytojas Antanas Šimkus, istorikas Valdemaras Klumbys, literatūros kritikas Saulius Vasiliauskas ir rašytojo dukra, žurnalistė, redaktorė Rita Baltušytė. Ji į Lietuvą iš Australijos atvyko tėvo gimimo metinių ir jo dienoraščių knygos sutikimo proga.
- 📖 Gegužės 3-iosios vakarą Viešojoje bibliotekoje buvo atskleistos ir aptartos nacionalinės virtuvės paslaptys su istorikais Anželika ir Rimvydu Laužikais. Pora pristatė naujai perleistą, savais komentarais papildytą pirmąją žinomą Lietuvos gastronomijos knygą „Lietuvos gospadinė, arba Pamokinimai, kaip prigulinčiai suvartoti Dievo dovanas“. Ši knygelė, parašyta lietuviybės puoselėtojos Liudvikos Didžiulienės-Žmonos, yra unikalus šaltinis. Pirmąkart išleista prieš 125-erius metus, knyga atgimė naujam gyvenimui.
- 📖 Gegužės 21 d. Viešojoje bibliotekoje buvo pristatyta knyga ir dokumentinis filmas „Gulago partizanai“, kurių autoriai – Paulius Saudargas ir Goda Karazijaitė. Svečiai pasakojo apie praeities Laisvės kovas ir nepalaužiamą politinių kalinių dvasią. Knygoje ir dokumentiniame filme užfiksuotos tikros istorijos – išgyvenusiųjų liudininkų papasakotos ir įrašytos. Pristatyti „Gulago partizanų“ kartu su autoriais atvyko ir Audronius Ažubalis. Renginyje taip pat dalyvavo Lietuvos Respublikos Seimo narys Sergejus Jovaiša.
- 📖 Rugpjūčio 24 d. Viešojoje bibliotekoje vyko lituanistės ir etnomuzikologės Rūtos Vyšnios knygos „Vandenynas ir Žaliamėlė“ knygos pristatymas. „Vandenynas ir Žaliamėlė“ tai poetinė, simbolinė, mitologinė sakmė-giesmė, kurią gieda Žaliamėlė Paukštė, ir kuri tyvuliuoja mūsų pirmapradžiuose vandenyse. Knygos pristatymo metu skambėjo senosios lietuvių liaudies dainos, o Vandenyno ošimą ir Žaliamėlės giesmę palydėjo muzikinis pritarimas.
- 📖 Lapkričio 7-osios vakarą Viešojoje bibliotekoje vyko susitikimas su garsiuoju Lietuvos gamtininku, fotografu ir rašytoju Selemonu Paltanavičiumi. Nacionalinės ekspedicijos knygų serijos autorių kalbino leidyklos „Terra Publica“ direktorė Danguolė Kandratienė.
- **Kiti renginiai Viešojoje bibliotekoje.**
- 📖 Rudens-pavasario sezono „Auksinio proto“ žaidimai.
- 📖 Bendradarbiaujant su „Anykščių naujų vėjų bendruomene“ suorganizuoti 4 blusturgiai, kurių metu populiarinami ir knygų mainai.
- 📖 Bendradarbiaujant su Nacionaliniu kraujo centru suorganizuotos 4 kraujo donorystės akcijos.

- 📖 Įrengta anykštėno menotyrininko Tomo Ivanausko dovanotų fotoalbumų skaitykla fotometraštininko Izidoriaus Girčio muziejuje.
- 📖 Sausio 31 d. Viešojoje bibliotekoje menotyrininkas Tomas Ivanauskas anykštėnams pristatė paskutiniąją paskaitą iš ciklo „Anykščių fotografijos istorija“. Tomas kalbėjo apie tai, kaip Anykščių kraštas buvo reprezentuojamas nacionalinėje spaudoje 1918-1940 m. turistams skirtose informacijoje, kaip miestą ir jo apylinkes įamžino žymiausi to meto Lietuvos fotografai, kokie objektai ar asmenybės, pristatant buvo išskiriami. Anykščių kraštas, kaip viena iš gražiausių Lietuvos provincijų, gana anksti pateko į spaudos puslapius. XX a. pradžioje tai lėmė iš šio krašto kilusios asmenybės, kurių dėka į Anykščius vyko ekspedicijos, su tikslu fotografijoje įamžinti rašytojų apdainuotas vietas. Fotografijos pateko į populiariausius to meto metraščius, su Anykščių vaizdais buvo leidžiami atvirukai, knygos.
- 📖 Sausio 26 d. Bibliotekoje vyko Nacionalinė viktorina – tai įvairiuose Lietuvos miestuose ir miesteliuose vykęs žinių apie Lietuvą patikrinimo konkursas, kuriame dalyvauti galėjo visi norintys. Iš viso viktorinos dalyviai turėjo atsakyti net į 240 klausimų, suskirstytų į 8 temas, tokias kaip gamta, kultūra, tradicijos, sportas.
- 📖 Vasario 18 d. vyko susitikimas su LR Sveikatos apsaugos ministru Aurelijumi Veryga, kurio metu buvo aptarti gyventojams aktualūs sveikatos apsaugos klausimai.
- 📖 Vasario 20 d. Viešojoje bibliotekoje vyko kandidatų į merus debatai.
- 📖 Vasario 21 d. vyko vieša diskusija „Anykščių užtvanka: dabartis ir ateitis“, kurioje dalyvavo LR Aplinkos ministerijos specialistai ir visuomenininkai. Renginį organizavo LR Seimo narys Antanas Baura.
- 📖 Vasario 28 d. Bibliotekos rūsyje duris atvėrė naujas muziejus, kuris skirtas spaudos fotografui Izidoriui Girčiui. Atidarymo iškilnės vyko tą dieną, kai buvo minimas I. Girčio 116-asis gimtadienis.
- 📖 Kovo 6 d. vyko kandidatų š Anykščių merus antrojo turo debatai.
- 📖 Kovo 8 d. bibliotekoje vyko Nacionalinis diktantas.
- 📖 Kovo 13 d. vyko unikalaus muzikinio projekto autoriaus, būgnų, perkusijos virtuozo Gintauto Gascevičiaus albumo „GINC VARAVA“ pristatymas. G. Gascevičiaus solinis albumas „FonoGrafijos“ įvertintas, kaip vienas conceptualiausių 2017 m. išleistų albumų. Ryškiu individualiu braižu išsiskiriantis kūrėjas meno pasaulyje vertinamas kaip ypač originalus muzikinių performansų kūrėjas ir atlikėjas.
- 📖 Kovo 30 d. vyko Respublikinis Humoro eilių konkursas „Humoro medis – 2019“.
- 📖 Balandžio 4-osios pavakarę Viešojoje bibliotekoje vyko Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Emanuelio Levino centro vadovo, filosofo dr. Viktoro Bachmetjevo atvira paskaita „Albert’as Camus ir egzistencializmo filosofo apsilankymas Anykščiuose. Šių

atvirų filosofinių paskaitų iniciatorius, bibliotekos bičiulis anykštėnas Adas Diržys siekia supažindinti anykštėnus su įvairiomis filosofinėmis kryptimis. Šį kartą pasirinktos paskaitos temos tikslas yra pateikti filosofinį kontekstą ir paskatinti diskutuoti. „Kadangi Camus yra ne tik filosofas, bet ir vienas mėgstamiausių ir skaitomiausių užsienio autorių Lietuvoje. Ši paskaita – tai galimybė žmonėms, kurie privengia filosofijos, „paragauti“ filosofinių idėjų per grožinį kūrinį, – sakė A. Diržys. V. Bachmetjevas paskaitoje aptarė Camus, kaip filosofą, apibrėždamas jo santykį su egzistencializmu, kitais šios filosofinės srovės atstovais.

-  Balandžio 13 d. Viešojoje bibliotekoje anykštėnė, Vilniaus universiteto docentė dr. Aistė Urbonienė skaitė paskaitą „Kas slypi tarp eilučių: kūno kalbos ženklai“. Susirinkusiems klausytojams dr. A. Urbonienė atskleidė kūno kalbos paslaptis. Paskaitoje ji kalbėjo apie kūno kalbą, limbinės sistemos įtaką jai bei jos valdymo ypatumus, mokė kaip atpažinti komforto ir diskomforto ženklus kūno kalboje, kaip valdyti pirmąjį išpuolį. Šią paskaitą anykštėnams dovanojo Vilniaus universitetas, švenčiantis 440 metų jubiliejų.
-  Balandžio 26 d. viešėdamas Anykščiuose Panevėžio vyskupijos vyskupas ordinaras Linas Vodopjanovas OFM aplankė Viešąją biblioteką. Vyko malonus ir šiltas bendravimas su Anykščių bibliotekos bendruomenės nariais. Vyskupas L. Vodopjanovas domėjosi bibliotekos veiklomis, susipažino su bibliotekos fondais, asmeninėmis bibliotekomis.
-  Balandžio 29 d. vyko susitikimas su prof. Vytautu Radžvilu ir rinkiminio komiteto „Susigražinkime Valstybę“ nariais. Susitikime dalyvavo: visuomenininkė, sąjūdietė Irena Andrukaitienė ir politologas Vytautas Sinica.
-  Gegužės 14 d. Viešojoje bibliotekoje vyko rašytojo Dailiaus Dargio ir Kęstučio Petkevičiaus dokumentinio filmo „Pirmieji kovotojai su mafija“ peržiūra. Susitikime dalyvavo ir buvęs Lietuvos kriminalinės policijos vadovas, policijos generalinis komisaras Visvaldas Račkauskas.
-  Gegužės 23-ąją Viešojoje bibliotekoje lankėsi psychologė, savižudybių prevencijos Kupiškio rajone darbo grupės veiklos koordinatore Valija Šap. Susitikimo metu Valija Šap dalinosi patirtimi apie itin aktualią ir skaudžią temą Lietuvoje – savižudybes ir jų prevenciją. Renginio metu buvo pristatyta kampanija „ES drauge saugiau“ ir Europos Komisijos atstovybės išleista knyga „Žmonės, kurie saugo Europą“, kurios viena herojų yra pati Valija. Renginyje dalyvavo ir Europos Komisijos atstovybės Lietuvoje vadovas Arnoldas Pranckevičius.
-  Birželio 3 d. Viešojoje bibliotekoje vyko susitikimas su „Laisvės TV“ žurnalistu iš R.I.T.A. tyrimų komandos Liudu Dapkumi. Susitikimo metu buvo kalbama apie pilietinę visuomenę, tiriamąją žurnalistiką ir korupcijos žalą mūsų jaunai demokratijai. Renginį organizavo „Laisvės TV“. Inicatyva finansuojama ES lėšomis.



- 📖 Birželio 27-ąją Viešojoje bibliotekoje vyko itin talentingos asmenybės – aktorius, kompozitorius, dainų autorius ir atlikėjas – Arnoldo Jalianiausko autorinių dainų koncertas.
- 📖 Rugpjūčio 5 d. suorganizuotas lietuviško kino klasikos seansas. Užsienyje ir Lietuvoje tuo pačiu laiku įvyko „Lietuviško kino naktis“, kurios metu žiūrovai išvydo vieną gražiausių lietuviškų filmų – restauruotą Arūno Žebriūno „Riešutų duoną“ (1978 m.). 50 miestų prisijungė prie „Lietuviško kino nakties“ iniciatyvos, o tarp jų ir Anykščiai.
- 📖 Festivalis „Purpurinis vakaras“ neįsivaizduojamas be poezijos skaitymų Bibliotekoje. Šiemet festivalio gerbėjams pristatyta poetė, aktorė, dramaturgė bei leidėja Daiva Čepauskaitė. Gausiai susirinkusi publika klausėsi poetės ir renginio vedėjo Juozo Žitkausko pokalbio apie kūrybą bei emociškai reagavo į jos skaitomus eilėraščius, kuriuose netrūksta nei lyrizmo, nei švelnaus kandumo ar ironijos. Poezijos popietę praturtino maestro Andriaus Kulikausko bei jaunosios bardės Gintarės Bauerytės atliekamos dainos, sukurtos pagal D. Čepauskaitės eiles.
- 📖 Rugpjūčio 15–17 d. per Anykščius nuvilnijo dvyliktasis nacionalinis bardų festivalis „Purpurinis vakaras“. Kaip ir kiekvienais metais festivalio organizatoriai purpurinių vakarų savaitgalį atidarė nemokamu koncertu anykštėnams Vyskupo skvere prie Bibliotekos. Eilėmis pagardintos muzikos dozė dovanojo anykštėnų grupė „Vyriškas požiūris“, jausmingais fado muzikos ritmais svaigino portugalai Celia Leiria, Pedro Amendoeira ir Joao Filipe, vakarėjantį miestą gitaros ir smuiko akordų pripildė Vilija Radvilė ir Oksana Sadauskienė.
- 📖 Rugsėjo 21-ąją įvykusios Turizmo nakties metu įvairiose miesto erdvėse vyko daugybė meno ir kultūros renginių, įvairiausių veiklų. Ne išimtis Viešoji biblioteka, kurioje nuo 19 val. vyko Cianotipijos (mėlynųjų antspaudų) dirbtuvės, kurios sulaukė didžiulio lankytojų susidomėjimo ir įsitraukimo. Kūrybinio užsiėmimo metu dalyviai sužinojo apie šviesos galią reaguojant su specialiomis cheminėmis medžiagomis.
- 📖 Organizuota 11 interneto transliacijų gyventojams, kuriose apsilankė 190 lankytojų.

➤ **Veikla saviraiškos ir realizacijos erdvėje „Idėjų LABAS“.**

2019 m. erdvėje „Idėjų LABAS“ buvo bendraujama su jaunimu, derinamas apsilankymų laikas, pildomas tvarkaraštis, koordinuojamas studijos užimtumas. 22 kūrėjai erdvėje „Idėjų LABAS“ apsilankė 207 kartus. Per ataskaitinius metus suorganizuoti 5 kūrybiniai užsiėmimai:

- 📖 Cianotipijos atvirukų gamybos dirbtuvės Anykščių miesto šventės metu.
- 📖 Cianotipijos atvirukų gamybos dirbtuvės Rugsėjo pirmosios proga.
- 📖 Cianotipijos atvirukų gamybos dirbtuvės Turizmo nakties metu.



📖 Išvažiuojamosios cianotipijos dirbtuvės Viešintų pagrindinėje mokykloje. Moksleiviai susipažino ir patys išbandė vieną iš pirmųjų fotografinio vaizdo gavimo būdą – cianotipiją.

📖 Atvira kūrybinė erdvė moksleiviams – po pamokų ateik į „Idėjų LAB“ ir išbandyk naujas technologijas. Grafinių planšėčių pristatymas.

Bendradarbiaujant su Pasaulio anykštėnų bendrija organizuota anykštėnų fotosesija bendruomenės stiprinimo akcijai „Aš esu Anykščiai“. Iš tūkstančių anykštėnų portretų padaryti įvairūs foto koliažai, kuriuos buvo galima pamatyti Anykščių miesto šventės ir IX Pasaulio anykštėnų suvažiavimo metu, vienas iš jų vis dar džiugina lankytojus Bibliotekos fojė. Fotosesijos metu buvo naudojama „Idėjų Labo“ studijinės fotografijos įranga, anykštėnus fotografavo Eglė Kaladytė. Bendradarbiaujant su Jono Biliūno gimnazijos moksleivėmis į Anykščius buvo pakviesti per Lietuvą be pinigų keliavę vaizdo tinklaraščio kūrėjas Andrius Talžūnas ir buvęs Lietuvos balso reporteris Ignas Lelys, kurie Bibliotekoje surengė nemokamą koncertą jaunimui.

Parengtas atviros jaunimo erdvės veiklos planas. Sukurta erdvės „Facebook“ paskyra: <https://www.facebook.com/jaunimoerdvelabas/>. Išplatinti 2 informaciniai pranešimai apie Bibliotekoje veikiančią erdvę jaunimui. Parengtas informacinis lankstinukas-skrajutė, pristatantis veiklą įvairovę jaunimo erdvėje ir kviečiantis jaunimą ateiti ir veikti. Nuolatos koordinuojamas „Idėjų Laboratorijos“ užimtumas – bendraujama su jaunimu, derinamas apsilankymų laikas, pildomas tvarkaraštis. Visa „Idėjų Laboratorijoje“ vykdyta veikla viešinama studijos „Facebook“ paskyroje.

➤ **Darbas su savanoriais.**

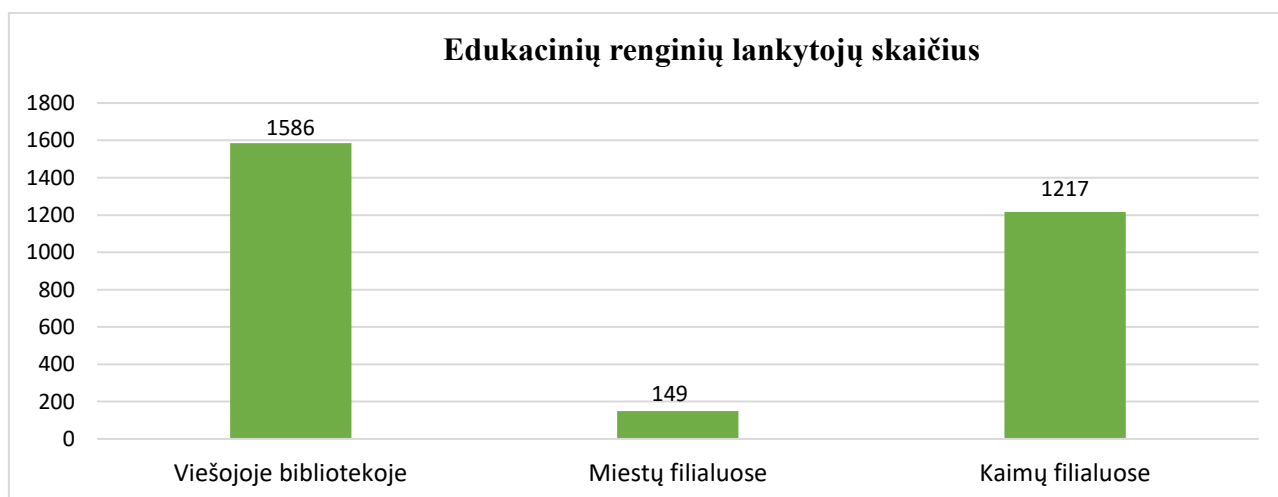
Metų pradžioje kreiptasi dėl Bibliotekos, kaip savanorių priimančios organizacijos, pakartotinės akreditacijos suteikimo. Sėkmingai įvykdžius 3 akreditacijos etapus Biblioteka yra akredituota priimti savanorius pagal Europos savanorių tarnybos ar Europos solidarumo korpuso programas, gautos ekspertų rekomendacijos. Jaunimo savanoriška tarnyba (JST) – tai intensyvi 6 mėn. trukmės programa jauniems žmonėms nuo 14 iki 29 m., kurios metu jaunuoliai 40 val./ mėnesį savanoriauja pasirinktoje akredituotoje priimančioje organizacijoje, kartą per mėnesį susitinka su savanorišką veiklą organizuojančios organizacijos paskirtu mentoriumi ir mokosi įveikti sunkumus, verčia patirtį išmokimais. JST programa – tai galimybė ne tik atrasti patinkančią veiklos kryptį, bet ir geriau pažinti save, ugdyti bendrąsias kompetencijas. Organizacijoms – tai proga tapti akredituota savanorių priimančia organizacija, t. y. vieta, kurioje gali savanoriauti jaunas žmogus. Organizacija įsipareigoja savanoriui sudaryti 40 val. per mėnesį savanoriškos veiklos planą (grafiką), kuris atitiktų savanorio kompetencijas ir būtų prasmingas tiek savanoriui, tiek pačiai organizacijai. Kuratorius įsipareigoja apmokyti jauną žmogų, ugdyti ir palaikyti tarnybos metu. Nuo liepos mėnesio savanorišką tarnybą bibliotekoje sėkmingai atlieka Lina Bliudžiutė. Jaunimo savanorišką tarnybą atliekanti Lina užsiima šiomis veiklomis:

- 📖 pagalba kūrybinių dirbtuvių ir renginių metu;
- 📖 renginių, parodų fotografavimas;
- 📖 skelbimų maketavimas;
- 📖 pasiruošimas renginiams;
- 📖 informacinių stendų paruošimas;
- 📖 parodų eksponavimas;
- 📖 „Idėjų laboratorijos“ studijos pertvarkymas, vizualinės medžiagos atnaujinimas;
- 📖 naujų leidinių archyvavimas.

Didesnių švenčių ir renginių metu sutelkta savanorių komanda. Jie talkininkavo Gatvės muzikos dienos metu, birželio mėnesį vykusiam vaikų literatūros festivalyje „Nuotykių tęsiasi“ ir rugpjūčio mėnesį vykusio festivalio „Purpurinis vakaras“ atidaromojo koncerto metu.

➤ **Edukacinė veikla.**

2019 m. Bibliotekoje iš visų žodinių renginių organizuoti 198 edukaciniai, kuriuose apsilankė 2 952 lankytojai. Viešojoje bibliotekoje organizuoti 73 edukaciniai renginiai, miestų filialuose –11, kaimų filialuose – 114. Viešojoje bibliotekoje suaugusiems suorganizuoti 5 kūrybiniai-edukaciniai cianotipijos užsiėmimai. Tiek Viešojoje bibliotekoje, tiek filialuose edukacinių veiklų suaugusiems suorganizuota labai nedaug, palyginus su veiklomis vaikams. Elmininkų filialo bibliotekininkė kartu su N. Elmininkų kaimo bendruomene organizavo velykinių kiaušinių marginimo vaškinėmis kreidelėmis edukacija. Skiemonių filiale vyko edukacinė popietė „Nuo Verbų iki Velykų“, kurios metu kurtos velykinės stalo puošmenos ir prisiminti kiaušinių dažymo ypatumai bei edukacinė popietė „Kaklaskarė – moters puošmena“, dalyvės mokėsi įvairių skarelės rišimo būdų. Organizuota edukacinė popietė „Fraktalų piešimas – kelias į save“, tai puikus užsiėmimas, nereikalaujantis didelių kūrybinių sugebėjimų ir prilygstantis meditacijai. Svirnų II filiale suaugusiems organizuotos dvi edukacinės popietės: „Žolinės bibliotekoje“, kurios eigoje kiekvienas galėjo pasigaminti Žolinių vainikėlį, o popietėje „Advento belaukiant“ sukurti Kalėdines puokštes ir Advento vainiką. Apie vaikų edukacinę veiklą plačiau skaityti 55 psl.



➤ **Projektinė veikla.**

2019 m. parengti 4 projektai, finansuoti – 3.

📖 Lietuvos Kultūros tarybos finansuotas projektas vaikų ir jaunimo literatūros festivalis „Nuotykių tęsiasi!“, kurio tikslas kurti kokybiškų vaikams ir paaugliams skirtų literatūrinių renginių tradiciją prisidėti prie vaikų literatūros sklaidos ir svarbos įtvirtinimo, formuoti Utenos regiono, kaip skaitymo kultūrą puoselėjančio krašto įvaizdį (13500 Eur.). Anykščių rajono savivaldybė skyrė finansavimą iš Tradicinių festivalių programos (2500 Eur.). Plačiau skaityti 54 psl.

📖 Anykščių rajono savivaldybės finansuotas projektas „Alternatyvių veiklų įvairovė atviroje jaunimo erdvėje Anykščiuose“. Projekto tikslas: užtikrinti veiklų įvairovę ir prieinamumą mažiau galimybių turinčiam jaunimui, skatinant juos aktyviai prisidėti prie veiklų erdvėje planavimo ir jų organizavimo, tuo būdu palaikyti jų užimtumą, saviraišką ir integraciją į gyvenamąją aplinką (370 Eur.).

📖 Europos komisijai Lietuvoje parengtas projektas „ES drauge saugiau“ (500 Eur.).

➤ **Akcijos.**

Biblioteka prisijungė prie visų projekto „Prisijungusi Lietuva“ organizuojamų akcijų. Jungėsi prie visoje šalyje organizuojamos pilietinės akcijos „Atmintis gyva, nes liudija“, skirtos Sausio 13-ajai – Laisvės gynėjų dienai paminėti. Taip pat, vasaros metu dalyvavo akcijoje „Skaitymo iššūkis“, „Atverk duris vasarai“ ir jau penktus metus vykstančioje nacionalinėje akcijoje „Lietuva skaito“. Aktyviai dalyvauta nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos inicijuotoje skaitymo akcijoje „Tėčiai skaito vaikams“ bei respublikinėje akcijoje Knygų Kalėdos. Šauniai padirbėjo akcijoje „Darom 2019“. Bibliotekoje organizuotos 3 kraujo donorystės akcijos.

➤ **Parodos formos ir tematika.**

Pagrindiniai tikslai – supažindinti su turtingais knygų fondais, parodyti kiek galima daugiau informacijos šaltinių. Supažindinti su rašytiniu palikimu ir šių dienų literatūros naujienomis, šiuolaikiniais rašytojais, priminti apie Lietuvos ir pasaulio asmenybes, nusipelnusias savo literatūrine kūryba, moksline, kultūrine, menine, politine ir visuomenine veikla. Svarbus tikslas – pažymėti Lietuvai svarbias istorines datas, įvykius, šventes. Parodos rengtos Viešosios bibliotekos salėje, skaitykloje, abonemente, muzikos ir meno fonde, fojė, skirtos personalijų jubiliejams, teminės, literatūrinės, naujų ir vertingų knygų, tapybos, fotografijų, skaitomiausių 2018 m. knygų rinkimams. Populiarios išlieka jau penktus metus rengtos Šeimos relikvijų mini ekspozicijos. Per metus eksponuotos 3 anykštėnų šeimų parodos: Lietuvos bajoro Petro Buterlevičiaus šeimos relikvijos, Audronės Skairienės rankdarbių paroda bei Kalėdiniai ir Naujametiniai atvirukai iš Rūtos Vildžiūtės kolekcijos. Tai tarpukario ir tarybinių metų atvirukai, primenantys laukiamiausias vaikystės šventes.

Bibliotekoje parengta įvairių parodų. Parodos, skirtos lietuvių ir užsienio rašytojų jubiliejams paminėti: poetams Valdemarui Kukului, Jonui Strielkūnui. Prozininkams: Jonui Biliūnui, Romualdui Granauskui, Grigorijui Kanovičiui, Haruki Murakami, Artūrai Konan Doiliui, Ernestui Hemingvėjui ir kt. Eksponuota informatyvi paroda, skirta Prezidento Antano Smetonos paskelbtiems metams. Pateiktas neeilinės asmenybės kelias nuo vaikystės iki paskutinių dienų Lietuvoje: politinė, visuomeninė veikla, kūrybinis palikimas.

2019 m. muzikos ir meno tema parengta 16 parodų: 13 personalinių, 3 teminės. Teminės: „Tarptautinė teatro diena“, „Pasaulinė fotografijos diena“, „Pasaulinė muzikos diena“. Personalijų parodos skirtos Juozui Naujaliui, Juozui Tallat-Kelpšai, Jaroslavui Cechanovičiui, Lionginui Abariui, Tinai Turner, Eduardui Balsiui ir kt. Prisiminti talentingi, populiarūs, daug puikių vaidmenų teatre bei kine sukūrę aktoriai: Vladas Bagdonas, Čarlis Čaplinas, Kazimierai Kymantaitei, Adolfui Večerskiui ir kt. Buvo nuolat atnaujinamos „CD ir DVD naujienų“ bei „Naujos knygos“ parodos.

➤ **Parodos Viešosios bibliotekos salėje.**

- 📖 Anykščių vaikų lopšelio – darželio paroda „101 prieverpstė“;
- 📖 Raimondo Guobio iliustracijų paroda „Nuspalvintas pasaulis“;
- 📖 Baltijos šalių iliustruotojų paroda „Bėgimas su vilkais“;
- 📖 Islandų menininko karikatūristo Hugleikur Dagsson darbų paroda;
- 📖 Fotografijos paroda skirta Čekijos Respublikos pirmosios ponios Olgos Havlovos 85-mečiui paminėti;
- 📖 Lietuvos architektų sąjungos paroda „Žvilgsnis į save“;
- 📖 Arūno Vilkončiaus tapybos darbų paroda „Portretai“;
- 📖 Paroda „Anykštėnai Izidoriaus Girčio fotografijose“ skirta Anykščių krašto fotometraštininko Izidoriaus Girčio atminimui;
- 📖 Gabijos Matijaškaitės fotografijų paroda „Langai ir atspindžiai“ atviroje jaunimo erdvėje „Labas“;
- 📖 Gyčio Kaminsko gamtos fotografijų paroda „Anykščių krašto gamtos knyga“ šalia atviros jaunimo erdvės „Labas“;
- 📖 Spaudos fotografo Izidoriaus Girčio fotografijų paroda Lietuvos Respublikos Seime.
- 📖 Knygos anatomijos paroda buvo eksponuojama Panevėžio Margaritos Rimkevičaitės profesiniame rengimo centre.

➤ **Renginiai filialuose.**

Siekama ne tik renginių gausos, bet ir jų kokybės bei įvairovės. Dažniausiai renginiai organizuojami rašytojų sukaktims paminėti, knygų pristatymai, tradicinėms Lietuvos šventėms paminėti, Lietuvos šimtmečiui paminėti. Filialuose eksponuotos rašytojų, žymių žmonių jubiliejams

skirtos parodos: Eduardui Mieželaičiui (100 m.), Salomėjai Nėriai (115 m.), Petrui Cvirkai (110 m.), Aleksandrui Puškinui (220 m.), Česlovui Kudabai (85 m.), Antanui Smetonai (145 m.), Sigutei Ach (50 m.), Romualdai Granauskui (80 m.) ir kt. Renginiai filialuose organizuojami bendradarbiaujant su vietos bendruomenių tarybomis, Anykščių kultūros centro skyriais, seniūnijomis, moterų klubais, kitomis organizacijomis. Ažuožerių filiale, bendradarbiaujant su Anykščių rajono neįgaliųjų draugija, organizuota rudens šventė „Rudenėlis draugystės rate“. Ta proga bibliotekininkė sukūrė 08:05 min. filmuką. Budrių bibliotekoje veikia 2 klubai: jaunimo klubas „Atžalynas“ ir senjorų klubas „Gimtoji žemė“. Šie klubai kartu su kaimo bendruomene šventėms kuria programas. Per 5 veiklos metus sukurti 6 vaidinimai. Kuniškių biblioteka kartu su bendruomene kasmet organizuota jau tradicinį šaškių turnyrą. Šerių filialo bibliotekininkei organizuojant renginius aktyviai talkina bendruomenės nariai. Kartu organizavo jubiliatų pagerbimo vakarą „Draugo diena“, kurio metu lankėsi projekto „Prisijungusi Lietuva“ komandos nariai. Bendruomenės ir bibliotekos veiklos orientuotos neužmiršti senųjų Lietuvos tradicijų. Tuo tikslu filialuose organizuotos Užgavėnės, Kalėdos, Sekminių, Joninių ir Žolinių šventės. Filialų darbuotojai bendradarbiauja tarpusavyje, organizuoja bendrus renginius. Elmininkų filialo bibliotekininkės „Dzen raizgymo“ (Zentangle) darbai eksponuoti Andrioniškio ir Kurklių bibliotekose, Šlavėnų bendruomenėje, pristatant parodas, vyko ir edukaciniai mokymai. Viešosios bibliotekos bibliotekininkė Lalezar Varbliauskienė pradžiugino andrioniškiečius pirmąją savo fotografijų paroda „Tai, ko nematome kasdien...“ Andrioniškio ir Elmininkų bibliotekininkai, Literatų klubo „Marčiupys“ nariai poezijos žodį skleidė ne tik rajono filialuose organizuojamuose renginiuose, bet ir už rajono ribų. Viešėjo poezijos popietėse Skapiškyje (Kupiškio r.), Kėdainiuose, Zarasuose, vietovardžių metams skirtame renginyje Liūdynėje (Panevėžio r.), dalyvavo bendrame projekte su Zarasų biblioteka „Knygos šventė. Literatūriniai tiltai Utenos regione“. Troškūnų filialo darbuotojos aktyviai bendradarbiauja ir organizuoja bendrus renginius su Anykščių kultūros centru, Troškūnų skyriumi. Įsimintiniausias – rašytojo, humanitarinių mokslų daktaro Algimanto Bučo Lietuvos 100-mečio proga išleistos knygos „Lietuvių karaliai ir Lietuvos karalystė de facto ir de jure viduramžių Europoje“ pristatymas, kuriame dalyvavo autorius ir Lietuvos teatro, kino aktorius, dainų autorius ir atlikėjas Gediminas Storpirstis.

3.13. Bibliotekos įvaizdžio formavimas

Viešinimas – tai informacinė veikla, viena iš Bibliotekos populiarinimo būdų, kuri formuoja nuomonę apie šiuolaikinę Biblioteką, padeda atskleisti aktualias veiklas, pristato visuomenei paslaugas, įdiegtas naujoves, reklamuoja vykstančius renginius. 2019 m. Bibliotekos darbuotojai parašė parašė 447 straipsnius. Rajoninėje spaudoje paskelbti 52 straipsniai, respublikinėje spaudoje – 7 straipsniai. 1 straipsnis paskelbtas tarptautinėje spaudoje – pasaulio dienraštyje „Draugas“, kuris leidžiamas Čikagoje. Internetu paskelbti 387 straipsniai. Bibliotekoje

lankėsi režisierius Justinas Lingys. Jo atvykimo tikslas buvo sukurti laidą apie Anykščių krašto visuomenininką, švietėją, išeivį, Čikagos knygnešį Kazį Rožanską. Ne bibliotekos darbuotojai apie Bibliotekų veiklą, bibliotekininkus parašė 36 straipsnius.

Informacija viešinama Bibliotekos puslapyje www.anyksciuvb.lt/lt/, naujienų portaluose www.silelis.info, www.nyksčiai.lt, www.anyksta.lt ir www.kulturos-miestas.lt/lt/anyksčiai-dienorastis. Išsami Bibliotekos veikla atsispindėjo Bibliotekos socialinio tinklo Facebook paskyroje ir paskyros Facebook grupėje Esu Anykštėnas, taip pat paskyroje IDĖJŲ LABAS. saviraškos ir realizacijos erdvė. Vykdomas Facebook puslapio Anykščių kraštas senose fotografijose administravimas. Facebook paskyras turi Andrioniškio, Staškūniškio, Svėdasų, Kavarsko, Kurklių filialai, o daugelis darbuotojų renginių viešinimui ir sklaidai naudoja savo asmenines paskyras. Anonsuoti renginiai radijo laidoje „Ryto garsai“, radijo ir televizijos svetainėje www.lrt.lt.

Renginiams 2019 m. parengta 340 kvietimų, skrajučių, o informacinių skelbimų, afišų ir proginių plakatų – 616. Buvo platinami mokyklose, darželiuose, savivaldybėje ir kitose labiau gyventojų lankomose vietose, kur yra skelbimo lentos. Lankytojai į Bibliotekose organizuojamus renginius kviečiami ir telefonu, informuojami elektroninėmis žinutėmis.

➤ **Ekskursijos.**

Ekskursijos yra vienas iš būdų pažinti Biblioteką, padėti lankytojams suvokti Bibliotekos aplinką, išteklius, paslaugas. 2019 m. Bibliotekoje lankėsi gausus Klaipėdos miesto savivaldybės Imanuelio Kanto viešosios bibliotekos kolektyvas, sostinės bibliotekininkai, kolegės iš Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos, Latvijos miesto Jekabpilio pagrindinės bibliotekos darbuotojai. Biblioteką panor apžiūrėti Islandijos rašytojas, žurnalistas Eivaras Toras Benediktssonas, Čekijos Respublikos nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius Lietuvoje Vit Korselt ir Ukrainos nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius Lietuvoje Volodymyr Yatsenkivskiy, viešėjo kandidatai į prezidentus Gitanas Nausėda ir Arvydas Juozaitis ir kt. garbūs Anykščių krašto svečiai.

Turizmo nakties metu Bibliotekoje buvo organizuojamos vakarinės ekskursijos. Į kiekvieną skyrių užsukę svečiai Bibliotekos darbuotojų galėjo klausti visko, kas jiems įdomu apie jų darbo specifiką, apie erdves, knygas ir įvairiausius eksponatus. Svarbus traukos objektas Bibliotekoje atsirado įrengus spaudos fotografo Izidoriaus Girčio muziejų. Po muziejų, per metus, pravesta per 40 ekskursijų, apsilankė – 260 lankytojų.

Jau tapo tradicija, kad Anykščių L. ir S. Didžiulių viešosios bibliotekos darbuotojai kartu su filialų bibliotekininkais Nacionalinės bibliotekų savaitės metu vyksta aplankyti kolegų, besidarbuojančių kituose Lietuvos miestuose. 2019 m. balandžio 26 d., Anykščių bibliotekininkai išvyko į Rygą ir pabuvojo Latvijos nacionalinėje bibliotekoje, kuri dar vadinama Šviesos pilimi



(Gaismas pils). Taip pat, kiekvienais metais Bibliotekos kolektyvas vyksta į Knygų mugę, kuri leidžia susipažinti su naujausiomis knygomis, dalyvauti susitikimuose, forumuose, įvairiuose kūrybiniuose renginiuose. Vasaros metu organizuota išvyka po Slovakijos kalnus, aplankytos kelios bibliotekos.

IV. DARBAS SU SKAITYTOJAIS VAIKAIS

Skaitymas – tai galimybė susipažinti su mus supančiu pasauliu. Anglų rašytojas, bibliofilas Rychardas de Bury yra rašęs: „Knygos yra mokytojai, kurie moko be lazdų ir rykščių, be riksmo ir pykčio, be dovanų ir pinigų. Kada tik ateitum – nemiega, ko tik paklaustum – neslepia, jei suklysi – nemurma, jei nežinosi – nesišaipo“. Tai vienintelė sugrįžtanti investicija. Vaikai, kuriems nuo mažumės yra skaitoma, o vėliau patys pradeda skaityti, lankytis bibliotekoje, visam gyvenimui susiformuoja įgūdžius, kurių neįmanoma įgyti žiūrint televiziją ar naudojantis kompiuteriu. Jie išmoka geriau klausyti ir būna dėmesingesni mokykloje. Jų žodynas sparčiai plečiasi. Skaitymas, pagarba ir meilė knygai – tai išsilavinimo dovana kurią stengiamės įskiepyti savo jauniems skaitytojams.

4.1. Dokumentų fondas ir jo panaudojimas Viešojoje bibliotekoje

Atsižvelgiant į mokyklų pateiktus rekomenduojamų knygų sąrašus bei skaitytojų pageidavimus vaikams stengėmės užsakyti pačias reikalingiausias, populiariausias ir įdomiausias knygas. Šiais metais literatūros gavome 163 fiz. vnt. mažiau nei pernai. Todėl patenkinti visų norinčių skaityti poreikius buvo sunku. Trūko reikiamos literatūros, be to atskirų mokyklų ir net atskirų klasių literatūros mokytojai sudaro skirtingus literatūros sąrašus, o mes reikalingo vieno pavadinimo dokumento gauname ne daugiau kaip po 1 ar 2 egzempliorius. Skaitytojai nenori skaityti seno leidimo knygų, todėl dažniausiai pageidauja naujų leidimų. Kartais tam įtakos turi ir didesnis šriftas perleistuose leidimuose. Dažnai skaitytojai pageidauja knygų iš vienos ar kitos serijos. Tačiau bibliotekoje populiariausios serijos dažniausiai nėra pilnai sukomplektuotos. Neretai trūksta vienos, dviejų ar trijų serijos knygų. Ypatingai trūksta paaugliams skirtos literatūros.

➤ 2019 m. iš viso yra fonde 23 395 fiz. vnt., 11 758 pav.

📖 Iš viso yra grožinės literatūros 18007 fiz. vnt. – 77,0 %;

📖 Iš viso yra šakinės literatūros 5388 fiz. vnt. – 23,0 %;

📖 Iš viso yra periodinių leidinių 146 fiz. vnt. – 0,6 %.

Lyginant su pareitais metais ir 2014 m. fondas padidėjo (+404) ir (+3774).

➤ Vienam gyventojui vaikui tenka 19,44 fiz. vnt. dokumentų.

➤ Naujai gautų leidinių vienam gyventojui vaikui tenka 0,79 fiz. vnt. dokumento.

➤ Bendras fondo apyvartos rodiklis – 0,7, lyginant su praeitais metais nepakito.

Patys mažiausieji skaitytojai džiaugėsi naujomis ir jau pamėgtomis žaislinėmis knygelėmis: „Ūkis“ (2-3 metų vaikams), „Naminiai gyvūnai“ (su garsais), „Miško gyvūnai“ (su

garsais), „Kas čia plaukia“ (nuspalvink vandeniu, vonios knygelė), „Didžioji dinozaurų enciklopedija“ (per 50 neįprastų garsų), „Pažink gyvūnus“ ir „Pažink spalvas“ (su judančiais elementais), „Pažaiskime katę ir pelę“ (su išstumiamais paveikslėliais, skirta 1-2 metų vaikams) ir kitomis. Didelio vaikų dėmesio sulaukė knygos „Mama, aš tave myliu“, „Tėti, aš tave myliu“, „Miško draugai“ ir „Diena ūkyje“ (gyvūnų balsai su linksmos melodijos) su vaikišku išmaniuoju telefonu. Tai patrauklios, spalvingos knygos, kurias vaikai gali ne tik skaityti, bet ir smagiai su jomis žaisti. Mergaitės skaitė knygeles: „Raudonkepuraitė“, „Pelenė“ (su daugiau nei 14 linksmų garsų), „Pasakos mergaitėms“ (su stebuklingais garsais, pritaikyta pradedantiems skaityti), „Madingos mergaitės“, „Madų šou“ ir kt. Mažieji skaitytojai berniukai mėgavosi knygomis – „Pypsio nuotykių“ (su automobilių garsais ir linksmomis melodijomis), „Pyp Pyp Brrum! Džordžas ir automobilių garsai“ „Vairuoju lėktuvą“ (su garsais – skaityk, junk, vairuok, signalizuok), „Smagios lenktynės“. Lietuvių autorių, gražiai iliustruotos knygelės: „Žiemos išdaigos“, V. Sabalienės „Sapniukas ir sidabrinis kabliukas“, O. Bitutės „Ežiukas Poviliukas jaukinasi baimę“, I. Pavilonytės, M. Pavilonio „Marmiai. Olis ir dažų kibirkštis“ vaikų tarpe taip pat buvo populiarios. Ypatingai mažuosius skaitytojus domino informacinės - pažintinės knygelės.

Jau geriau pramokę skaityti vaikai noriai skaitė lietuvių autorės L. Žutautės knygeles apie Kakę Makę. Skaitė M. Handford knygas bei F. Simon kūrinius apie blogiuką Henriį. Mažosios skaitytojos mergaitės skaitė Knister „Draugystė su piene“, „Pasakos apie fėjas“, L. Frost „Dantukų fėja“, J. ir T. Wieslander „Mamulė Mū“, C. Gilson „Raganaitė Meliuzina“. Dažnai berniukai pageidauja J. Kinney „Nevykėlio dienoraštis“ serijos knygų. Šias knygas noriai skaitytų tiek jaunesnieji, tiek vyresnieji paaugliai.

Populiarios jaunesniųjų mokinių tarpe ir T. Dirgėlos knygos: „Domas ir Tomas. Išklrusio autobuso detektyvas“, „Lukas Šiaudelis deda iš viršaus“, „Kai balandis buvo papūga: pagal tikro balandžio pasakojimą“, „Benas – sapnų siuvėjas“ ir kt. Berniukai domisi Paul Van Loon knygomis „Vilkolakiukas Dolfas“ bei M. Cheverton knygomis. Šio amžiaus mergaitės neretai pageidavo D. Walliams „Blogiausi pasaulio vaikai 2“, „Blogas tėtis“, „Klastinga tetulė“, R. R. Russell „Prietrankos dienoraštis“ serijos knygų. Ypatingai vaikų pageidaujamos knygos iš geriausių 2018 m. vaikų knygų penketuko. Pradinių klasių mokiniai pamėgę ir toliau skaito olandų rašytojo Paulo van Loon „Siaubų autobusas“ serijos knygas. Su malonumu vaikai skaitė Rūtos Dzin „Peliūnės vasara“, E. Minkuvienės ir A. Didžgalvienės „Kelionė po Lietuvą“. Pradinukai domėjosi ir informacinėmis-pažintinėmis knygomis.

Vyresniųjų klasių mokiniai džiaugėsi M. Haddon „Tas keistas nutikimas šuniui naktį“, G. Forman „Jei pasilikčiau...“, J. Asher „Trylika priežasčių kodėl“ bei kitomis knygomis. Noriai skaito tokių autorių kaip P. Schroder, S. Collins, J. K. Rowling, J. Frey, M. Burges knygas. Ypatingai vyresniųjų klasių moksleivių skaitomos R. Riggs knygos „Ypatingų vaikų namai“,



„Kiaurymių miestas“ ir „Sielų biblioteka“, J. Niven „Papasakok man apie tobulą dieną“, M. Morpurgo „Karo žirgas“ ir „Gimęs bėgti“, knygos. Merginos dažnai pageidauja C. Houck „Tigro užkerėjimas“ serijos knygų ir serijos „Paribio istorijos“ knygų, o lietuvių autorių knygų: K. Gudonytės „Blogos mergaitės dienoraštis“, D. Opolskaitės „Ir vieną kartą, Riči“, bei „Eksperimentas gyventi“, I. Ežerinytės „Verksnių klubas“ ir „Skiriama Rivai“, K. Zylės „Sukeistas“, Rebekos Unos „Atjunk“, V. Račicko „Nebaigtas dienoraštis“, R. Šepetys „Tarp pilkų debesų“, N. Vaitkutės „Klampynių kronikos“ ir „Devynetas tamsos nešėjų“. Berniukai skaito G. Morkūno knygas „Grįžimo istorija“, „Iš Nuomšiko gyvenimo“ ir „Velniskai karštos atostogos“.

Mokiniam patinka knygos apie juokingus nuotykius mokykloje, domina bendraamžių nuotyčiai ir išdaigos, todėl noriai skaitoma nauja knyga J. Patterson ir Ch. Tebbetts „Mokšė: blogiausi mano gyvenimo metai“ ir J. Meres knygos: „Normano pasaulis: atsargiai! Gali suerzinti!“ ir „Normano pasaulis: atsargiai, dūžta! Kiaušiniai!“. Nedingsta susidomėjimas knygomis apie Harį Poterį. J. K. Rowling knygas skaito įvairaus amžiaus vaikai ir net suaugusieji. Dažnai pageidauja paskutinių knygų - „Haris Poteris ir prakeiktas vaikas“ ir „Fantastiniai gyvūnai ir kur juos rasti: originalus scenarijus“. Vyresnieji mokiniai, ypač berniukai, skaito fantastines knygas, o labiausiai mėgstamos siaubo istorijos.

Džiugu, kad vaikiškomis knygomis domisi vaikų skaitytojų tėveliai. Suaugusieji pageidavo šių pažintinių knygų: „Enciklopedija vaikams apie Lietuvą“, „Vaikų enciklopedija“, J. Aušraitė, A. Žandaris „Kodėlčius mokosi Imagine Logo“, A. Rakauskas „Gustavo receptai“, „Gyvūnų atlasas“, „Lietuvių išminties knyga“, C. Vorderman „Slaptasis kodas“, R. Karazija „Žaislai, įdomūs bandymai ir žaidimai“, „Vaikų žaidimai“, „501 būdas atitraukti vaiką nuo kompiuterio ar televizoriaus“ ir kt. Pageidavo ir grožinės literatūros knygų, psichologinės-pedagoginės literatūros. Labai gaila, kad populiariausių ir vaikų pamėgtų knygų turime tik po vieną egzempliorių. Daugelio skaitytojų pageidaujamų knygų skyriuje visai neturime. Tokių kaip S. Kreller „Drambliai nematomi“, D. Opolskaitės „Dienų piramidės“, K. Gudonytės „Drugeliai virš bedugnės“, J. Asher „Pamatyti šviesą“, „Zombio dienoraštis: nuotyčiai „Minecraft“ pasaulyje: apsikeitimas kūnais“, J. Ryan „Patarimai Pokemon Go žaidėjams“, E. Giordano „Tėvai, spuogai ir kiti paauglystės rūpesčiai“, H. Smale „Netikėtas modelis“, U. Stark „Meilės kontrolinis“, S. Green „Pusiau laukinės“, ir kt. Todėl negalime patenkinti daugumos skaitytojų poreikių. Ypač trūksta paaugliams ir vyresniesiems mokiniams skirtos literatūros.

4.2. Dokumentų gautis ir nurašymas Viešojoje bibliotekoje

- Iš viso per metus įsigyta dokumentų 960 fiz. vnt., 480 pav.
- 📖 Per metus įsigyta grožinės literatūros 526 fiz. vnt.
- 📖 Per metus įsigyta šakinės literatūros 434 fiz. vnt.
- 📖 Per metus gauta periodinių leidinių 10 fiz. vnt., 10 pav.

Iš viso naujai gauta dokumentų 4,1 %. Dokumentų fondą sudaro 4,1 % naujai gautų dokumentų. Lyginant su praėjusiais metais ir su 2014 m dokumentų įsigyta mažiau (-163) ir (-286). Trūksta periodinių leidinių, skirtų vaikams. Vaikų literatūros ir edukacijos skyrius gavo 12 pav. periodinius leidinius.

- Iš viso per metus nurašyta 556 fiz. vnt., 469 pav.

Nurašymo priežastys:

- 📖 Susidėvėję ir vartotojų sugadinti dokumentai – 160 fiz. vnt.
- 📖 Praradę aktualumą dokumentai - 396 fiz. vnt.

Iš jų: 102 fiz. vnt. 15 pav. – periodiniai leidiniai

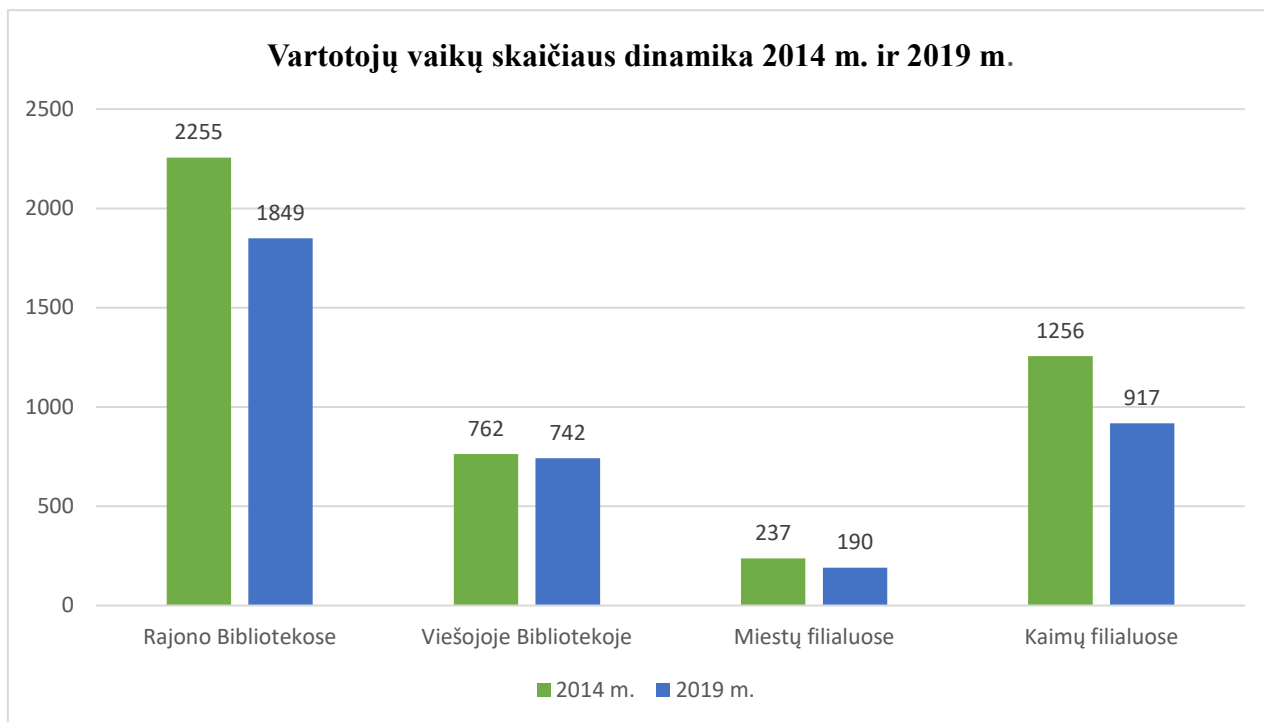
Jeigu lygintume dokumentų nurašymą (556 fiz. vnt.) ir dokumentų gavimą (960 fiz. vnt.) – nurašyta palyginti mažai literatūros. Pasenusios, neaktualios, neskaitomos literatūros knygų fondo 2019 m. atsisakyta nepakankamai. Lyginant su praėjusiais metais dokumentų nurašyta daugiau (+430) ir su 2014 m. (+270).

4.3. Vaikų vartotojų telkimas

Lietuvos statistikos departamento duomenimis vaikų rajone gyvena 2 939 (-158), Anykščių mieste – 1 203 (-44).

2019 m. rajono bibliotekose vaikų užregistruota 1 849 (-123), Viešosios bibliotekos Vaikų literatūros ir edukacijos skyriuje užregistruoti 742 skaitytojai, lyginant su praėjusiais metais skaitytojų užregistruota daugiau (+4), mažiau vaikų užregistruota miestų filialuose (-17) ir kaimų filialuose (-110).

Bibliotekos	Vaikų vartotojų skaičius					
	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Rajono bibliotekose	1 849	1 972	2 071	2 005	2 120	2 255
Viešojoje bibliotekoje	742	738	756	716	689	762
Miestų filialuose	190	207	234	145	213	237
Kaimų filialuose	917	1 027	1 081	1 144	1 218	1 256



Gyventojų vaikų mažėjimas – viena opiausių rajono problemų. Mažėja ir vartotojų vaikų skaičius rajono bibliotekose. Tai lemia ne tik mažėjantis vaikų skaičius, bet gyventojų emigracija. Didelę įtaką turi ir tai, kad 15 viešosios bibliotekos filialų savo mikrorajonuose neturi mokyklų. Besimokantys Anykščių mokyklose mokiniai dažniau lankosi Viešojoje bibliotekoje, negu savo gyvenamosios vietovės bibliotekoje – kaimo filiale. Lyginant su 2014 m. vaikų skaitytojų užregistruota mažiau (-406).

Bibliotekos	Vaikų gyventojų sutelkimo %			
	2019	2018	2017	2016
Rajono bibliotekose	62,9	63,7	63,7	62,4
Viešojoje bibliotekoje	61,7	59,2	58,1	61,4
Miestų filialuose	65,5	72,1	81,0	51,6
Kaimų filialuose	63,4	65,7	65,1	64,7

Vaikų gyventojų sutelkimas rajone mažėjo, išskyrus Viešojoje bibliotekoje (+2,5). Skaitytojai vaikai sudaro 23,0 proc. visų skaitytojų.

Labai didelė problema – skolininkai, kure padaro nemažai žalos. Dažniausiai jie paima reikalingas, vertingas knygas ir jų nebegrąžina. Pastaruoju metu dalis mokinių išvažiuoja į užsienį, kiti išvyksta gyventi į kitą miestą, tretį negrąžina knygų dėl atsakomybės jausmo stokos. Taip dingsta pačios reikalingiausios ir geriausios knygos. Metų eigoje vaikai skolininkai į Biblioteką grąžinti knygas buvo kviečiami įvairiausiais būdais: per klasės draugus, kurie dažnai ateina į Biblioteką, skolininkų sąrašai buvo platinami mokyklose su prašymu grąžinti knygas, taip pat



moksleiviams į rankas buvo įteikiami paraginimai su prašymu grąžinti knygas, nes jų labai laukia kiti vaikai. Nežiūrint visų pastangų 2020 metų pradžioje yra 149 skolininkai (+10).

4.4. Apsilankymų skaičius ir lankomumas

Apsilankymų skaičius rajono bibliotekose 2019 m. mažėjo (-6 660). Mažėjo apsilankymai Viešojoje bibliotekoje (-1 466), miestų ir kaimų filialuose (-756) ir (-4 438). Lyginant su praeitais metais, visame rajone krito lankomumo rodikliai.

Bibliotekos	Lankytojų skaičius					
	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Rajono bibliotekose	55 469	62 129	62 535	68 372	69 511	72 817
Viešojoje bibliotekoje	18 634	20 100	19 603	20 892	21 862	21 878
Miestų filialuose	7 165	7 921	8 888	8 116	6 068	6 445
Kaimų filialuose	29 670	34 108	34 044	39 364	41 581	44 494

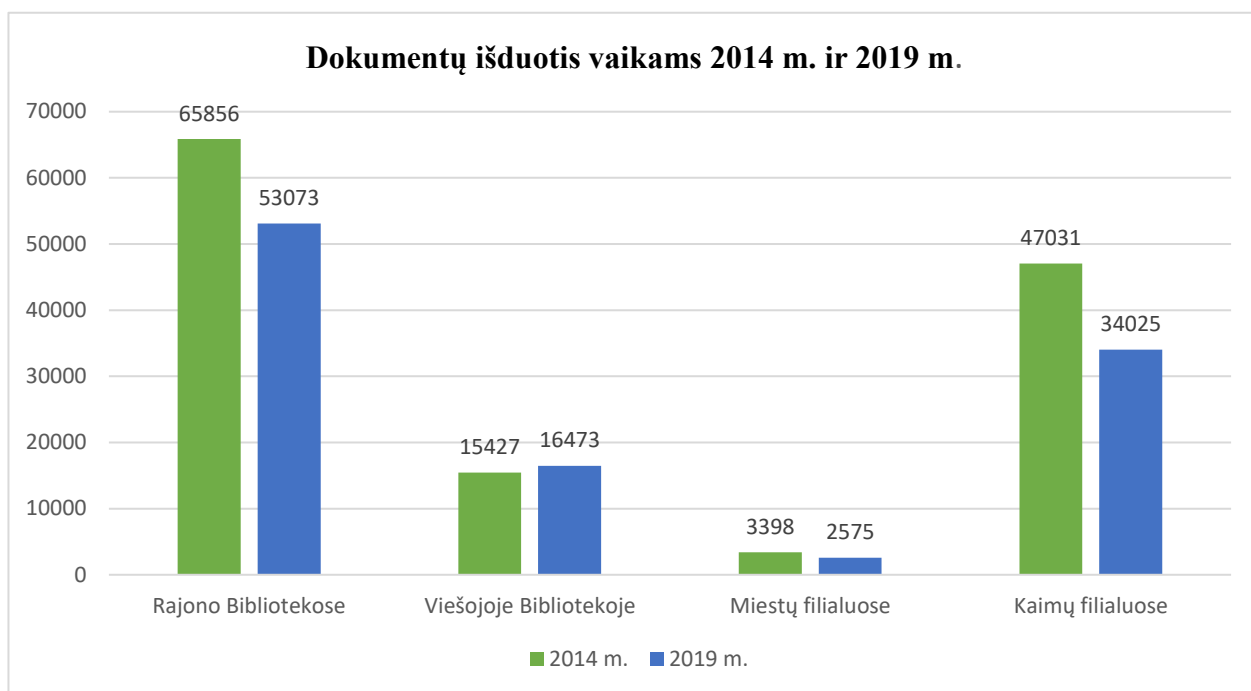
Aktyviausiai vaikai lankėsi Staškūniškio filiale – 64,8, Budrių filiale – 64,3, Kavarsko ir Mačionių filiale – 49,5 ir 49,3. Žemiausias vaikų lankomumo rodiklis Vaitkūnų filiale – 3,2, Surdegio filiale – 9,1, Troškūnų filiale – 14,4.

Bibliotekos	Lankomumas					
	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Rajono bibliotekose	30,0	31,5	30,2	34,1	32,7	32,3
Viešojoje bibliotekoje	25,1	27,2	25,9	29,2	31,7	28,7
Miestų filialuose	37,7	38,3	38,0	56,0	28,5	27,2
Kaimų filialuose	32,4	33,2	31,5	34,4	34,1	35,4

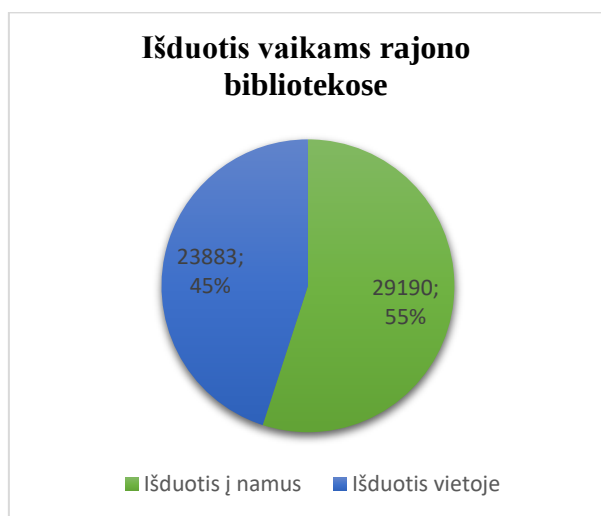
4.5. Dokumentų išduotis

Skaitytojams vaikams 2019 m. rajono bibliotekose išduota 53 073 fiz. vnt. dokumentų. Lyginant su praėjusiais metais dokumentų išduota mažiau (-6 293). Išduotis šiek tiek didėjo Viešojoje bibliotekoje (+56) ir miestų filialuose (+355), kaimų filialuose sumažėjo (-6 704). Lyginant su 2014 m. išduotis rajone sumažėjo (-).

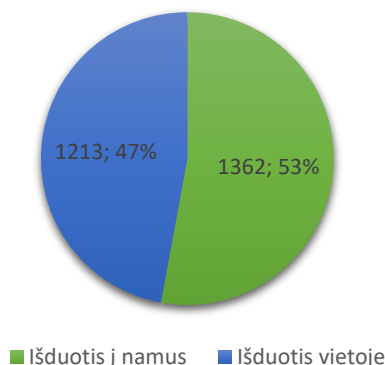
Bibliotekos	Išdavimas					
	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Rajono bibliotekose	53 073	59 366	61 801	66 828	65 182	65 856
Viešojoje bibliotekoje	16 473	16 417	17 422	17 453	15 319	15 427
Miestų filialuose	2 575	2 220	2 857	3 080	2 954	3 398
Kaimų filialuose	34 025	40 729	41 522	46 295	46 909	47 031



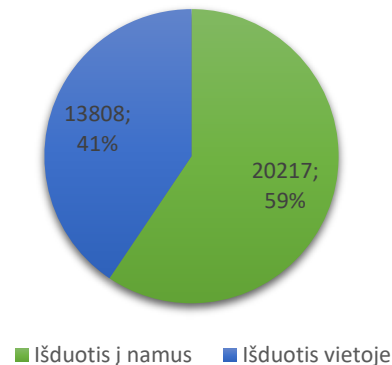
Rajono bibliotekose didžiąją dalį išduoties vaikams sudaro išduotis į namus, tai 55 %. Tik Viešojoje bibliotekoje daugiau skaitoma vietoje. Viešojoje bibliotekoje daugelis mokinių, kurie skaito kūrinius pagal privalomos literatūros sąrašus naudojami lietuviškos skaitmeninės bibliotekos „Literatūros kūriniai 5 – 8 klasėms“ paslaugomis, kur programinės literatūros kūriniai pateikiami skaitmeniniu formatu nemokamai adresu <http://ebiblioteka.mkp.emokykla.lt>. Kiti naudojami prieiga prie skaitmeninių www.vyturys.lt knygų. Todėl neretai mokiniai reikiamą literatūrą skaitė internetinėje erdvėje. Ypatingai vaikus domina periodiniai leidiniai, kuriuos su malonumu skaito skaitykloje.



Išduotis vaikams miestų filialuose



Išduotis vaikams kaimų filialuose

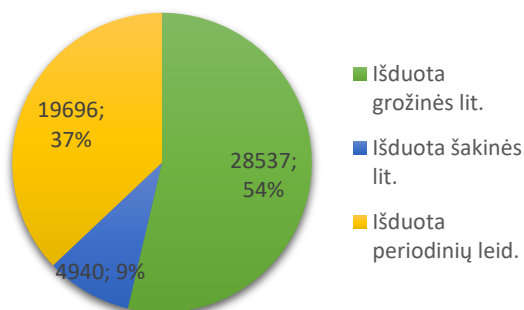


Lyginant su praėjusiais metais išduotis į namus ir vietoje rajono bibliotekose sumažėjo (-4 107) ir (-2 186). Išduotis į namus sumažėjo Viešojoje bibliotekoje (-252) ir miestų filialuose (-18) o vietoje padidėjo (+308) ir (+373). Kaimų filialuose išduotis į namus ir vietoje sumažėjo (-3 837) ir (-2 867).

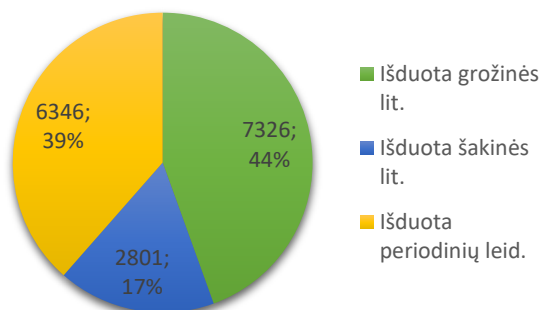
2019 m. Viešojoje bibliotekoje vaikams užsienio kalba buvo išduoti 165 fiz. vnt. Anglų kalba buvo išduota 140 fiz. vnt., rusų kalba – 15 fiz. vnt., prancūzų – 10 fiz. vnt. dokumentų. Vokiečių kalba literatūros išduota nebuvo. Anykštėnės Kristinos Setliff ir P. Zukaitės paskolintos vaikų knygos anglų kalba, labai domino skaitytojus. Užsienio kalbomis knygų išdavimas ypatingai padidėjo vasaros atostogų metu. Poilsiautojai atvykę į Anykščius iš įvairių Europos miestų, Rusijos su malonumu lankėsi Bibliotekoje ir skaitė knygas užsienio kalba. Ypatingas poreikis buvo juntamas knygoms anglų kalba.

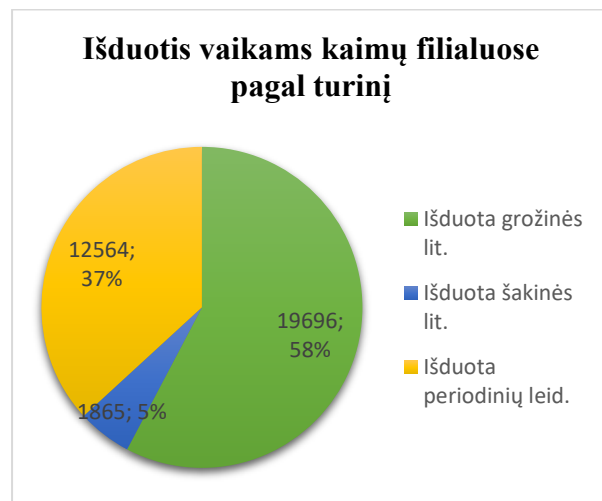
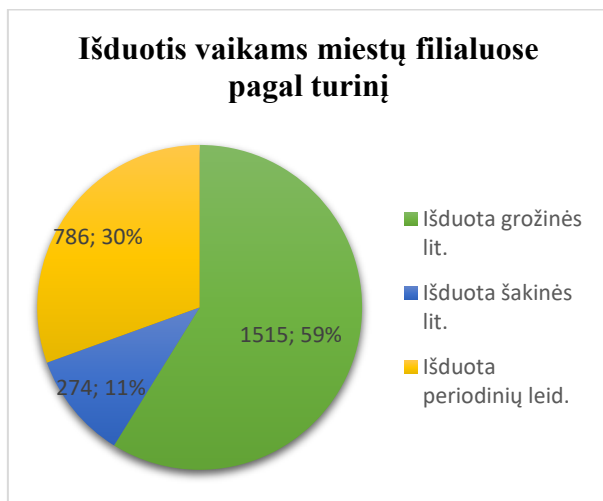
1 591 fiz. vnt. – buvo išduota knygų, skirtų ikimokyklinio amžiaus vaikams.

Išduotis vaikams rajono bibliotekose pagal turinį



Išduotis vaikams viešojoje bibliotekoje pagal turinį





4.6. Skaitomumas

Bendras vaikų skaitomumo rodiklis rajono bibliotekose ir kaimų filialuose sumažėjo (-1,4) ir (-2,6). Viešojoje bibliotekoje nepakito, miestų filialuose pakilo (+2,8). Aukščiausias skaitomumas Budrių filiale – 105,9, Kurklių II filiale – 67,6, Staškūniškio filiale – 64,3. Labai žemas vaikų skaitomumo rodiklis Troškūnų filiale – 6,1, Vaitkūnų ir Surdegio filialuose – 9,6 ir 12,9.

Bibliotekos	Skaitomumas					
	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Rajono bibliotekose	28,7	30,1	30,0	33,3	30,7	29,2
Viešojoje bibliotekoje	22,2	22,2	23,0	24,4	22,2	20,2
Miestų filialuose	13,5	10,7	12,2	21,2	13,9	14,3
Kaimų filialuose	37,1	39,7	38,4	40,5	38,5	37,4

4.7. Renginiai vaikams

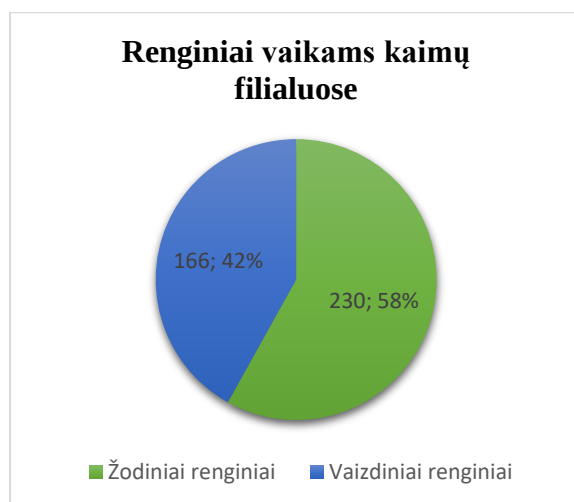
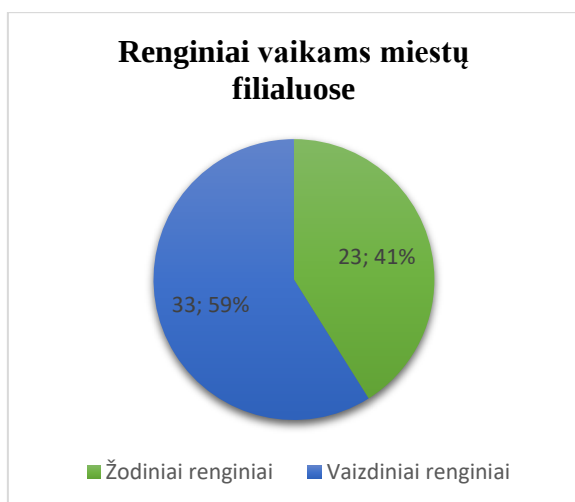
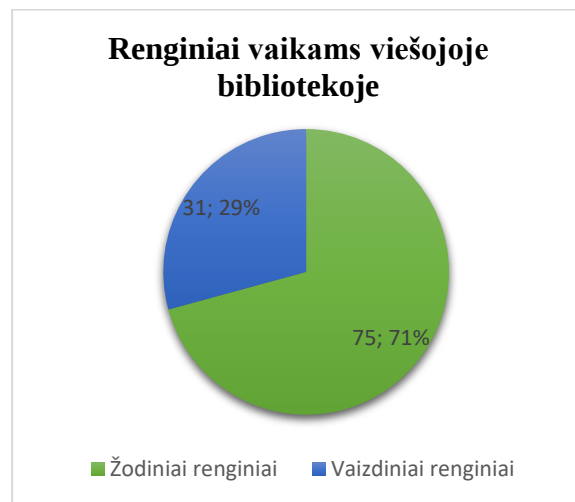
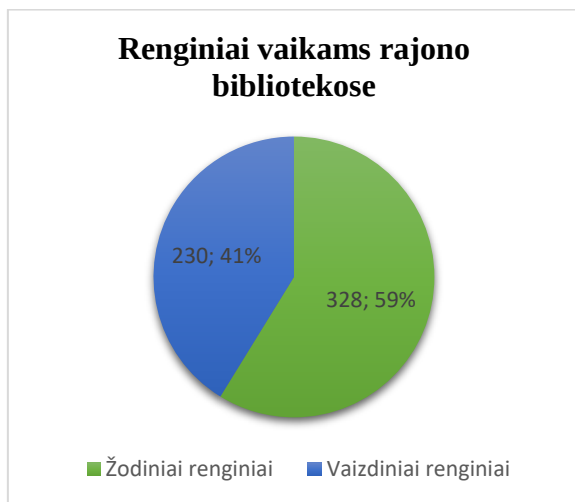
Lyginant su praėjusiais metais 2019 m. rajono bibliotekose vaikams suorganizuota daugiau renginių (+4). Daugiau Viešojoje bibliotekoje (+16) ir miestų filialuose (+4), kaimų filialuose mažiau (-16).

Bibliotekos	Viso renginių				
	2019	2018	2017	2016	2015
Rajono bibliotekose	558	554	498	540	521
Viešojoje bibliotekoje	106	90	86	77	93
Miestų filialuose	56	52	44	44	29
Kaimų filialuose	396	412	368	419	399

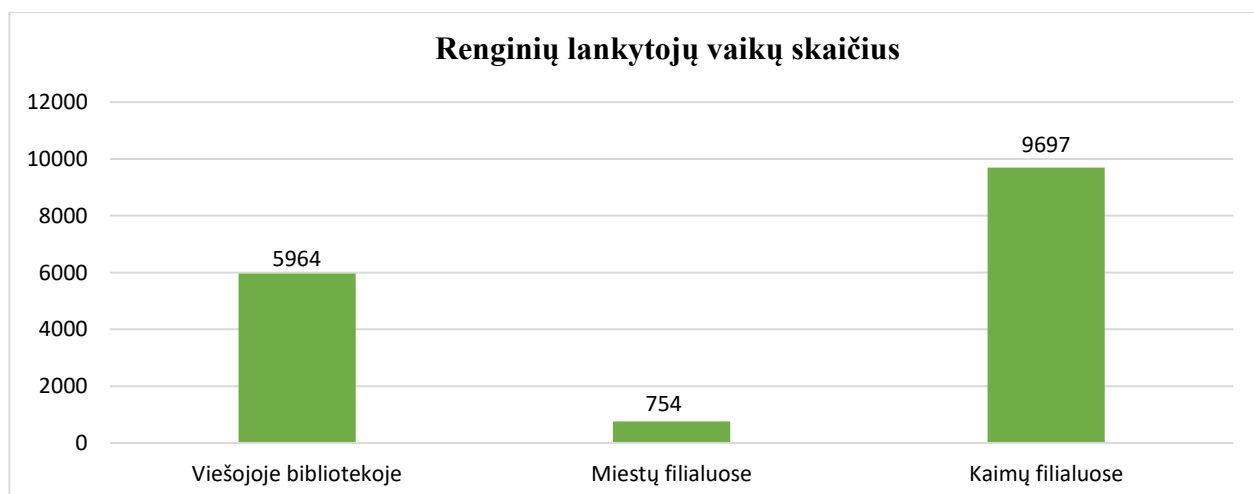
Bibliotekos	Žodinių					Vaizdinių				
	2019	2018	2017	2016	2015	2019	2018	2017	2016	2015
Rajono bibliotekose	328	291	247	298	292	230	263	251	242	229
Viešojoje bibliotekoje	75	51	49	46	56	31	39	37	31	37
Miestų filialuose	23	21	17	15	7	33	31	27	29	22
Kaimų filialuose	230	219	181	237	229	166	193	187	182	170

Žodinių renginių rajono bibliotekose, lyginant su praėjusiais metais suorganizuota daugiau (+37), viešojoje bibliotekoje (+24), miestų filialuose (+2), kaimų filialuose (+11).

Vaizdinių renginių rajono bibliotekose, lyginant su parėjusiais metais suorganizuota mažiau (-33), mažiau ir Viešojoje bibliotekoje (-8) ir kaimų filialuose (-27). Daugiau (+2) miestų filialuose.



Viso vaikų renginiuose apsilankė 16 415.



2019 m. Vaikų literatūros ir edukacijos skyriui buvo kaip niekad darbingi, kupini naujų kūrybinių sumanymų. Tam tikrų spalvų ir atspalvių skyriaus veiklai suteikė Seimo nutarimu paskelbti lietuvių prozos klasiko, kritiko ir literatūros istoriko Juozo Tumo-Vaižganto metai. Jie įkvėpė organizuoti ne vieną spalvingą ir prasmingą renginį. Šiems metams paminėti buvo paruošta paroda „Deimančiukų ieškotojas“ ir edukacinė programa „Čia aš gyvenau gamtos padavimų įspūdžiais“, kurią dažniausiai rinkosi ir domėjosi mūsų rajone ar mieste gyvenantys bei besimokantys mokiniai ir mokytojai. Organizuotas susitikimas su Vaižganto atminimo puoselėtoju ir skleidėju, žurnalistu, muziejininku Vytautu Bagdonu, kuris jau keturiasdešimt metų dirba Vaižganto gimtinėje.

Organizuojant renginius, įvairiais būdais ir priemonėmis siekta skatinti vaikus kuo daugiau skaityti, lavinti skaitymo įgūdžius, saviraišką. Susitikimams su skaitytojais parengti skirtingi aprangos variantai, pagal pasakų popiečių, pokalbių temas. Vaikai nemėgsta monotonijos. Kuriant „gyvųjų knygelių“ įvaizdį pelnytas artimesnis ryšys su jaunaisiais renginio dalyviais. Siekiant geresnių skaitymo skatinimo rezultatų į renginius vaikai buvo kviečiami kartu su tėveliais, seneliais ar kitais artimais žmonėmis. Džiugu, kad daugėja ikimokyklinio amžiaus skaitytojų.

Ketvirtus metus organizuota Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos bei Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centro iniciatyva „Atverkime duris vasarai“. Vasaros atostogų metu nuo birželio mėn. 1 d. iki rugpjūčio mėn. 14 d., kiekvieną trečiadienį ir ketvirtadienį buvo organizuojamos kūrybinės veiklos: garsiniai skaitymai vaikams, edukacinės-kūrybinės dirbtuvės ir robotikos užsiėmimai „Kuriu, konstruoju, programuju...“. Vaikų literatūros ir edukacijos skyrius jau antrus metus iš eilės pripažintas kaip aktyviausias ir kūrybingiausias – pasiūlęs įdomiausių veiklų, iniciatyvos dalyvis. Įteikta švietimo, mokslo ir sporto ministerijos ministro Algirdo Monkevičiaus padėka už aktyvų dalyvavimą ir skirtas prizas – įspūdinga edukacinė kelionė į Lenkiją. Į kelionę spalio 3–6 d. vyko Robotikos veiklų organizavimo komandos narys, bibliotekos IT specialistas Justas Šaučiūnas. Tai buvo puiki galimybė susipažinti su Varšuva, aplankyti „Koperniko“ mokslo populiarinimo centrą ir planetariumą, Varšuvos universiteto bibliotekos parką, Karalių rūmus, Lazienkų, Arkadijos ir Vilanovo parkus ir rūmus.

Nuo balandžio mėnesio Vaikų literatūros ir edukacijos skyrius persikraustė į kitas jaukias, šviesias, erdvas Bibliotekos patalpas II aukšte. Reikšmingiausias pokytis – atsirado daugiau vietos ne tik parodoms, bet ir vaikų edukacijai skirtoms erdvėms. Dabar „Katinų svetainės“ edukacinė erdvė jauki, didelė ir įsikūrusi tose pačiose patalpose. O skaitytojams labai patogu, nes nebereikia eiti per lauke esantį praėjimą.

2019 m. organizuojamų renginių formos buvo įvairios: literatūrinės bei kūrybos darbų parodos, literatūriniai ir etnografiniai rytmečiai, skaitymo akcijos, saugesnio interneto dienos, edukacinės popietės, valandėlės, edukacinės pamokėlės, susitikimai su vaikų rašytojais, iliustruotojais, šventės, kūrybinės improvizacijų valandėlės, garsiniai pasakų skaitymai, ekskursijos po Vaikų literatūros ir edukacijos skyrių ir kt. Tematika taip pat įvairi: kalendorinės ir valstybinės šventės, rašytojų jubiliejai, metų aktualijos ir pan.

➤ **Vaizdiniai renginiai Viešojoje bibliotekoje.**

📖 Parengta teminių parodų: „Oi, tu žiema, žiemužė“, „Kur vasara ėjo, ten gėlės žydėjo“, „Vasara su gera knyga“, „Vėjas pusnyje kvatoja“ ir kt.

📖 Vaikų rašytojų jubiliejams paminėti buvo parengta 13 parodų (Vygandui Račkaičiui 80 m., Erichui Kastneriui 120 m., Petrui Cvirkai 110 m., Jonui Biliūnui 140 m., Sigutei Ach 50 m., Pauliui Juodišiui 50 m., Jonui Mačiukevičiui –80 m. ir kt.).

📖 Parengta parodų valstybinėms ir kalendorinėms šventėms: Lietuvos valstybės nepriklausomybės atkūrimo diena, Tarptautinei vaikų knygos dienai, Šv. Velykoms, Šv. Kalėdoms, Motinos dienai, Mokslo ir žinių dienai ir kt.

📖 Organizuotos ilgalaikės vaikų piešinių ir kūrybinių darbų parodos. Keltas parodų plačiau:

- Iliustruotos Gretos Alice „Mėlynojo krokodilo“ nebylių komiksų paroda, kurioje autorė pristatė savo geriausią draugą Mėlynąjį krokodilą. Pasitelkdama komikso žanrą autorė kuria vizualias pasakas be teksto, tad vaikai gali laisvai interpretuoti ir vaizdais sukurti savų istorijų. Šioje parodoje eksponuojami darbai buvo įdomūs tiek jaunesnio, tiek vyresnio amžiaus skaitytojams, tai universalios vizualios istorijos, kviečiančios pasinerti į spalvingą, kupiną nuotykių ir netikėtumų komiksų pasaulį.
- Svėdasų Juozo Tumo-Vaižganto gimnazijos mokinių (mokytoja Kristina Striukienė) kūrybos darbų paroda „Pamiršta knyga atgyja“. Neįprastoje vietoje – šalia bibliotekos laiptų – eksponuota 20 mokinių kūrybinių darbų, kurių pagrindinė tema – knyga ir žodis. Pasitelkus fantaziją ir kūrybiškumą iš senai pamirštų ir nereikalingų knygų, naudojant įvairias piešimo priemones ir technikas, sukurti įdomūs meno kūriniai.
- Anykščių rajono savivaldybės bendrojo ugdymo įstaigose besimokančių mokinių konkurso „Mano pasaulis be tabako“ piešinių paroda, kurią organizavo savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras. Kurdami piešinius mokiniai pagilino žinias apie tabako sukeliamą žalą. Jie piešiniuose akcentavo pasaulį ir savo gyvenimą be rūkymo.
- Antano Baranausko pagrindinės mokyklos 8c klasės mokinių originalių knygos ženklų – ekslibrisų paroda ir Knygų skirtukų paroda „Knygos, kurias verta

skaityti...“. Kiekvienas knygos žymeklis skyrėsi savita forma, minties išraiška, originalumu, o parodoje puikavosi šalia knygos, kurią norėta pristatyti ar pareklamuoti.

- Fotografijų parodą „Ačiū, kad esi...“, skirtą Šeimos mėnesiui paminėti, sukūrė ir parengė skyriaus bibliotekininkė Lalezer Varbliauskienė. Iš nuotraukų žvelgia jaunųjų skaitytojų ir jų tėvelių akys, tarsi kviečiančios daugiau dėmesio skirti patiems brangiausiems bei pasakojančios, kad knygos gyvena mumyse.

➤ **Susitikimai su vaikų rašytojais, knygų pristatymai Viešojoje bibliotekoje.**

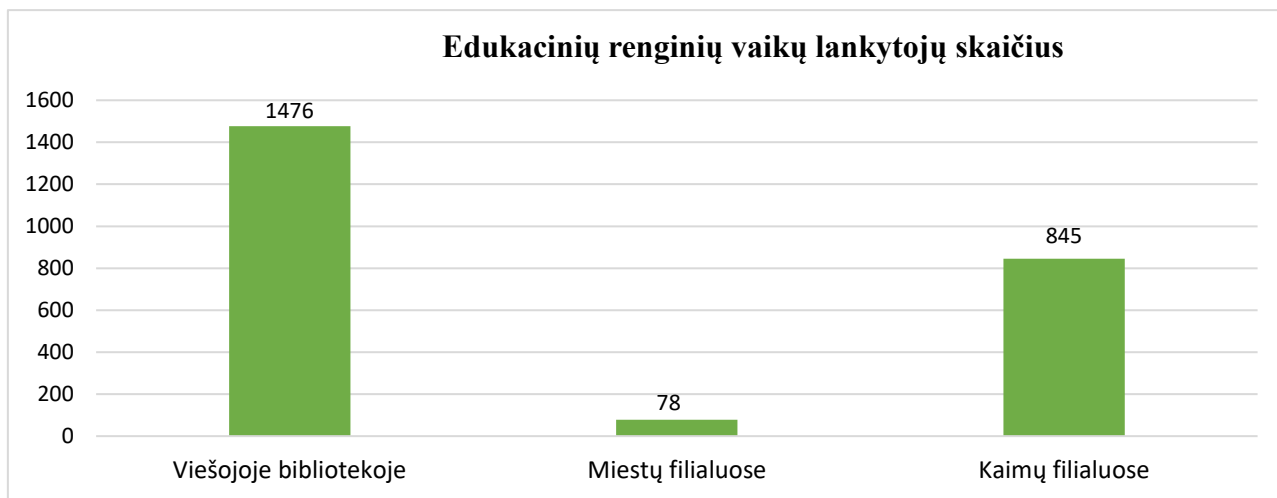
Vaikų literatūros ir edukacijos skyriuje organizuoti susitikimai su žurnalistu, rašytoju Linu Bitvinsku, kuris gausiai susirinkusiems vaikams pristatė savo naujausią eilėraščių knygą „Kodėl miške švilpauti negalima“ ir eilėraščių knygelės „Ar pažįsti žvėrelius?“ autore Jolanta Toločkaite. Bibliotekoje įvyko įsimintinas Tarptautinės frankofonijos dienos paminėjimas „Vive l'amitié!“, kuriaje dalyvavo L. Bitvinskas ir pristatė vieną naujausių savo poezijos rinkinių „Viena diena be skėčio. La journée sans parapluie“. Knygos vertimo bendraautorė, prancūzų kalbos mokytoja Laima Juzėnienė susirinkusius moksleivius supažindino su frankofoniška kultūra. Renginio eigoje buvo skaitomos eilės prancūziškai.

➤ **Projektinė veikla.**

Lietuvos Kultūros tarybos ir Anykščių rajono savivaldybės finansuotas projektas vaikų ir jaunimo literatūros festivalis „Nuotykių tęsiasi!“ vyko birželio 8-9 d. Festivalis pakvietė į dvi dienas truksiančią literatūros, teatro, sporto, muzikos, animacijos, virtualios realybės ir vasaros pramogų fiestą Anykščių Dainuvos slėnyje. Antrą kartą vykusį festivalį organizavo literatūros pažinimo programa „Vaikų žemė“ ir Anykščių rajono savivaldybės L. ir S. Didžiulių viešoji biblioteka. Visi festivalio renginiai buvo nemokami. Pirmąją renginio dieną vyko anykštėno N. Černiausko ir Birutės Bikelytės Lietuvos šaulių sąjungos 100-mečiui skirtos knygos „Apie šalius, riterius ir drakonus Lietuvoje“ pristatymas. Jam pasibaigus, vyko jaunųjų riterių įšventinimas, buvo ragaujama šaulių virsti košė. Šeštadienio vakarą mylimiausi vaikų rašytojai: Benas Bėrantas, Tomas Dirgėla, Virgis Šidlauskas, Kotryna Zylė ir Justinas Žilinskas, susibūrę į muzikinę grupę „Knygų vaikai“, – pakvietė į šokių aikštelę. Trumpametražių filmų agentūra „Lithuanian Shorts“ Anykščių kultūros centre pristatė 8 filmus. Festivalyje žiūrovai išvydo ir premjerą - vyko niekur nerodytos muzikinės pasakos „Sniego karalienė“ premjera. Jos autorius, „Auksinio scenos kryžiaus“ laureatas Paulius Tamolė kartu su muzikantais Chrisu Ruebensu ir Tadu Dešuka sukūrė visiškai naują garsios pasakos interpretaciją.

➤ **Edukacinė veikla. Akcijos. Inicijatyvos.**

2019 m. Bibliotekoje iš visų vaikams skirtų žodinių renginių organizuoti 151 edukaciniai, kuriuose apsilankė 2 399 lankytojai. Viešojoje bibliotekoje organizuoti 69 edukaciniai renginiai, miestų filialuose – 6, kaimų filialuose – 76.



📖 Edukacinė veikla pagal parengtas ir vykdytas Viešosios bibliotekos edukacines programas.

Metų eigoje vykdytos 4 edukacinės programos: „Svečiuose pas Pukį Kutulį“, „Krosnies pasakos“, „Nešė velnias akmenį...“ ir „Čia aš gyvenau gamtos padavimų išpūdžiais“.

- Populiariausia edukacinė programa „Svečiuose pas Pukį Kutulį“. Šia edukacinė programa domėjosi šeimos atvykusios iš Vilniaus, Kauno, Panevėžio, Mažeikių ir kitų miestų. Programoje dalyvavo Antano Vienuolio progimnazijos 1A klasės mokinukai su juos lydinčia mokytoja, Kavarsko daugiafunkcio centro mokiniai. Pagal šią programą vyko iniciatyvos „Atverk duris vasarai“ baigiamasis renginys, Kalėdų rezidencijos laikotarpiu ši edukacinė programa vykdyta 6 kartus ir buvo pati populiariausia iš visų rekomenduojamų. Per metus ši programa vykdyta 9 kartus, kurioje dalyvavo 298 lankytojai.
- Edukacinė programa „Čia aš gyvenau gamtos padavimų išpūdžiais“, skirta kunigo, rašytojo, visuomenės veikėjo, lietuviybės puoselėtojo Juozo Tumo-Vaižganto 150-osios gimimo metinėms paminėti. Metų eigoje pagal šią programą vyko įvairios edukacinės veiklos: Vaižganto kūrybos skaitymai vaikams, viktorina „Takeliu į Vaižganto vaikystę“, švęstos Užgavėnės, vyko prasmingas susitikimas su knygos apie Vaižganto vaikystę „Tumų Juozuko vaikystės pasaka“ autoriumi Vytautu Bagdonu. Per metus programa buvo vykdyta 7 kartus, o joje dalyvavo 139 lankytojai.
- Edukacinės programos „Krosnies pasakos“ metu bibliotekos rūsyje apžiūrima archeologinių kasinėjimų metu rasta XVI amžiaus krosnis. Lankytojai supažindinami su jos istorija, paskirtimi, informuojama apie krosnyje aptiktus radinius, o krosnies angoje eksponuojama sena lietuviškų pasakų knyga tarsi kviečia prisiminti pasakų sekimo tradicijas. Per metus ši

edukacinė programa buvo vykdyta 5 kartus, o paslaptingos bibliotekos krosnies pasakininko sekamų pasakų klausėsi 67 lankytojai.

- Edukacinė programa „Nešė velnias akmenį...“ per metus buvo vykdyta 1 kartą, kurioje dalyvavo 19 vasaros stovyklos lankytojų.

Robotikos užsiėmimai.

Metų pradžioje buvo gauta ir pradėta naudoti nauja kompiuterinė įranga – programavimo ir kūrybinis paketai. Šiuos paketus sudaro šiuolaikiniai įrenginiai: robotikos konstruktorius, programuojamų mikrokontrolerių ir mikrokompiuterio rinkinys, edukacinis programuojamas dronas ir grafinė planšetė. Naujai gauti programavimo ir kūrybinis paketai visiškai pakėrėjo mažuosius Bibliotekos lankytojus, kurie tiesiog „nėrė“ į paslaptinę robotikos pasaulį. Vaikams pradėti organizuoti robotikos užsiėmimai „Robotikos pasaulyje“. Per metus su viešintiškiais įvyko 6 robotikos užsiėmimai „Robotikos pasaulyje“, kuriuose dalyvavo 77 vaikai. Vasaros atostogų metu lankytojams taip pat buvo organizuojami robotikos užsiėmimai iš ciklo „Kuriu, konstruoju, programuju...“. Per vasarą įvyko 11 užsiėmimų, kuriuose dalyvavo 107 vaikai. Per metus organizuota 17 robotikos užsiėmimų, dalyvių – 184.

Kitos kūrybinės-edukacinės veiklos. Akcijos ir iniciatyvos.

Vasaros atostogų metu nuo birželio mėn. 1 d. iki rugpjūčio mėn. 14 d., dalyvauta iniciatyvoje „Atverk duris vasarai“ ir kiekvieną trečiadienį ir ketvirtadienį buvo organizuojamos edukacinės-kūrybinės dirbtuvės: „Juokas dalykas rimtas“, „Kartu su pasaka“, „Įdomioji robotika“, „Karališko gardumyno diena bibliotekoje“, „Pasaulinė ledų diena“, „Rūkyti nemadinga“, „Apie Stepą Zobarską“, „Maži eilėraščiai“ bei baigiamasis iniciatyvos renginys, kuriuose kartu su vaikais noriai dalyvavo ir jų tėveliai, seneliai. Vasaros metu vyko 9 kūrybiniai edukaciniai užsiėmimai, kuriuose dalyvavo 151 lankytojas.

Valstybinėms, kalendorinėms šventėms bei aktualiomis temomis vykdytos edukacinės- kūrybinės veiklos: „Knygų rytmetis“, „Aš gyvas kalboje“, „Kalba mane augina“, „Kaip duonelė žydi...“, „Ar pažysti žvėrelius?“, „Spalvinga edukacija apie atsakingą elgesį su elektronika“, „Knygos padeda neskubėti...“, „Vaikų Obuolynės bibliotekoje“, „Knygų šviesa niekada negęsta...“ ir kt. Vykdyta 20 kūrybinių edukacinių veiklų, kuriuose dalyvavo 457 lankytojai.

Su pirmąja vasaros diena startavo skaitymo akcija „Vasara su knyga“, kurios tikslas – per vasarą (birželio 1 d. iki rugpjūčio 31 d.) perskaityti penkias knygas. „Skaitymo iššūkis“ sukviėtė įvairaus amžiaus skaitytojus aktyviai dalyvauti ir pasinerti į knygų pasaulį, domėtis skaitymu, literatūra, dalytis ja su bičiuliais. Prisijungta prie nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos inicijuotos skaitymo akcijos „Tėčiai skaito vaikams“. Akcijos dieną A. Baranausko pagrindinės mokyklos ir A. Vienuolio progimnazijos mokiniams skaitė du šaunūs tėčiai – Anykščių rajono savivaldybės meras Sigutis Obelevičius ir Anykščių menų centro direktorius Tomas Tuskenis.

Vaikai klausėsi ištraukų iš Tomo Dirgėlos knygos „Lukas Šiaudelis deda iš viršaus“ ir David Almond „Mano tėtis skrajūnas“. Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dienos rytmetį Bibliotekoje svečiavosi vaikų rašytojas T. Dirgėla. Akcijai „Lietuva skaito“ skirtame renginyje dalyvavo Anykščių A. Vienuolio progimnazijos pradinė klasių mokiniai. Autorius pristatė vieną naujausią savo knygą vaikams „Benas – sapnų siuvėjas“.

Edukacinė veikla vaikams filialuose.

Ažuožerių filialo bibliotekininkė paruošė ir vykdė edukacinę programą „Dėdės Miego pasaka“, kuri skirta ikimokyklinio ir I-II klasių moksleiviams. Dalyvaujantys vaikai tampa ir pasakos veikėjais, ir dalyviais. Popietės metu sekamos pasakos. Naudojamos priemonės: senas lagaminas ir panaudoti kvėpalų buteliukai. Lagaminas tampa „scena“, o kvėpalų buteliukai – pasakos veikėjais. Per 2018–2019 m. buvo organizuota 17 šios programos veiklų. Filiale populiari ir kita edukacinė programa vaikams – „Seni daiktai skleidžia šilumą“. Jos metu supažindinama su senovinių daiktų (rakandų) naudojimu ir jų kilme. Edukacinės programos metu talkina, Ažuožerių senjorų klubo „Seklyčia“ nariai. Burbiškio ir Mačionių filialuose vyko edukaciniai vaikų užsiėmimai „Pasigamink knygų skirtuką ir padovanok savo draugui“, velykinė popietė „Žaidžia kieme spalvos“ ir „Velykų zuikučiai“. Debeikių filiale per 2019 m. buvo organizuota 15 edukacinių veiklų. Vaikams labai patiko kūrybinės-edukacinės dirbtuvėlės su dailininke Marija Smirnovaite, popieriaus lankstinių edukacija su Donatu Rakšteliu, kūrybinė edukacinė-veikla „Kuriname savo snaigę“ ir kt. Edukacinės dirbtuvės su M. Smirnovaite vyko ir Svėdasų filiale, kurių metu vaikai nupiešė net 4 metrų ilgio piešinį lietuviškų pasakų motyvais. Svėdasų bibliotekininkės organizavo Vaižganto skaitymus su lino kelio edukacija, Šiaurės šalių literatūros savaitei skirtą renginį „Švenčiame Pepės gimtadienį!“ kuriame šventines kepurėles reikėjo pasigaminti patiems mažiausiems. Didelio dėmesio sulaukė kvapnių muiliukų gaminimo dirbtuvėlės, kurioms reikėjo atsinešti savo rinktų ir džiovintų žolelių. Kuniškių filiale vyko edukacinė pamokėlė kaip pasigaminti kvilingo technika dekoruotą atviruką ir edukacinė pamoka „Velykų margutis“ su etnografe Regina Stumbriene. Leliūnuose vyko kūrybinė popietė vaikams: „Aš gamtos dalis“, kurios metu iš gamtos gėrybių (kaštonų, lapų, gilių ir kt.) kurti pasakų herojai, renginyje „Aš sukūriau“ iš druskos tešlos lipdė pasakos „Blynų slibinas“ herojus ir edukacijoje „Kaip senos knygos virsta Kalėdinėmis puošmenomis“ iš senų knygų gamino kalėdinius papuošimus. Rubikių ir Svirnų II filialuose vaikai nuotaikingai pasitiko Heloviną – skaptavo moliūgus, o Traupio filiale vaikai mokėsi pasigaminti knygelę „Abėcėlė“ – patys rišo, iliustravo ir kūrė. Viešintų filialo bibliotekininkė – „pasakų bobutė“ – turi paruošusi edukacinę programą: su didžiule pasakų skrynele, seka pasaką „Pirštinė“ ir žaidžia judriuosius žaidimus. Su šia programa aplankė vaikučius Viešintų daugiafunkciniame centre ir Vilniaus miesto privačiame darželyje „Mūsų pėdutės“. Elmininkų filiale po kelerių metų pertraukos vėl susibūrė aktyvių vaikų grupelė. Jie aktyviai



dalyvauja bibliotekos renginiuose, edukacinėse veiklose, akcijose. Vaikų pagaminta prakartėlė buvo nuvežta į Pačkėnus (Utenos r.) – respublikinę parodą-konkursą ir laimėjo trečiąją vietą.

V. INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYROS VEIKLA

5.1. LIBIS PĮ diegimas

LIBIS PĮ programinė įranga Viešojoje bibliotekoje įdiegta nuo 2001 m. rugsėjo mėnesio. Įdiegus LIBIS programinę įrangą, Bibliotekos vartotojai naudojami Nacionalinės bibliografijos duomenų banku (NBDB). 2017 m. Svėdasų filiale, 2018 m. Troškūnų filiale ir 2019 m. Kavarsko filiale įdiegta skaitytojų registravimo ir aptarnavimo posistemė.

2019 m. sukataloguota ir suinventorinta LIBIS programoje 6 168 fiz. vnt. dokumentų, tai yra 742 fiz. vnt. mažiau negu 2018 m.. Inventorinami ir neterminuoti Krašto dokumentų ir kraštotyros skyriuje saugomi Anykščių rajono periodiniai leidiniai „Šilelis“, „Anykšta“ ir „Aukštaitiškas formatas“. Kiti periodiniai leidiniai neinventorinami, jie įtraukiami į Bibliotekos fondo bendrąją apskaitos knygą, metus saugomi, o po 1 metų nurašomi.

2019 m. toliau buvo pildomas elektroninis katalogas.

- Iš viso elektroniniame kataloge yra 56 230 bibliografiniai įrašai,
- 2019 m. parengti 2 056 bibliografiniai įrašai,
- Iš viso į LIBIS suvestinį katalogą išsiųsti 55 408 bibliografiniai įrašai.

2019 m. Viešosios bibliotekos skyriuose ir kaimų bei miestų filialuose toliau buvo tęsiamas dokumentų rekatalogavimas. Rekatalogavimo procesas ilgas, bet naudingas. Atsiranda galimybė patikrinti visus rekataloguojamo fondo dokumentus, nurašyti neaktualius, neturinčius paklausos, pasenusius ir susidėvėjusius dokumentus. Rekatalogavus fondą, visi fondo bibliografiniai įrašai tampa matomi e. kataloguose, todėl informacijos paieškas vartotojai gali atlikti savarankiškai LIBIS e. kataloguose. 2019 m. iš viso buvo rekataloguoti 1 135 fiz. vnt. dokumentų (-639). Daugiausiai ataskaitiniais metais dokumentų rekatalogavo Vaitkūnų filialas (331 fiz. vnt.), Leliūnų filialas (285 fiz. vnt.), Mačionių filialas (208 fiz. vnt.). Blogiausia padėtis yra Vaitkūnų kaimo filiale – rekataloguoti tik 696 fiz. vnt. dokumentų, tai yra 14,6 % fondo (filialo inventorintų dokumentų fondas yra 4 755 fiz. vnt.). Rekataloguojant dokumentus, filialų darbuotojams kilo daug klausimų, todėl Informacijos išteklių formavimo skyriaus bibliotekininkė LIBIS administratorė Laima Kamarova juos konsultavo įvairiais rekatalogavimo klausimais, tikrino rekataloguotų dokumentų bibliografinius įrašus, taisė klaidas.

Nuo 2017 m. nebepildomas kortelinis katalogas, nes visuose filialuose įdiegta LIBIS programa ir galima naudotis elektroniniu katalogu.

Į Nacionalinės bibliografijos duomenų banką (NBDB) eksportuoti 1 260 parengti ir suredaguoti bibliografiniai įrašai (BĮ).

- 679 BĮ iš rajono laikraščio „Anykšta“,

- 448 BĮ iš Anykščių krašto laikraščio „Šilelis“,
- 36 BĮ iš žurnalo „Aukštaitiškas formatas“,
- 62 BĮ iš serialinio leidinio „Svėdasų varpas“,
- 35 BĮ iš serialinio leidinio „Pasaulio anykštėnas“.

Lyginant su 2018 m. parengta ir išsiųsta 3 bibliografiniais įrašais daugiau. 2019 m. pabaigai bibliotekos elektroniniame kataloge yra 20 545 bibliografiniai įrašai (BĮ). Iš laikraščio „Anykšta“ – 12 251 BĮ, iš laikraščio „Šilelis“ – 7 446 BĮ, iš žurnalo „Aukštaitiškas formatas“ – 647 BĮ, iš leidinio „Svėdasų varpas“ – 104 BĮ, iš leidinio „Pasaulio anykštėnas“ – 64 BĮ ir 33 bibliografiniai įrašai yra iš žurnalo „Nykščiai“ (Šiuo metu šis žurnalas nebeleidžiamas, tačiau įrašai saugomi).

5.2. Informacinis fondas

- Iš viso rajono Bibliotekų fonde informacinės literatūros yra 10 695 fiz. vnt. Iš jų:

📖 VB – 6092 fiz. vnt.

- Vidutinis informacinio fondo dydis:

📖 Miesto filialuose – 211 fiz. vnt.

📖 Kaimo filialuose – 190 fiz. vnt.

5.3. Katalogų ir kartotekų būklė

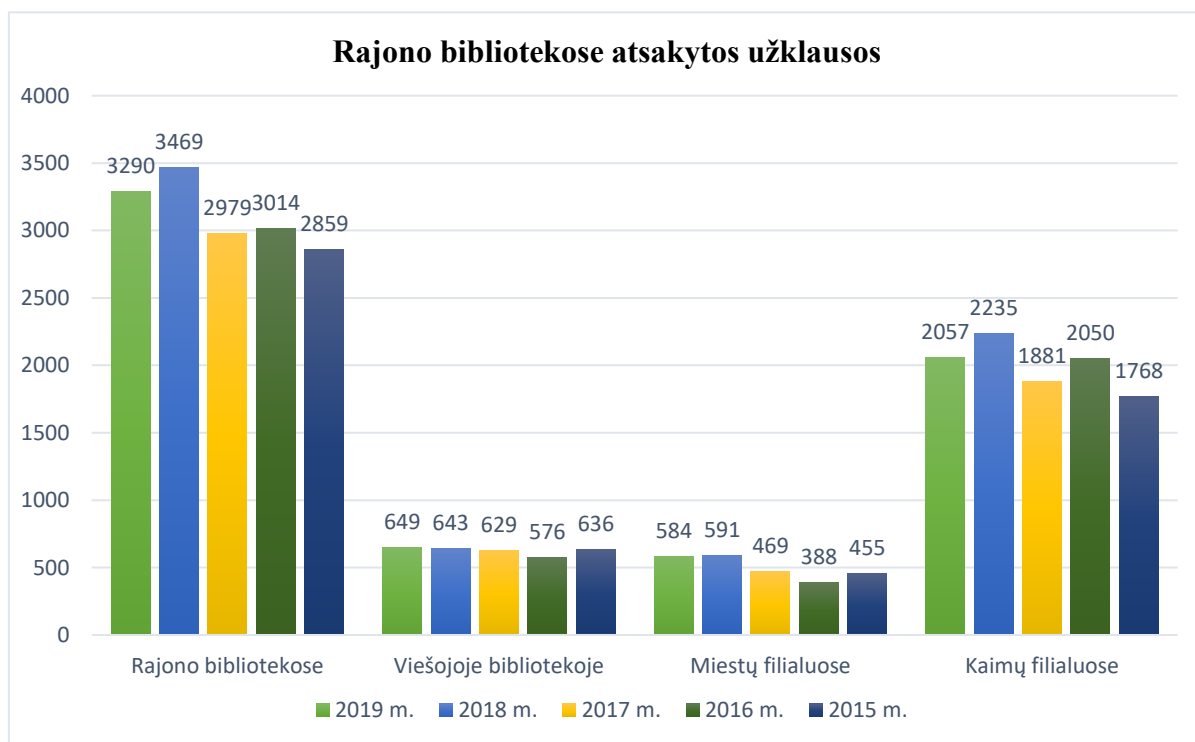
Nuo 2017 m. filialuose nebepildomi abėcėliniai ir sisteminiai katalogai. Visuose filialuose pildomos kraštotyros kartotekos. Daugelyje filialų jos menkos. Per metus kraštotyros kartotekos pasipildė 457 (+73) kortelėmis.

Kraštotyros kartotekoje yra 70 235 bibliografiniai aprašai. Kartoteka nuo 2010 m. nebepildoma spausdintomis aprašų kortelėmis, nes visi iš periodinės spaudos aprašomi įrašai siunčiami į Nacionalinės bibliografijos duomenų banką (NBDB). Neradus reikalingos informacijos Bibliografinėje Lietuvos periodinės spaudos straipsnių bazėje (1992–2002), NBDB ar interneto svetainėse, atsakant į vartotojų užklausas, bibliotekininkai naudojami Kraštotyros kartoteka. Ypač populiari buvo kartoteka, ieškant atsakymų į užklausas apie Anykščių rajono kaimus, sovietmečiu veikusius kolūkius bei įmones. Su tikslu ateityje Kraštotyros kartoteką konvertuoti į elektroninę formą, 2019 m. pradėti Kraštotyros kartotekos redagavimo darbai. Bendradarbiaujant su Vilniaus universiteto afil. profesoriumi O. Janoniu buvo suredaguoti Kraštotyros kartotekos skyriai: 0 (bendrasis skyrius), 2 (Religija. Teologija) ir 9 (Geografija. Biografijos. Istorija).

5.4. Bibliografinis informacinis vartotojų aptarnavimas

Bibliotekos informacinės bazės kūrimas, vartotojų informacinių poreikių tenkinimas – vienas iš svarbesnių Bibliotekai keliamų uždavinių. Bibliografiniame darbe svarbiausia – sudaryti kokybiškas sąlygas informacinėms paslaugoms teikti, teikiant informaciją, panaudoti visus turimus informacijos šaltinius ir fondus, ugdyti vartotojų kompiuterinį raštingumą, skatinti vartotojus

naudotis bibliografiniais informaciniais leidiniais, katalogais, kartotekomis ir visomis kitomis pagalbinėmis priemonėmis, esančiomis dokumentuose. Per pastaruosius metus gerėjo rajono bibliotekų galimybės plėtoti informacinę veiklą ir gerinti jos kokybę, ypač galimybė informacijos paieškai naudotis internetiniame tinkle esančiais informacijos ištekliais. Informacinių užklausų rajono bibliotekose gauta 3 290, lyginant su praėjusiais metais (-179), iš jų elektroninėmis priemonėmis – 457. Teminių užklausų buvo daugiausia, iš jų daugiausiai iš 6 ir 9 skyrių. Temų įvairovė: lietuvių mitologija, sveika gyvensena, asmens savivertė, suaugusiųjų savanorystė, žydų sinagogos Anykščiuose, fašistinės koncentracijos stovyklos, apie senąją Ošą (Kirgizija), Laplandiją, Ilzenbergo dvarą. Suteikta informacija apie dujinių katilų naudojimą, pirties naudą, masažą, Himalajų druską ir t. t. Tikslinti augalų, gyvūnų ir dangaus kūnų pavadinimai, įvairių žodžių reikšmės ir kt. Atsakymams į temines užklausas atsakyti naudojamos Nacionalinės bibliografijos duomenų baze, EBSCO Publishing duomenų baze, ePAVELDAS, eLABA, „Vyturis“ ar kitomis duomenų bazėmis, bei paieškos sistemomis: www.google.lt, www.yahoo.com, interneto enciklopedija <http://lt.wikipedia.org/wiki> bei bibliotekoje esančiomis enciklopedijomis, žodynais bei žinynais.



➤ Licencijuotų duomenų bazių panauda.

Viso – 11 duomenų bazių. Labai naudinga antrus metus prenumeruojama „Vyturio“ leidyklos skaitmeninė biblioteka. Joje suskaitmeninta lietuvių ir užsienio literatūra, rekomenduojama bendrojo lavinimo mokykloms. Slaptažodis, reikalingas naudotis šia duomenų baze, buvo suteiktas tiems skaitytojams, kurie pageidavo skaitmeninių knygų, arba nebeužteko popierinių variantų. INFOLEX praktika teisinė duomenų bazė. Prisijungimų 2019 m. – 331 (+108).



Naxos muzikinė duomenų bazė – 1 duomenų bazė.

EBSCO Publishing - 8 duomenų bazės. Prisijungimų – 405 (+178), įvykdyta paieškų – 1333 (+654),

atsiųsta pilno teksto dokumentų – 152 (+43). Abstrakčių paieškų - 166.

EBSCO duomenų bazė labai padėjo studentams, rengiant bakalauro, magistro darbus bei rašant projektus. Suteikta nuotolinė prieiga 5 naujiems vartotojams ir apmokyta, kaip naudotis.

5.5. Internetas

Bibliotekų skaičius, turinčių prieigą prie interneto – 25. Kompiuterizuotos visos rajono bibliotekos. Rajono bibliotekose vartotojams yra 97 kompiuterizuotos darbo vietos su interneto prieiga.

- Interneto vartotojų yra 4 531 (+62),
- Interneto seansų skaičius 21 721 (-3 523),
- Virtualių apsilankymų – 6 095 (+812).

2019 m. atnaujinti VIPT taškai Viešojoje bibliotekoje, gauta po 8 kompiuterius Vartotojų aptarnavimo ir informacijos skyriuje ir Vaikų literatūros ir edukacijos skyriuje. VIPT kompiuterių ir interneto infrastruktūra atnaujinta dalyvaujant Kultūros ministerijos ir Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos projekte „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“.

5.6. Kraštotyros veikla

Krašto dokumentų ir kraštotyros skyriaus darbuotojos rūpinosi Anykščių krašto rašytinio kultūros paveldo kaupimu, tvarkymu, tyrinėjimu ir populiarinimu. Tuo tikslu ypatingas dėmesys buvo skirtas plėtoti partnerystės ryšius su kitomis kultūros paveldą saugančiomis institucijomis bei nevyriausybinėmis organizacijomis. Populiarinant Viešosios bibliotekos kraštotyros veiklą, skleidžiant informaciją apie asmeninių bibliotekų tyrinėjimus bei leidybinę veiklą, teigiamų rezultatų pasiekta bendradarbiaujant su Panevėžio Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešąja ir Visagino viešąja bibliotekomis. Kovo 12 d. Viešosios bibliotekos darbuotojos dalyvavo Visagino viešosios bibliotekos organizuotame seminare „Kraštotyra – kertinis krašto istorijos pažinimo akmuo“. Seminare pranešimą tema „Kraštotyros darbas – bibliotekinio darbo sėkmės garantas“ skaitė A. Berezauskienė. Apie kraštotyros darbų rengimą ir mokslo (diplominių) darbų komplektavimą Anykščių viešojoje bibliotekoje kalbėjo B. Venteraitienė. Seminaro dalyviams pristatytas Anykščių viešosios bibliotekos išleistas dvitomis leidinys „Anykščių kraštotyrininkai: Biobibliografinis žodynas“. <http://www.anyksciuvb.lt/lt/naujienos/4006-anykstenai-visagino-viesosios-bibliotekos-seminare-krastotyra-kertinis-krasto-istorijos-pazinimo-akmuo>

Gegužės 14 d. Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešojoje bibliotekoje vyko Tarptautinė mokslinė konferencija, skirta Pasaulio lietuvių metams „Baltijos šalių

diasporos kultūrinė raiška 1944–2018 metais: dokumentinis paveldas“. Konferencijoje A. Berezauskienė perskaitė pranešimą „Profesoriaus Juozo Meškausko asmeninė biblioteka“. Remdamasi atliktais tyrimais pristatė kraštiečio išeivio asmeninę biblioteką, atkreipdama dėmesį į tai, kas nulėmė asmeninės bibliotekos pobūdį. <https://www.anyksciuvb.lt/lt/naujienos/4194-tarptautines-konferencijos-diena-kaip-viena-didziule-pamoka>

Spalio 10 d. Lietuvos valstybės istorijos archyvas ir Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centras (LMNŠC) organizavo kvalifikacijos tobulinimo seminarą „Mokyklinė kraštotyra – įvairiapusiška ugdymo priemonė“. Seminare tema „Mokyklinė kraštotyra: tradicijos, dabartis ir perspektyvos“ kalbėjo A. Berezauskienė. Ji pakvietė mokyklų kraštotyrininkus rinkti informaciją apie asmenines bibliotekas, pristatė Anykščių viešosios bibliotekos išleistą dvitomį „Anykščių kraštotyrininkai: Biobibliografinis žodynas“ ir pasiūlė visiems bendradarbiaujant išleisti leidinį, kuriame būtų suregistruoti Lietuvos mokytojų ir mokinių kraštotyros darbai.

<https://www.anyksciuvb.lt/lt/naujienos/4445-anykstenai-respublikiniame-mokyklinės-kraštotyros-seminare>

➤ **Krašto dokumentų ir kraštotyros skyriaus dokumentų fondo formavimas. Skaitmeninimas.**

2019 m. Krašto dokumentų ir kraštotyros skyriaus dokumentų fonde yra 7 915 fiz. vnt., 5 886 pav.

📖 Grožinės literatūros – 3 547 fiz.vnt., 44,8 %,

📖 Šakinės literatūros – 4 368 fiz. vnt., 55,2 %.

Ataskaitiniais metais gauta prenumeruojamų periodinių leidinių – 6 fiz. vnt., 3 pav. Iš jų: laikraščių 2 fiz. vnt. (metiniai komplektai), 2 pav. („Anykšta“, „Šilelis“), žurnalų 4 fiz. vnt., 1 pav. („Aukštaitiškas formatas“). Suma 139,28 Eur. Iš viso pagal apskaitą periodinių leidinių (žurnalų ir laikraščių) – 147 fiz. vnt.

Dokumentų fondą pagal laikmenos rūšį sudarė: knygos 7 359 fiz. vnt.; garsiniai dokumentai 23 fiz. vnt.; vaizdiniai dokumentai 8 fiz. vnt.; regimieji dokumentai 72 fiz. vnt.; periodiniai leidiniai 147 fiz. vnt.; tęstiniai leidiniai 272 fiz. vnt.; natos 21 fiz. vnt.; kartografinių dokumentų 2 fiz. vnt.; kiti skaitmeniniai dokumentai 8 fiz. vnt.; rankraščiai 3 fiz. vnt.

2019 m. naujai gauta ir sutvarkyta 253 fiz. vnt., 212 pav. dokumentų, iš kurių 229 fiz. vnt. dokumentų gauti kaip parama – dovanotos knygos anykštėnų autorių, bibliotekos svečių. Lyginant su 2018 m. gauta 498 fiz. vnt. mažiau. Planas įvykdytas 127 %. Bendras fondo apyvartos rodiklis 0,2, lyginant su 2018 m. – fondo apyvartos rodiklis nepakito.

2019 m. sutvarkyta 2017 m. gauta kraštiečio prof. Juozo Meškausko asmeninė biblioteka. Į LIBIS elektroninį katalogą įtraukta 669 fiz. vnt. knygų. Dokumentų fondą kasmet papildė autorių bei bibliotekos bičiulių dovanotos knygos.

Bendradarbiaujant su Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos Regioninio skaitmeninimo skyriaus darbuotojais 2019 m. buvo suskaitmeninti laikraščio „Žiburyš“ komplektai leisti nuo 1988–2001 m. ir 2008–2011 m. Anykščiuose. Taip pat, Krašto dokumentų ir kraštotyros skyriuje saugomi suskaitmeninti kraštotyros darbai: „Surdegio bibliotekos istorija“ I–II dalys (1980 m.), „Surdegio bibliotekos istorija“ (1980 m.), etnografinis vaidinimas „Subatos vakarėly“ (1976 m.). Suskaitmenintos 155 vnt. nuotraukų archyvo „Knygų švenčių kronika“ fotografijos.

➤ **Krašto dokumentų ir kraštotyros skyriaus asmeninės bibliotekos.**

Krašto dokumentų ir kraštotyros skyriuje saugomos ir tyrinėjamos žymių anykštėnų asmeninių bibliotekų kolekcijos. Į Viešosios bibliotekos elektroninį katalogą yra įtraukta 15 asmeninių bibliotekų kolekcijų, kuriose sukaupta 4 150 fiz. vnt. knygų. Tai sudaro 52,4% viso kraštotyros dokumentų fondo. Pirmosios, atkeliavusios į Viešąją biblioteką, buvo kraštiečių išeivių asmeninių bibliotekų knygos. Tai visuomenės veikėjo, literato Juozo Šiaučiulio (1915–1998) iš Kanados atsiųsta 1990–1991 m. knygų kolekcija (1 041 fiz. vnt.), turtinga senaisiais leidiniais bei lietuviškomis knygomis, išleistomis išeivijoje; Čikagos knygnešio Kazio Rožansko (1919–2010) perduota 1995–2004 m. knygų kolekcija (88 fiz. vnt.), kurios daugumą sudaro knygos istorine tematika lietuvių kalba išleistos išeivijoje; visuomenininko Julijono Kęstučio Laskausko (1922–2013) knygų kolekcija (74 fiz.vnt.), perduota 1997 m.; vertėjo, dramaturgo Juozo Paškevičiaus (1910–1996) asmeninės bibliotekos kolekcija (89 fiz. vnt.) kurią 2010 m. perdavė Andrioniškio filialo bibliotekininkė Aukšė Žukienė (1948–2012). 2012 m. į Viešąją biblioteką atkeliavo iš JAV prof. dr. Algirdo Antano Avižienio asmeninės bibliotekos knygos. Knygų kolekcija (299 fiz. vnt.) įdomi, kaip „migravusi“ asmeninė biblioteka – pradėta kaupti Lietuvoje, išvežta į užsienį, papildyta išeivijoje išleistomis knygomis ir vėl pargabenta į Lietuvą. Literato Alekso Navicko (1928–2011) saugoma nedidelė retų ir senų spaudinių kolekcija (32 fiz. vnt.). Bibliofilo, kraštotyrininko Algimanto Bekenio (g. 1933) dovanotų 2012 m. knygų kolekcija (113 fiz. vnt.) reikšminga kaip paveldėtas iš jo senelės Julijos Styratės-Bekenienės ir tėvelio Povilo Bekenio knygų palikimas. 2013 m. knygų rinkinį (132 fiz. vnt.) iš savo asmeninės bibliotekos anykštėnams padovanojo prof. Vytautas Landsbergis (g. 1932). Kraštietės vertėjos Aldonos Mickienės (1931–2012) asmeninės bibliotekos rinkinys (47 fiz. vnt.) bibliotekai perduotas 2014 m. Tai bibliotekos savininkės išverstos bei redaguotos knygos ir periodiniai leidiniai. Istoriko, prof. Antano Tylos (1929–2018) asmeninės bibliotekos kolekcijoje, kuri įtraukta į LIBIS katalogą yra 195 fiz. vnt. knygų, jos saugomos nuo 2005 m. 2019 m. pabaigoje, po profesoriaus mirties, anykštėnams perduota A. Tylos visa namų biblioteka, kurioje beveik 5 000 knygų ir visas asmeninis archyvas. Šios knygos ir rankraščiai dar nėra įtraukti į Anykščių viešosios bibliotekos elektroninį katalogą. Liudvikos ir Stanislovo Didžiulių anūkės, rašytojos Halinos Didžiulytės-Mošinskienės (1911–2004) ir jos vyro architekto

Algirdo Mošinskio (1905–1991) asmeninė biblioteka (564 fiz. vnt.), iš Brazilijos į Lietuvą atkeliavusi 1994 m., o 2013 m. muziejininkų padovanota Viešajai bibliotekai yra turtinga išeivijos lietuvių autorių knygomis. Nuo 2015 m. saugoma anykštėno Vytauto Galvono (1958–2015) asmeninė biblioteka, kurią perdavė jo sesuo meteorologė, fizinių mokslų daktarė Audronė Galvonaitė. Iš viso mokslininkė perdavė 1 125 fiz. vnt. knygų, iš kurių – 639 fiz. vnt. yra saugoma Skyriuje, kaip asmeninės bibliotekos kolekcija. Kitos knygos, bibliotekos savininkės pageidavimu, perduotos Anykščių viešosios bibliotekoms filialams. Nuo 2016 m. yra kaupiamos knygos iš anykštėno, atsargos pulkininko, kraštotyrininko Gedimino Grinos asmeninės bibliotekos. Į elektroninį katalogą įtraukta 125 fiz. vnt. knygų. Nuo 2017 m. kaupiamos knygos iš anykštėnų rašytojų M. Telksnytės ir V. Račkaičio namų bibliotekos. Tai rašytojams dovanotos autorių knygos su dovanojimo įrašais. Kolekcijoje yra 43 fiz. vnt.

Retais ir unikaliais leidiniais, knygomis su radiniais, įrašais, marginalijomis iš visų bibliotekų išsiskiria iš Amerikos atkeliavusi profesoriaus Juozo Meškausko asmeninė biblioteka. Ją sudaro 669 fiz. vnt. knygų, 40 periodinių leidinių ir 315 saugojimų vnt. rankraščių. Turinio atžvilgiu J. Meškausko bibliotekoje iš viso knygų fondo – 8 % sudaro žinyiniai leidiniai, 9 % – medicininė literatūra, 10 % – pedagogikos ir švietimo klausimais, 17 % – istorijos tematikos knygos, 22% – religijos, filosofijos leidiniai ir 34% – grožinė literatūra. Po grožinės literatūros knygų, kurių nemažai gauta dovanų, didžiąją dalį bibliotekoje užima religinė literatūra ir istorijos leidiniai. 2019 m. parengtas mokslinis straipsnis „Profesoriaus Juozo Meškausko asmeninė biblioteka“. Straipsnyje apžvelgta išeivio kraštiečio prof. Juozo Meškausko mokslinė ir visuomeninė veikla, parodytas kraštiečio indėlis į Lietuvos medicinos istoriją, atkreiptas dėmesys į tautiečio krikščioniškąją veiklą ir lietuviybės puoselėjimą išeivijoje. Apibūdinant J. Meškausko asmenybę, išryškinti tie bruožai, kurie turėjo tiesioginės įtakos išeivio asmeninės bibliotekos formavimui. Ištyrinėjus išeivio mokslininko gydytojo asmeninę biblioteką, nustatyti knygų komplektavimo būdai, išsiaiškinti savininko visuomeniniai, profesiniai ir asmeniniai ryšiai su kitais mokslininkais, gydytojais, visuomenės bei kultūros veikėjais, parodytas tautiečio santykis su knyga, atskleisti gydytojo intelektualiniai interesai ir skaitymo ypatumai.

➤ **Krašto dokumentų ir kraštotyros skyriaus rankraščių fondas.**

Krašto dokumentų ir kraštotyros skyriuje saugomi 36 rankraščių fondai: iš jų sutvarkyti ir susisteminti yra penki: 2018 m. – literato Alekso Navicko (F. 1) – 11 saugojimo vienetų, rašytojų M. Telksnytės ir V. Račkaičio (F. 2) – 155 saugojimo vienetai, mokslininko bibliografo, prof. O. Janonio (F.3) – 97 saugojimo vienetai; 2019 m. – susisteminti ir sutvarkyti išeivio kraštiečio mokslininko, gydytojo, JAV visuomenės veikėjo prof. dr. Juozo Meškausko (1906–2010) – 315 saugojimo vienetų ir rašytojo Kęstučio Arlausko (1936–2009) – 34 saugojimo

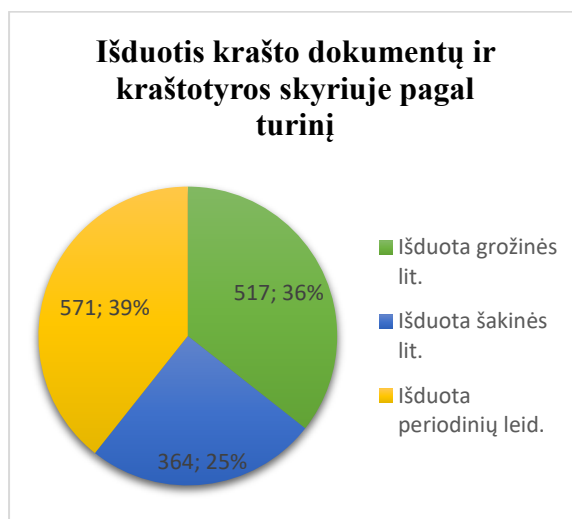
vienetai. Iš viso rankraščių fonde saugoma sutvarkytų 612 saugojimo vienetų. 2019 m. sugrupuota ir susisteminta –349 saugojimo vienetai.

2019 m. prof. dr. J. Meškausko rankraščiai susisteminti ir sugrupuoti. Tautiečio rankraščių fonde (F 35) yra 315 saugojimo vienetų. Prof. dr. J. Meškausko rankraščių fondą (F 35) sudaro:

- Biografiniai dokumentai. Dr. Juozo Meškausko asmens dokumentai, pažymėjimai, diplomai, įvairios pažymos (35 saugojimo vnt.).
- Tarnybinės, profesinės veiklos dokumentai (74 saugojimo vnt.).
- Visuomeninės veiklos dokumentai (99 saugojimo vnt.).
- Korespondencija (9 saugojimo vnt.).
- Kūrybinės veiklos, mokslo populiarizacijos dokumentai (9 saugojimo vnt.).
- Kitų asmenų dokumentai (19 saugojimo vnt.).
- Ikonografija; nuotraukos (57 saugojimo vnt.).
- Buities dokumentai (13 saugojimo vnt.).
- **Krašto dokumentų ir kraštotyros skyriaus vartotojų aptarnavimas.**

2019 m. Krašto dokumentų ir kraštotyros skyriuje užregistruoti 64 vartotojai: perregistruoti vartotojai – 61, naujai užregistruotų vartotojų – 3. Lyginant su 2018 m. vartotojų užregistruota mažiau (-18). Viena iš pagrindinių priežasčių vartotojų skaičiaus sumažėjimui buvo ta, kad dėl Skyriaus persikraustymo iš antrojo aukšto į pirmąjį, mėnesį laiko vartotojai nebuvo aptarnaujami. Vartotojai pagal statusą: tarnautojai – 80 (52,3 %); namų šeimininkių, pensinio amžiaus žmonių, bedarbių – 51 (33,3 %); studentų ir vyresnių klasių moksleivių – 9 (5,9 %) , darbininkų – 13 (8,5 %).

2019 m. apsilankymų skaičius – 2 812 (+21). Skyriuje vidutiniškai vienas vartotojas apsilankė 18,4 karto. Skaitomumo rodiklis – 9,5 (+1,4). Vartotojams išduota – 1 452 fiz. vnt., lyginant su 2018 m. išduotis sumažėjo (-39).





2019 m. naudojant įvairius informacijos šaltinius atsakyta į 343 (+5) vartotojų užklausas. Elektroniniu paštu atsakyta į 202 (-1) užklausas.

Atsakyta užklausų:

- Faktografinių – 46,
- Tikslinamųjų – 42,
- Adresinių – 41,
- Teminių – 214.

Ataskaitiniais metais buvo vykdoma Viešojoje bibliotekoje gaunamos respublikinės spaudos (10 laikraščių ir 20 žurnalų) stebėsena. Straipsniai savo turiniu ar autoryste susiję su Anykščių kraštu buvo aprašomi, daromos jų kopijos ir segamos į aplankus pagal temas. 2019 m. aprašyta 71 straipsnis. Straipsnių sąrašai skelbiami Viešosios bibliotekos interneto svetainėje, rubrikoje „Anykščių kraštas spaudoje“ <http://www.anyksciuvb.lt/lt/krastotyra/anyksciu-krastas-spaudoje>. Tokiu būdu pagerėjo kraštotyros informacijos vartotojų bibliografinis aptarnavimas. 2019 m. parengta mokslininko istoriko, pedagogo edukologo, visuomenininko Mindaugo Nefo bibliografija.

2019 m. pabaigai Krašto dokumentų ir kraštotyros skyriuje buvo saugomas 161 kraštotyros darbas. Kraštotyros darbų sąrašas paskelbtas Viešosios bibliotekos svetainėje <http://www.anyksciuvb.lt/lt/krastotyra/krastotyra-ir-leidyba> rubrikoje „Nepublikuoti darbai“ ir Pasaulio anykštėnų bendrijos tinklapyje <http://www.anykstenai.lt/?pg=naujienos2&nj=1068> rubrikoje „Kraštotyros rinkiniai Anykščiuose“.

➤ **Ryšiai su kraštiečiais gyvenančiais užsienyje.**

2019 m. buvo tęsiamas bendradarbiavimas su žymiais anykštėnais, gyvenančiais užsienyje. Vyko bendravimas elektroniniu paštu, susitikimai Viešojoje bibliotekoje, jiems atvykus į Lietuvą. Praėjusiais metais atvykusi iš Jungtinių Amerikos Valstijų, Anykščiuose viešėjo Vita Morkūnaitė-Henderson. Viešosios bibliotekos Krašto dokumentų ir kraštotyros skyriuje viešnia susipažino su Skyriaus veikla, domėjosi profesoriaus J. Meškausko asmenine biblioteka ir jo rankraščiais. Kraštietė yra Pasaulio anykštėnų bendrijos narė, finansiškai remia anykštėnų kultūrinę ir bibliotekos leidybinę veiklą.

➤ **Renginiai.**

2019 m. Krašto dokumentų ir kraštotyros skyriuje organizuota 19 renginių: 6 žodiniai renginiai ir 13 vaizdinių renginių: iš jų – viena virtuali paroda skirta rašytojo J. Tumo-Vaižganto metams paminėti „Plačiai ir giliai įaugęs į mūsų tautos kultūrinį gyvenimą“ (<http://www.anyksciuvb.lt/lt/naujienos/4360-placiai-ir-giliai-iauges-i-musu-tautos-kulturini-gyvenima>) ir dvi – pastoviai veikiančios ekspozicijos: „Lietuvos medicinos istorijos“ autoriaus asmeninė biblioteka ir „Liudvika ir Stanislovas Didžiuliai – lietuviško žodžio skleidėjai“. 4

literatūros parodos buvo skirtos žymių Anykščių krašto žmonių jubiliejams paminėti (V. Račkaičio 80 m., K. Rožansko 100 m., Juozo Baltušio 110 m., rašytojo J. Tumo-Vaižganto 150 m.) ir 2 teminės parodos organizuotos bendradarbiaujant su VU afil. prof. O. Janoniu ir svečių iš Ukrainos apsilankymo Viešojoje bibliotekoje proga. Organizuojant knygų parodas paminėta Knygnešio diena – kovo 16-oji, pristatyti naujausi kraštotyrininkų leidiniai bei knygos su autografais iš asmeninės prof. A. Tylos bibliotekos.

Praėjusiais metais organizuotas rašytojo V. Račkaičio jubiliejinis vakaras, kraštotyrininko Gintaro Vaičiūno knygos „Žuvusių Anykščių krašto partizanų žinynas“ sutiktuvės. Bendradarbiaujant su Anykščių Teresės Mikeliūnaitės kraštotyros draugija organizuoti 2 tradiciniai kraštotyrininkų sambūriai-seminarai „Draugaukime-bendraukime-bendradarbiaukime“ (gegužės 25 d. ir lapkričio 9 d.). Lapkričio 9 d. renginyje dalyvavo anykštėnai kraštotyrininkai iš visos Lietuvos. Savo dalyvavimu anykštėnus pagerbė Lietuvos kraštotyros draugijos valdybos nariai: tautinės kultūros tyrinėtojas, žurnalo „Būdas“ vyresnysis redaktorius Juozas Šorys ir Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centro Turizmo ir etnokultūrinio ugdymo skyriaus metodininkas Arvydas Ščiukaitis. Renginio metu buvo perskaityti 4 pranešimai. Tema „Genealogija kaip kraštotyros varomoji jėga“ kalbėjo atsargos pulkininkas, buvęs Valstybės saugumo departamento generalinis direktorius G. Grina. Teisės mokslų daktarė, kraštotyrininkė, literatė Irma Randakevičienė perskaitė pranešimą „Tarp gimtinės ir protėvių žemės: giminės dokumentų paieškos ir darbai archyvuose“. Bibliotekininkė B. Venteraitienė, kalbėdama apie kraštotyros darbų rengimą ir mokslo (diplominių) darbų komplektavimą bibliotekoje, pristatė Krašto dokumentų ir kraštotyros skyriuje saugomus kraštotyrininkų darbus. Istorikas, kraštotyrininkas G. Vaičiūnas dalinosi savo patirtimi ir patarimais apie darbą Lietuvos ypatingajame archyve, ieškant tiesos apie partizanų kovos laikotarpį. Seminaro pabaigoje buvo pristatytos 2019 m. rašytojo R. P. Vanago, T. Užos, R. Guobio, B. Šablevičiaus ir kitų kraštotyrininkų išleistos knygos.

2019 m. organizuoti Anykščių Teresės Mikeliūnaitės kultūros premijos ir Antano Baranausko literatūrinės premijos laureatų pagerbimo vakarai.

➤ **Kraštotyros veikla filialuose.**

Vienas iš svarbesnių Bibliotekos darbo barų yra kraštotyros veikla. Visuose filialuose išskirtas kraštotyros dokumentų fondas, pildomos kraštotyros kartotekos, rengiami ir sisteminami kraštotyros darbai, organizuojami kraštotyrinio pobūdžio renginiai, susitikimai su kraštiečiais, jų kūrybos pristatymai, rengiamos tautodailės, amatininkų darbų parodos. Visuose filialuose organizuotos parodos Juozui Tumui-Vaižgantui (150 m.), V. Račkaičio 80-mečio sukakčiai paminėti. Daugelyje – profesoriui Antanui Tylai (90 m.), Jonui Biliūnui (140 m.) atminti.

Andrioniškio filiale organizuotos anykštėno istoriko G. Vaičiūno knygos „Žuvusių Anykščių krašto partizanų žinynas“ sutiktuvės. Ne tik Andrioniškyje, bet ir Elmininkų, Skiemonių,



Staškūniškio, Svėdasų, Traupio ir Troškūnų filialuose savo naująją knygą „Toks pašaukimas. Gamtai ir žmonėms“ pristatė rajono meras, gamtininkas S. Obelevičius ir knygos sudarytoja literatė, fondo „Baltasis balandis“ steigėja A. Širvinskienė. Ažuožerių filialo bibliotekininkė visus metus rinko medžiagą apie mokytoją, direktorę, kultūros meno kolektyvų vadovę, ažuožerietę Eleną Vildžiūtę-Skrebūnienę. Visa surinkta medžiaga sudėta į kraštotyrinę knygą „Ją vadino tiesiog mokytoja“. 36 puslapių knyga išleista 3 egz., bendruomenės nariams ji pristatyta 2019 m. balandžio mėn. per Elenos Vildžiūtės-Skrebūnienės pirmąsias mirties metines. Bibliotekininkė per praėjusius metus nufilmavo ir sukūrė 10 filmukų apie Ažuožerių kaimo gyvenimą, renginius. Budrių filialo bibliotekininko organizuoti renginiai orientuoti į senąsias Lietuvos kaimo tradicijas. Renginyje „Pečiaus diena“ pranešimus parengė ir skaitė Anykščių rajono ūkininkų sąjungos pirmininkas Žilvinas Augustinavičius „Avininkystės tradicijos Europos sąjungoje“ ir Dalius Dapkus „Lietuvių mitybos papročiai senovėje“. Remiantis „Gaspadinės knyga“ suorganizuotas krosnyse keptų kepinų konkursas, kuriame dalyvavo 20 dalyvių. Nufotografuotos visos dar esančios kaimuose krosnys, vadinamos duonkepiais. Parengta paroda „Krosnies priežiūros ir duonos kepimo rakandai“. Užgavėnių šventei persirengėliams buvo gaminamos kaukės ir apranga. Lankomi visi namai, kalbinami žmonės apie papročius, filmuojami senolių atsiminimai. 2019 m. sumontuoti 4 filmai, įrengtas pažintinis gamtos pažinimo takas. Debeikių ir Elmininkų filialuose organizuotas Janinos Aleknavičienės tapybos darbų parodos pristatymas ir kūrybos popietės. Elmininkų ir Troškūnų filialuose viešėjo žurnalistas, poetas Linas Bitvinskas, kuris pristatė savo kūrybą ir išleistas knygas. Surdegio filialo bibliotekininkė džiaugiasi gražiu bendravimu su afil. prof. O. Janoniu, kuris išleido 2019 METŲ kalendorių į kurį pateko sukaktys vienaip ar kitaip siejamos su Surdegiu, kraštiečiai kurie gimė, gyveno, dirbo Surdegyje, stačiatikybės istorija ir kt. Surdegio ir Troškūnų filialuose organizuotas susitikimas su Povilu Lapeikiu ir jo naujos knygos „Veidrodžiai“ pristatymas. Svėdasų filiale vyko 7 Vaižganto metams skirti renginiai, parengtas kraštotyros darbas „Renginiai ir parodos Svėdasų krašte, skirti Juozo Tumo-Vaižganto 150-osioms gimimo metinėms paminėti“. Bibliotekininkės prisidėjo prie R. Guobio iniciatyvos suorganizuoti kūrybinį plenerą Svėdasų krašte „Tapome Vaižganto deimančiukus“. Po plenero Svėdasų bibliotekos meno galerijoje atverta 24 tapybos darbų paroda. Aktyviai prisidėjo prie tradicinės miestelio šventės „Svėdasynė“ su orientavimosi varžybomis „Atrask ir pažink Svėdasus“, kurios buvo skirtos J. Tumo-Vaižganto gimimo metinėms paminėti, organizavimo. Organizuoti R. Guobio knygos „Žemė žuvų ženkle“, Karolinos Sinkevičienės knygų „Buvo svajonės“ ir „Aš vis tiek gyvensiu“, Jolantos Zabulytės knygos „Anykščių krašto kryždirbystė: mediniai paminklai“ pristatymai. Lankytojų nuomone, viena įspūdingiausių parodų šiemet – Rolandos Valenčiūtės gėlių kompozicijų paroda „Vasarojus“. Tūkstančių tūkstančiai žiedlapių iš Svėdasų krašto pievų, nuskabytų, sudžiovintų ir sudėtų į subtilias, išmoningas ir įspūdingas juvelyriško kruopštumo kompozicijas. Traupio filiale



sistemiškai plėtojama kraštotyrinė veikla: rengiami susitikimai su žymiais kraštiečiais, pristatomos jų knygos, eksponuojamos jų darbų parodos, kaupiama istorinė krašto medžiaga, pildoma internetinė Traupio svetainė www.traupis.lt, skaitmeninama kraštotyrinė medžiaga. Suskaitmenintos 26 istorinės nuotraukos iš gyventojų fotoalbumų. Suorganizuotas susitikimas su kraštotyrininku, fotografu T. Uža ir pristatyta fotografijų paroda „Gimtinė širdyje, fotografijose ir knygose...”. Troškūnų filiale buvo eksponuojama Viktoro Mažuolio darbų paroda. Aliejinės tapybos darbams sukurti autorius naudojo paties darytas skaitmenines fotografijas ir kompiuterinę programą. Paveiksluose – Anykščių krašto vaizdai, gyvūnai ir žmonės. Viešintų ir Troškūnų filialuose T. Uža skaitytojams pristatė jau šestąją savo knygą „Viešintiškių sodybos“.

VI. METODINĖ VEIKLA

Su besikeičiančios informacinės visuomenės poreikiais pasikeitė tradicinės bibliotekos samprata. Svarbiausiu bibliotekos siekiu tapo atvira, patraukli, bendraujanti, geriau tenkinanti vartotojų skaitymo, informacijos, kultūrinius bei savišvietos poreikius biblioteka. Bibliotekoje vykstantys procesai skatina bibliotekininkus daug dėmesio skirti profesinių kompetencijų ugdymui, tobulinti kompiuterinio raštingumo žinias ir įgūdžius, to paties mokytis turimus vartotojus, numatyti potencialių vartotojų poreikius. Vartotojas iš bibliotekininko laukia kokybiškų paslaugų. Aptarnavimo kokybė priklauso nuo bibliotekininko kompetencijos ir profesionalumo. Dažnai nuomonė apie jį nulemia visuomenės požiūrį į biblioteką, bibliotekos įvaizdį. Kintančioje visuomenėje bibliotekininkas priverstas nuolat tobulėti tiek profesine prasme, tiek kaip asmenybė. Jam neišvengiamai reikia gilinti ir pritaikyti įgytas profesines žinias prie nūdienos reikalavimų, įvaldyti šiuolaikines informacines technologijas, gebėjimus dirbti šiuolaikinėje atviroje, demokratinės visuomenėje.

2019 m. pabaigoje Metodikos skyriuje susiklostė sudėtinga situacija. Iki lapkričio mėnesio skyriuje dirbo keturi darbuotojai (4 pilni etatai): Kultūrinės veiklos koordinatore ir organizatore (Vaida Jucienė), dailininkė (Violeta Matelienė), Kultūrinės veiklos vadybininkė (Indrė Rukšaitė) ir vedėja (Skaivė Meškauskienė). Nuo lapkričio 5 d., laimėjusi konkursą į kitą darbo vietą, Bibliotekoje nebedirba I. Rukšaitė. Nuo lapkričio 12 d. V. Jucienė perkelta dirbti į naujai įsteigtą filialą: Istorijų dvarelis. Skyriuje liko du darbuotojai, kurie nebeįstengia kokybiškai, efektingai atlikti skyriaus nuostatuose numatytų uždavinių, tikslų bei funkcijų. Dėl darbuotojų stygiaus pirmiausia nukenčia Bibliotekos kultūrinė veikla: renginių, parodų organizavimas ir planavimas (metams, ketvirčiams, mėnesiui), kultūrinės veiklos informacijos viešinimas ir sklaida, bendradarbiavimas su kitų kultūros įstaigų specialistais ir t. t. Nebelieka laiko informatyviai kuruoti ir administruoti Bibliotekos veiklą socialiniuose tinkluose: <https://www.facebook.com/anyksciuviesojibiblioteka/>; <https://www.facebook.com/idejulabas/>; <https://www.facebook.com/groups/392141960996947/> (vieša grupė Anykščių kraštas senose



fotografijose) taip pat organizuoti ir koordinuoti su jaunimu susijusias veiklas bei veiklas IDĖJŲ LABORATORIJOJE: saviraiškos ir realizacijos erdvėje, pritraukti ir kuruoti savanorius (tvarkyti su tuo susijusią dokumentaciją).

➤ **2019 m. metais pagrindinės metodinės veiklos kryptys:**

➤ Organizuoti metodinę pagalbą Bibliotekos skyrių ir filialų darbuotojams:

📖 Bibliotekininkų kvalifikacijos tobulinimas, profesionalumo bei kompetencijų ugdymas, siekiant darbo kokybės;

📖 Bibliotekų veiklos analizavimas, atsižvelgiant į rezultatus, rekomendacijų veiklos tobulinimui teikimas;

📖 Bibliotekų bendradarbiavimo bei socialinės sanglaudos bendruomenėse stiprinimas.

➤ Organizuoti ir planuoti kultūrinę veiklą:

📖 Organizuoti ir koordinuoti bibliotekos žodinius ir vaizdinius renginius, jų vykdymą;

📖 Organizuoti ir koordinuoti su jaunimu susijusias veiklas;

➤ Planuoti, organizuoti ir vykdyti projektinę veiklą;

➤ Analizuoti Bibliotekos skyrių bei filialų darbą, pateikti ataskaitas ir planuojamus dokumentus:

📖 Analizuoti bibliotekų statistinius duomenis, rengti statistines bei tekstines metines bibliotekų veiklos ataskaitas;

📖 Rengti Bibliotekos darbo planą bei visos sistemos suvestinį kontrolinių rodiklių planą;

➤ Administruoti ir skleisti informaciją Bibliotekos socialiniuose tinkluose, internetinėje svetainėje;

Viešoji biblioteka organizuodama metodinę veiklą daug dėmesio skiria bibliotekininkų profesinės kvalifikacijos plėtrai, jos formų įvairovei. Metodikos skyriaus vedėja S. Meškauskienė (buvusi iki 2017 m. kovo 8 d. vyriausioji metodininkė) yra pagrindinė metodinio darbo organizatorė. Ji vadovauja filialų darbui, teikia metodinę pagalbą pačiuose filialuose, el. paštu ir telefonu, padeda padalinių darbuotojoms visuose bibliotekinio darbo baruose. Bibliotekų darbuotojų profesinis tobulėjimas, mokymasis, keitimasis patirtimi ir idėjomis yra viena iš sąlygų, įgalinčių įdiegti pokyčius bibliotekose. Svarbiausias profesinio tobulėjimo kriterijus – kokybiniai veiklos pokyčiai bibliotekose. To buvo siekiama Viešosios bibliotekos metodinėje veikloje. Ugdant bibliotekininkų profesinę kvalifikaciją ir kompetencijas, bene svarbiausiais išlieka Viešojoje bibliotekoje organizuojami seminarai, dalykiniai pasitarimai, mokymai, kolegų patirties sklaida. Metų eigoje organizuoti 2 seminarai, lyginant su praėjusiais metais (-1) ir šeši pasitarimai, tiek pat kiek ir 2018 m. Dalyvavo 285 darbuotojai. Dalykiniuose pasitarimuose aptartos bibliotekų veiklos aktualijos (skaitytojų aptarnavimas, fondų komplektavimas, nurašymas, naujų technologijų panaudojimas, kraštotyros ir informacinė veikla, renginių organizavimo ypatumai, edukacinės



veiklos samprata, akcijos–konkursai, skaitmeninio raštingumo mokymai ir kt.), darbuotojos dalinosi žiniomis, įgytomis seminaruose, kursuose, mokymuose, buvo pagerbti darbuotojai jubiliejų progomis.

➤ **Dalykiniai darbuotojų pasitarimai ir seminarai.**

Pirmasis darbuotojų pasitarimas 2019 m. suorganizuotas balandžio 2 dieną. Darbuotojų pasitarimą įžanginiu žodžiu pradėjo Metodikos skyriaus vedėja S. Meškauskienė. Ji trumpai pristatė balandžio mėnesį būsimus renginius, Kultūros darbuotojų dienos scenarijų ir priminė apie artėjančią Nacionalinę Bibliotekų savaitę. Filialų bibliotekininkai turi apgalvoti planuojamus renginius (data, forma, pavadinimas) ir siųsti Metodikos skyriaus renginių organizatorei Vaidai Jucienei. Nuo 10 val. prasidėjo Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos išvažiuojamieji mokymai Anykščių bibliotekos specialistams.

Antrajame darbuotojų pasitarime S. Meškauskienė skaitė pranešimą *Rajono bibliotekų 2018 m. veiklos ataskaitos apžvalga I dalis*, o V. Jucienė pristatė festivalį „Nuotykių tęsiasi“. Bibliotekos kolektyvas atsisveikino su ilgamete Surdegio bibliotekininke Janina Uzdriene, kuri dėl sveikatos problemų išėjo iš darbo. Pristatyta nauja darbuotoja Žilvina Jasiulienė, kuri dirbs Surdegio filiale nuo 2019 m. gegužės 6 d. Aptarti einamieji klausimai.

Birželio mėnesio pasitarimas prasidėjo S. Meškauskienės pranešimu *Rajono bibliotekų 2018 metų veiklos ataskaitos apžvalgos II dalį*. Skaidrių pagalba išsamiai pateikta bibliotekų veikla. Apžvelgta: darbas su skaitytojais vaikais, renginiai vaikams, informacinė ir kraštotyros veikla, metodinė veikla, kvalifikacijos kėlimas, finansavimas ir pateiktos išvados bei problemos. Elmininkų filialo bibliotekininkė Diana Šermukšnienė kalbėjo tema „Kūrybinės dirbtuvės vaikams“. Pristatė kūrybines dirbtuves su architektu Žilvinu Smalskumi. Ažuožerių filialo bibliotekininkė Daiva Agafanovienė pristatė išsamų kraštotyros darbą „Ją vadino tiesiog mokytoja“, apie kultūros meno kolektyvų vadovę Eleną Vildžiūtę-Skrebūnienę. Krašto dokumentų ir kraštotyros skyriaus vedėja Audronė Berezauskienė dalijosi kraštotyrinės veiklos patirtimi. Atsakinėjo į filialų darbuotojų konkrečius klausimus apie kraštotyros darbą. Aptarti einamieji klausimai.

<http://www.anyksciuvb.lt/lt/naujienos/4241-bibliotekos-skyriu-ir-filialu-darbuotoju-susirinkimas-19-06-11>

Ketvirtą pasitarimą pradėjo S. Meškauskienė, kuri skaitė pranešimą: *Edukacinės veiklos bibliotekoje samprata. Edukacinė veikla bibliotekoje*. Skaidrių pagalba išsamiai pateikta edukacijos samprata, edukacinės veiklos teorinė ir metodinė medžiaga, praktiškai pateikti pavyzdžiai, kaip vykdoma edukacinė veikla bibliotekoje. Pristatytos Vaikų literatūros ir edukacijos skyriaus 3 edukacinės programos, filialuose organizuotos edukacinės veiklos. Antruoju pranešimu *Skaitmeninio raštingumo mokymai Anykščių L. ir S. Didžiulių viešojoje bibliotekoje* buvo pateikta statistika apie įvykusius projekto *Prisijungusi Lietuva* pradžiamokslio ir pažengusiųjų mokymus,



kokių programų buvo mokoma, kiek dalyvių dalyvavo. Trečiuoju pranešimu *2019 metų pagrindinių metinių rodiklių (vartotojai, apsilankymas, išdavimas, renginiai) analizė* išsamiai pateikta Exel lentelėje. Susumuoti visų filialų pagrindiniai rodikliai rugsėjo 30 dienos duomenimis. Aptarta vartotojų ir gyventojų mažėjimo problema rajone.

Kavarsko filialo bibliotekininkė Žydrūnė Šiaučiulė pristatė „Lions Quest“ projektą „Laikas kartu“, Viešintų filialo bibliotekininkė Jolanta Mameniškienė kalbėjo tema „Komunikacija su vaikais per pasakas“. Bibliotekos kultūrinės veiklos koordinatorė ir organizatorė Vaida Jucienė dalijosi patirtimi iš Panevėžio regiono bibliotekų kvalifikacinio vizito į Latvijos viešąsias bibliotekas. Filialų darbuotojai dalyvavo kūrybinėse cianotipijų (senosios fotografijos technikos) dirbtuvėse, kurias vedė Bibliotekos kultūrinės veiklos vadybininkė Indrė Rukšaitė ir Bibliotekos savanorė Lina Bliudžiutė.

<http://www.anyksciuvb.lt/lt/naujienos/4441-bibliotekos-skyriu-ir-filialu-darbuotoju-susirinkimas>

Lapkričio mėnesio pasitarime skaityti pranešimai: S. Meškauskienė skaitė pranešimą „Elektroninis parašas“, Kurklių filialo bibliotekininkė Danguolė Matulienė ir Troškūnų filialo bibliotekininkės Aurėlija Deveikienė ir Sigita Steponavičienė paruošė pristatymus kraštotyros tema, įdomų pranešimą „Atrask ir pažink Svėdasus“ skaitė Svėdasų filialo bibliotekininkė Inga Kilienė, apie Vaižganto skaitymų ciklą kalbėjo Svėdasų filialo bibliotekininkė Dalia Paulavičienė, Rubikių filialo bibliotekininkė Genovaitė Šarskuvienė pristatė tradicijų tęstinumą ir Šiaurės šalių literatūros savaitę Rubikių bibliotekoje.

Po darbuotojų pasitarimo vyko knygos „Pašaukti tikrajai laisvei: kunigas Stasys Yla ir sesuo Augusta – Apolonija Sereikytė“ sutiktuvs. Dalyvavo knygos sudarytojai Elvydas Jačėnas, Rita Šlaitaitė ir kunigo Stasio Ylos brolio sūnus Juozas Yla.

<http://www.anyksciuvb.lt/lt/naujienos/4512-bibliotekos-skyriu-ir-filialu-darbuotoju-susirinkimas-lapkricio-12>

Pirmasis paskutinio metų pasitarimo S. Meškauskienės pranešimas apie statistines ataskaitas, jų pildymą, tekstines ataskaitas, planus, padarytas klaidas praeitais metais. Perskaitytas ataskaitų ir planų pristatymo grafikas. V. Jucienė ir S. Meškauskienė apžvelgė apžiūros *Bibliotekos populiarinimo priemonė – renginiai* rezultatus ir paskelbė nugalėtojus.

Pirmasis šių metų seminaras Bibliotekos skyrių ir filialų darbuotojams prasidėjo direktoriaus R. Kutkos ir Anykščių r. savivaldybės mero K. Tubio sveikinimo kalbomis. Garbingu „Šimtmečio anykštėno“ atminimo ženklu už nuopelnus Anykščių kraštui apdovanotas literatūros projektų iniciatorius, knygų autorius, kraštotyrininkas ir ištikimas bibliotekos bičiulis profesorius, habil. dr. O. Janonis.

Trumpai aptarus einamuosius klausimus žodis suteiktas profesoriui O. Janoniui. Seminaro metu rajono bibliotekininkams profesorius pristatė savo naujausią knygą „Surdegis.



Bibliografijos rodyklė (1622–2017)“, atskleidamas turtingą Surdegio miestelio istoriją. Po išsamaus savo knygos pristatymo žymus bibliografas skaitė originalia žaidimo forma parengtą pranešimą „Kraštotyrininko bibliografo bibliografinės kultūros ugdymas ir saviugda“. Kalbėdamas autorius siūlė klausytojams atlikti savianalizę ir nusistatyti savo bibliografinės kultūros lygį. Dviejų kraštotyrininkų bibliografų dialogo forma profesorius siūlė atpažinti save kaupiant plusus bei minusus. Seminaro dalyviai patys galėjo nuspręsti, ar jų bibliografinė kultūra yra patenkinama, ko jie tikisi iš metodikos centrų ir ar būtina užsiimti saviugda. Seminaro metu buvo eksponuojama prof. O. Janonio išleistų knygų paroda ir profesoriaus parengta meninių nuotraukų paroda „Surdegis toks pats ir vis kitoks“.

<http://www.anyksciuvb.lt/lt/archyvas/3967-o-janoniui-perduotas-simtmecio-anyksteno-apdovanojimas>

Antrasis šių metų seminaras skirtas visoje Europoje vykstančiai kasmetinei akcijai „Skaitmeninė savaitė“, kovo 25–31 d., (angl. ALL DIGITAL Week). Seminaro tikslas – skatinanti naudotis informacinėmis ryšio technologijomis ir ugdyti skaitmeninį raštingumą. Seminaro pradžioje Metodikos skyriaus vedėja S. Meškauskienė pristatė projektą „Prisijungusi Lietuva“, jo galimybes ir naudą Bibliotekai, filialams. Pateikta daugiau informacijos apie „Skaitmeninės savaitės“ renginius Bibliotekoje, kuriuos galima rasti čia: <https://www.anyksciuvb.lt/lt/naujienos/4030-kvieciame-i-skaitmenines-savaites-renginius-musu-bibliotekoje>. Pagal parengtą skaitmeninių konsultantų sąrašą išdalintos gautos projekto planšetės. Bibliotekininkėms priminta pasirašyti planšečių gavimo deklaraciją.

Metodikos skyriaus bibliotekininkė I. Rukšaitė pristatė grafinių planšečių panaudojimo galimybes Bibliotekoje. Praktiškai pademonstravo, kaip jos veikia. Renginių organizatorė V. Jucienė papasakojo apie vasario 28 d. atidarytą spaudos fotografo Izidoriaus Girčio muziejų. Po seminaro visi norintys galėjo apžiūrėti muziejų ir paklausti eksponatų atsiradimo istorijų.

Bendrojo skyriaus vedėjas J. Šaučiūnas Bibliotekos skyrių ir filialų darbuotojams bei miesto mokyklų bibliotekininkams pristatė kompiuterinę techninę įrangą, kurią sudaro programavimo ir kūrybinis paketai. Šiuose paketuose yra šiuolaikiniai įrenginiai: robotikos konstruktorius, programuojamo mikrokompiuterio rinkinys, edukacinis programuojamas dronas, neigiamų ir nuotraukų skaitmeninimo skeneris, kompiuteris su 360 laipsnių kamera, rašalinis nuotraukų spausdintuvas ir kt.

<http://www.anyksciuvb.lt/lt/archyvas/4048-skaitmenine-savaite-programavimo-ir-kurybinio-paketu-pristatymas>

Viešosios bibliotekos ir filialų darbuotojai metų eigoje parengė ir seminarų bei pasitarimų metu perskaitė 25 pranešimus, 5 mažiau nei praeitais metais.



➤ **Metodinės literatūros fondas. Konsultacijos. Išvykos į filialus. Metodinės rekomendacijos.**

Bibliotekininkai tobulinasi ir savišvietos būdu, skaitydami profesinę literatūrą. Žurnalo „Tarp knygų“ nebegauna filialai, tačiau aktualiausi straipsniai nuskenuojami ir išsiunčiami el. paštu. Naudojasi metodikos kabinete esančia literatūra, nors jos gaunama labai mažai, o poreikis būtų didesnis. Metodinės literatūros fonde yra 613 fiz. vnt. dokumentų; knygų – 350 fiz. vnt., žurnalų – 143, testinių dokumentų – 120 fiz. vnt. 2019 m. gauta 141 fiz. vnt. dokumentų, iš jų 11 žurnalų „Tarp knygų“. Daugiausia skaitoma vietoje, o reikiama medžiaga – skenuojama ar kopijuojama. Neretai filialų darbuotojams reikalingos konsultacijos, patarimai tvarkant dokumentų fondą, organizuojant renginius, pildant darbo apskaitos dokumentaciją. Metų bėgyje suteiktos 48 konsultacijos. Metų pradžioje parengtos statistinės rajono bibliotekų ataskaitos ir automatizuotai (LIBIS programa) pateiktos Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Bibliotekininkystės centro bibliotekų vadybos skyriui. Pateikta ir Bendroji 2018 m. Bibliotekų ataskaita 1 Kultūra metinė. Parengta tekstinė rajono bibliotekų ataskaita, bei suvestinis sistemos planas ir viešosios bibliotekos veiklos planas 2019 m.

Nuolatinė metodinė pagalba reikalinga visiems bibliotekininkams, tačiau vertingesnė – praktinė pagalba. Išvykose didesnė galimybė tiesiogiai susipažinti su jų darbu, įvertinti jį, matyti klaidas ir trūkumus, kontroliuoti ankstesnių įpareigojimų vykdymą. Filialų darbuotojai gali tiesiogiai spręsti iškilusius klausimus, problemas ir jas išsiaiškinti. Praktinė pagalba, suteikta darbo procese, atsižvelgiant į konkrečias sąlygas daro didelę įtaką. Išvykų metu teikiama pagalba konsultuojant bibliotekų darbuotojus atskaitomybės ir darbo apskaitos, fondo formavimo, dokumentų nurašymo, informacijos paieškos, informacinių technologijų panaudojimo, bibliotekos paslaugų reklamos, ryšių su visuomene, renginių vedimo, bibliotekos įvaizdžio formavimo, bibliotekos fondo populiarinimo ir kt. klausimais. Išvykų metu tikrinta kaimo filialų darbuotojų darbo drausmė, dokumentų apskaita, ar pagal planą daromi renginiai, bibliotekų švara ir tvarka, estetinis vaizdas. Neretai susitinkama su bibliotekos lankytojais, bendruomenių pirmininkais, aptariamos bibliotekos problemos, pasidžiaugiama jų darbu. Džiugina tai, kad bibliotekos aktyviau bendradarbiauja su vietos bendruomenių tarybomis, moterų klubais, seniūnijomis, įsijungia į įvairias akcijas, projektus. 2019 m. išvykta į filialus 30 kartų. Per metus kiekvienas filialas buvo aplankytas 1,25 karto. Be Metodikos skyriaus vedėjos S. Meškauskienės į kaimo filialus dažniausiai vyko Informacijos išteklų formavimo skyriaus bibliotekininkė Laima Kamarova, Bendrojo skyriaus vedėjas J. Šaučiūnas ir darbuotojai: M. Andziulis, Martynas Esmantas.

- Išvykų tikslas įvairus: darbo kontrolė, patikrinimas – 21, praveisti mokymus – 5, dalyvavimas renginyje – 2, dėl patalpų – 1, metodinė ir praktinė parama – 1.



Vesti mokymai naujai priimtai darbuotojai. Parengtos 3 metodinės rekomendacijos: *Įžymių datų kalendorius 2020 m.*; *Pagrindinės rašybos taisyklės*; *Edukacinės veiklos bibliotekoje samprata. Edukacinė veikla bibliotekoje.*

➤ **Apžiūros.**

2018 m. rugsėjo 4 d. Bibliotekos direktoriaus įsakymu V-60, siekiant suaktyvinti kultūrinių ir edukacinių renginių organizavimą, paskelbta nauja apžiūra *Bibliotekos populiarinimo priemonė – renginiai*. Apžiūra vyko nuo 2018 m. rugsėjo 10 d. iki 2019 m. lapkričio 8 d. Dalyvavo 22 Viešosios bibliotekos filialai, 2 filialai nedalyvavo (Andrioniškio ir Vaitkūnų). Komisijai buvo pristatyti renginių aprašymai. Vienų filialų darbuotojai pateikė išsamius renginių aprašymus atitinkančius reikalavimus nuostatuose, aprašymuose panaudota priemonių ir formų įvairovė, originalumas, kūrybiškumas, pagrįstumas bei tikslingumas, kitų – aprašymai pateikti nepilnai atitinkantys. Buvo nutarta išskirti dvi grupes: didžiųjų filialų (darbuotojai kurie dirba visu etatu) ir mažųjų filialų (dirba pusę etato). Kiekvienas vertinimo komisijos narys vertino balais nuo 1 iki 3 pagal kriterijus nuostatuose. Nutarta išrinkti po 3 laimėtojus iš kiekvienos grupės (didžiųjų ir mažųjų filialų) ir skirti 2 paskatinamuosius prizus.

Laimėtojai didžiųjų filialų:

1 vieta. Kavarsko filialas (Žydrūnė Šiaučiulė, Vilma Kisieliūtė), 15 balų,

2 vieta. Svėdasų filialas (Inga Kilienė, Dalia Paulavičienė), 6 balai,

3 vieta. Viešintų filialas (Jolanta Mameniškienė) 4 balai.

Paskatinamasis prizas: Traupio filialas (Ramunė Musteikienė).

Laimėtojai mažųjų filialų:

1 vieta. Burbiškio/Mačionių filialas (Iveta Stankevičiūtė-Požėlienė), 15 balų,

2 vieta. Svirnų II filialas (Jurga Chlibik), 8 balai,

3 vieta. Kuniškių filialas (Daiva Šišlienė), 7 balai.

Paskatinamasis prizas: Leliūnų filialas (Birutė Ražanskienė).

<http://www.anyksciuvb.lt/lt/naujienos/4564-bibliotekos-skyriu-ir-filialu-darbuotoju-susirinkimas-2019-12-17>

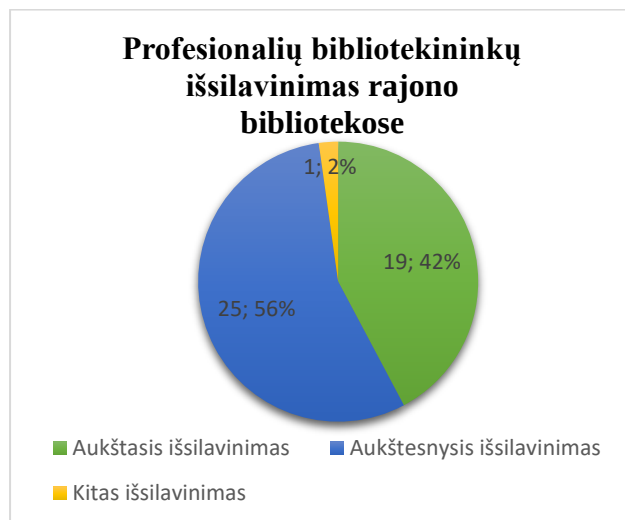
https://www.facebook.com/pg/anyksciuviesojibiblioteka/photos/?tab=album&album_id=1396616630499382

Nuolatinis kvalifikacijos kėlimas, kompetencijų ugdymas, mokymasis visą gyvenimą – mūsų darbo esmė. Rajono bibliotekų darbuotojai skatinami nuolat šviestis, tobulėti, savarankiškai gilinti žinias, jas įvertinti ir kūrybiškai pritaikyti darbe. Juk nuo paties bibliotekininko požiūrio ir motyvacijos dažniausiai priklauso bibliotekos veiklos sėkmė. Mažėjant gyventojų skaičiui rajone nebegalime tikėtis kiekybinių rodiklių augimo, siekiamybe tampa bibliotekų veiklos ir teikiamų paslaugų kokybė.

VII. PERSONALAS

7.1. Personalo išsilavinimas

Viešojoje bibliotekoje ir filialuose 2019 m. pabaigai yra 55,5 etatų, dirbo 54 darbuotojai. Profesionalūs bibliotekininkai – 45, kvalifikuoti specialistai – 4, techniniai darbuotojai – 5.



35 bibliotekininkai dirba visą darbo dieną. 10 bibliotekininkų dirba ne pilną darbo dieną:

- Viešojoje bibliotekoje 0;
- Kaimų filialuose 9;
- Miestų filialuose 1.

7.2. Darbuotojų profesinės kvalifikacijos kėlimas

- **Bibliotekų darbuotojams 2019 metais organizuoti 8 mokymai Viešojoje bibliotekoje:**
 - Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos organizuoti Bibliotekų specialistų mokymai, programa: *Darbas su atvirojo kodo dokumentų maketavimo programa „Scribus“* (3 val.). Lektorius Aivaras Neimontas. Šiuos programos kursus išklaušė, praktiškai išmoko pritaikyti ir pažymėjimus gavo 8 Bibliotekos darbuotojai;
 - Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos organizuoti Bibliotekų specialistų mokymai, programa: *Rankraščių fondų tvarkymas ir katalogavimas* (4 val.). Lektorė Audronė Palionienė. Šiuos programos kursus išklaušė ir pažymėjimus gavo 9 Bibliotekos darbuotojai;
 - Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos organizuoti Bibliotekų specialistų mokymai, programa: *Skrajučių, plakatų ir vizitinių kortelių maketavimas su atvirojo kodo programa INKSCAPE* (4 val.). Lektorė Toma



Apinytė-Kirslienė. Šiuos programos kursus išklaušė ir pažymėjimus gavo 11 Bibliotekos darbuotojų;

- Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos organizuoti Bibliotekų specialistų mokymai, programa: *Skaitymo skatinimo programos ir knygų klubai skirtingoms amžiaus grupėms* (3 val.). Lektorė Greta Ratkutė. Šiuos programos kursus išklaušė ir pažymėjimus gavo 18 Bibliotekos darbuotojų;
- Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos organizuoti Bibliotekų specialistų mokymai, programa: *Pažintis su vaizdo redaktoriumi – atviro kodo programa OpenShot. Nuotraukų filmo kūrimas* (4 val.). Lektorė Jolanta Sriubienė. Šiuos programos kursus išklaušė ir pažymėjimus gavo 11 Bibliotekos darbuotojų;
- Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos organizuoti Bibliotekų specialistų mokymai, programa: *LIBIS analizinės bibliografijos posistemis* (3,5 val.). Lektorė Asta Rimkūnienė. Šiuos programos kursus išklaušė ir pažymėjimus gavo 2 Bibliotekos darbuotojos;
- Baltijos kompiuterių akademijos ir asociacijos VIPT organizuoti projekto „Prisijungusi Lietuva“ *skaitmeninių lyderių, konsultantų ir bibliotekininkų I ciklo mokymai* (8 val.). Lektorės Neringa Matkevičienė, Vaida Kunčinionė. Šiuos programos kursus išklaušė ir pažymėjimus gavo 26 Bibliotekos darbuotojai;
- Baltijos kompiuterių akademijos ir asociacijos VIPT organizuoti projekto „Prisijungusi Lietuva“ *skaitmeninių lyderių, konsultantų ir bibliotekininkų II ciklo mokymai* (8 val.). Lektorės Neringa Matkevičienė, Vaida Kunčinionė. Šiuos programos kursus išklaušė ir pažymėjimus gavo 29 Bibliotekos darbuotojai;

<http://www.anyksciuvb.lt/lt/archyvas/4076-bibliotekos-skyriu-ir-filialu-darbuotojai-kele-kvalifikacija>

<http://www.anyksciuvb.lt/lt/archyvas/4252-skaitmeniniu-lyderiu-konsultantu-ir-bibliotekininku-mokymai>

<http://www.anyksciuvb.lt/lt/archyvas/4487-skaitmeniniu-lyderiu-konsultantu-ir-bibliotekininku-mokymai>

45 profesionalūs bibliotekininkai dalyvavo 8 vietos mokymuose (jiems įteikta 114 pažymėjimų), 69 kartus patys vyko į 27 seminarus, mokymus, konferencijas, posėdžius ir pasitarimus.

➤ **Profesionalių bibliotekininkų kvalifikacijos kėlimas.**

- Stažuotė: *Knygų konservavimo (atkūrimo) galimybės bibliotekose*. Vyko Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešojoje bibliotekoje. Dalyvavo 15 Bibliotekos darbuotojų (J. Mameniškienė, Rita, Ivanova, Sigita Steponavičienė, Diana Šermukšnienė, I. Stankevičiūtė-

Požėlienė, Ligita Matulienė, Rimvydė Urbonienė, Ramunė Bražiūnienė, Violeta Matelienė, Gitana Kontrimavičienė, I. Kilienė, D. Paulavičienė, B. Ražanskienė, Vyta Budavičienė, Genovaitė Šarskuvienė).

- Seminaras *Skaitmeninės erdvės keliame iššūkiai bibliotekinių darbotvarkėje*. Vyko Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešojoje bibliotekoje. Dalyvavo 5 Bibliotekos darbuotojai (S. Meškauskienė, I. Rukšaitė, V. Matelienė, Rita Pocienė, Laima Kamarova).
- Seminaras *Viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo geroji praktika: pirkimų vykdymo efektyvumo strategija 2019 m.* Vyko SPA Vilnius Anykščiai, organizavo UAB „Juridicum“. Dalyvavo R. Pocienė.
- Seminaras *Kraštotyra – kertinis krašto istorijos pažinimo akmuo*. Vyko Visagino viešosios bibliotekos filiale. Dalyvavo 4 Bibliotekos darbuotojai (A. Berezauskienė, L. Matulienė, Birutė Venteraitienė, Judita Skačkauskienė).
- Seminaras *Kultūros paveldo objektų skaitmeninimas: atranka ir teisių valdymas*. Vyko Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešojoje bibliotekoje. Dalyvavo 2 Bibliotekos darbuotojai (L. Matulienė, J. Skačkauskienė).
- *Pasaulinė lyderystės konferencijoje* Vilniuje Siemens arenoje dalyvavo B. Venteraitienė.
- Rugsėjo 11-12 d. kvalifikacinis vizitas į Latvijos viešąsias bibliotekas. Vyko V. Jucienė.
- Informacinis renginys lektoriams, dalyvaujantiems projekto „*Prisijungusi Lietuva*“: *efektyvi, saugi ir atsakinga Lietuvos skaitmeninė bendruomenė*“ mokymo programose. Vyko Utenos A. ir M. Miškinų viešojoje bibliotekoje. Dalyvavo 6 Bibliotekos darbuotojai (S. Meškauskienė, J. Šiaučiūnas, V. Jucienė, Vyta Budavičienė, I. Kilienė, Žydrūnė Šaučiulė).
- Konferencija *Suaugusiųjų švietimo svarba šiuolaikinėje visuomenėje*. Vyko Anykščių menų inkubatoriuje. Dalyvavo S. Meškauskienė.
- *Dialogas-diskusija viešųjų bibliotekų tekstinių ataskaitų rengimo klausimais*. Vyko Lietuvos nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje. Dalyvavo S. Meškauskienė.
- Seminaras *Nuotolinių paslaugų ir užsienio prenumeruojamų duomenų bazių administravimas*. Vyko Lietuvos nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje. Dalyvavo 2 Bibliotekos darbuotojai (V. Budavičienė, D. Dudonienė).
- Seminaras *Paslaugų negalią turintiems asmenims plėtra: sėkmingas bibliotekos ir visuomenės dialogas*. Vyko Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešojoje bibliotekoje. Dalyvavo 3 Bibliotekos darbuotojai (V. Budavičienė, D. Dudonienė, R. Bražiūnienė).
- Seminaras *Informacijos ir paslaugų prieinamumas: ką svarbu žinoti*. Vyko Lietuvos Aklujų bibliotekos Panevėžio padalinyje. Dalyvavo D. Dudonienė.



- Dirbtuvės *Senoji knygrišyba*. Vyko Anykščių Sakralinio meno centre. Dalyvavo A. Šidlauskienė.
- *ES informacijos tinklo koordinacinis susitikimas*. Vyko Europos namuose Vilniuje. Dalyvavo V. Budavičienė.
- *Panevėžio teritorinės bibliotekų tarybos išplėstinis posėdis*. Vyko Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešojoje bibliotekoje (03.21) ir Zarasų rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje (11.19). Dalyvavo 2 Bibliotekos darbuotojai (R. Kutka, S. Meškauskienė).
- *Anykščių rajono neformaliojo suaugusiųjų švietimo koordinacinės grupės pasitarimas*. Vyko Anykščių Švietimo pagalbos tarnyboje. Dalyvavo S. Meškauskienė.
- Seminaras *Lėlių teatras – kultūrinei vaikų edukacijai*. Vyko Zarasų rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje. Dalyvavo 3 Bibliotekos darbuotojai (R. Urbonienė, R. Bražiūnienė, Lalezer Varbliauskienė).
- Seminaras *Vaikų ir paauglių literatūra Lietuvoje 2018 metais*. Vyko Lietuvos nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje. Dalyvavo 4 Bibliotekos darbuotojai (R. Urbonienė, R. Bražiūnienė, Palmira Žvikienė, L. Varbliauskienė).
- Seminaras *Ankstyvasis skaitymas: teorija ir praktika*. Vyko Pasvalio krašto muziejuje. Dalyvavo 3 Bibliotekos darbuotojai (R. Urbonienė, R. Bražiūnienė, L. Varbliauskienė).
- Konferencija *Vaizdų kalba vaikų literatūroje*. Vyko Lietuvos nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje. Dalyvavo 3 Bibliotekos darbuotojai (R. Urbonienė, R. Bražiūnienė, L. Varbliauskienė).
- Seminaras *Stalo žaidimo „Kelionė į devintą stotį“ kūrimas*. Vyko Zarasų rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje. Dalyvavo 2 Bibliotekos darbuotojai (R. Urbonienė, R. Bražiūnienė).
- Mokymai *Socialinės paslaugos, galimybės ir plėtra. Savanoriškos veiklos organizavimas paslaugų teikime*. Vyko Anykščių vietos veiklos grupės patalpose. Dalyvavo D. Varbliauskienė.
- Mokymai *Korupcijos pavojai: realybė ir nuomonė*. Vyko Mačionių kultūros skyriuje. Dalyvavo I. Stankevičiūtė-Požėlienė.
- „Lions Questu“ programos seminaras *Laikas kartu*. Vyko Kavarsko pagrindinėje mokykloje daugiafunkciniame centre. Dalyvavo Ž. Šiaučiulė.
- Nuotoliniai mokymai *Nemokamos „debesų“ paslaugos ir jų taikymo galimybės bibliotekose*. Dalyvavo 3 Bibliotekos darbuotojai (V. Jucienė, V. Matelienė, I. Kilienė).



- Nuotolinių mokymų transliacijos: *Kaip jaustis saugiai internetinėje erdvėje, naudojant skaitmeninius įrenginius ir Nauji asmens duomenų apsaugos teisės aktų reikalavimai bei jų taikymas*. Dalyvavo Bibliotekos darbuotojai.
 - **Kvalifikuotų specialistų kvalifikacijos kėlimas.**
 - Seminaras *Duomenų pateikimas į viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinę sistemą (VSAKIS)*. Dalyvavo Diana Judžentienė.
 - *Ruošiantis finansinių metų pabaigai viešojo sektoriaus subjektuose: 2019 m. teisės aktų pakeitimų apžvalga*. Dalyvavo D. Judžentienė.
 - Seminaras *Darbo užmokesčio ir komandiruočių išlaidų apskaita ir apmokestinimas*. Dalyvavo Nijolė Esmantienė.
 - Seminaras *Praktiniai duomenų apsaugos reformos pokyčių įgyvendinimo aspektai*. Dalyvavo Justė Jablonskienė.
 - Mokymai *LR Darbo kodeksas ir personalo dokumentai 2019 m.: darbo teisinių santykių sudarymo, vykdymo ir nutraukimo aktualijos*. Dalyvavo J. Jablonskienė.
 - Mokymai *Komandinis darbas ir efektyvi komunikacija*. Dalyvavo J. Jablonskienė.
 - Mokymai *Metodinės pagalbos renginys korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo klausimais*. Dalyvavo J. Jablonskienė.
 - Mokymai *Vietos bendruomenių skaitmeninių lyderių ir skaitmeninių konsultantų*. Dalyvavo J. Jablonskienė.
 - Mokymai nuo 2019-11-25 iki 2019-11-29 Tenerifėje (Ispanijoje) 5 d. po 5 val. (iš viso 25 val.) *Digital Marketing Strategy Course (Skaitmeninės rinkodaros strategija)*. Dalyvavo J. Jablonskienė.
 - Erasmus + KA2 projekto Pedagogų kompetencijų stiprinimas vykdant suaugusiųjų švietimą konferencija *Suaugusiųjų švietimo svarba šiuolaikinėje visuomenėje*. Dalyvavo J. Jablonskienė.
 - Mokymai *Dokumentų valdymo pertvarka Lietuvoje: nauji reikalavimai, iššūkiai, būtini darbai*. Dalyvavo J. Jablonskienė.
 - Nuotoliniai mokymai *Nemokamos „debesų“ paslaugos ir jų taikymo galimybės bibliotekose*. Dalyvavo J. Šiaučiūnas.
 - Mokymai *Darbuotojų sauga ir sveikata*. Dalyvavo J. Šiaučiūnas.
 - Mokymai *Civilinė sauga*. Dalyvavo J. Šiaučiūnas.
- Bibliotekos 4 kvalifikuoti specialistai 14 kartų kėlė kvalifikaciją.

7.3. Darbuotojų veiklos efektyvumo rodikliai

Vienam bibliotekininkui rajone tenka:

Bibliotekos	Vartotojų					Lankytojų				
	2019	2018	2017	2016	2015	2019	2018	2017	2016	2015
Rajono bibliotekose	178	182	183	196	173	3 464	3 415	3 210	3 724	3 258
Viešojoje bibliotekoje	148	141	150	167	119	2 856	2 540	2 411	2 975	2 263
Miestų filialuose	204	242	262	223	222	3 893	4 094	4 563	3 834	3 355
Kaimų filialuose	200	208	197	212	216	3 911	4 087	3 617	4 254	4 322

Bibliotekos	Išduotų dokumentų				
	2019	2018	2017	2016	2015
Rajono bibliotekose	5 280	5 425	5 323	5 831	5 147
Viešojoje bibliotekoje	4 181	3 941	4 233	4 923	3 538
Miestų filialuose	5 518	5 978	6 280	5 245	5 415
Kaimų filialuose	6 185	6 673	6 025	6 630	6 696

VIII. MATERIALINĖ BAZĖ

8.1. Patalpų būklė

Nuo 2013 m. jaukiomis, erdviomis, moderniomis Viešosios bibliotekos patalpomis džiaugiasi bibliotekos lankytojai ir darbuotojai.

Geros, renovuotos Andrioniškio, Ažuožerių, Viešintų, Kavarsko, Skiemonių, Kurklių II, Svėdasų, Debeikių, Budrių, Staškūniškio filialų patalpos. Remontuotos Ažuožerių filialų patalpos. Reikalingas kosmetinis remontas Rubikių, Mačionių, Šerių, Svirnų filialuose. Tragiškos būklės yra Vaitkūnų filialo patalpos: reikalingas remontas tiek lauke, tiek viduje. Troškūnų, Surdegio filialai perkelti į kitas geresnes patalpas. Kurklių filialas perkeltas į kitas patalpas, tačiau jos nėra geros.

Bendras rajono bibliotekų patalpų plotas – 3 783 m² iš jų naudingas plotas bibliotekos funkcijoms atlikti – 3 184 m²;

- Viešosios bibliotekos patalpų plotas – 1 808 m², iš jų naudingas – 1 538 m²;
- Miestų filialų – 301 m². iš jų naudingas – 229 m²;
- Kaimų filialų – 1 674 m². iš jų naudingas – 1 417 m².

Viso fondo lentynų metrų rajono bibliotekose – 4 468, atviro fondo – 4 198

Aštuonių filialų patalpos apšildomos centriniu šildymo būdu, penkiolika filialų krosninis šildymas ir viename filiale patalpos šildomos elektra.

8.2. Techninis aprūpinimas

Visos bibliotekos aprūpintos kompiuterine technika. Iš viso yra 150 kompiuterizuotų darbo vietų: 97 vartotojams ir 53 darbuotojams. Visose bibliotekose yra kopijavimo aparatai, tai

įgalina teikti vis populiariausiomis tampančias kopijavimo ir skenavimo paslaugas. Viešoji biblioteka turi įsigijusi dokumentų įrišimo ir laminavimo aparatus, multimediją, įgarsinimo aparatūrą, apšvietimo prožektorius ir kitą techniką.

IX. FINANSAVIMAS

2019 m. iš valstybės biudžeto gauta 20 459 Eur, iš savivaldybės biudžeto 655 700 Eur lėšų. Už mokamas paslaugas gauta – 4 437 Eur. Iš fizinių ir juridinių asmenų gauta 93 Eur parama. Iš programų ir projektų gauta 16 870 Eur lėšų.

Išlaidos:

- Darbo užmokesčiui – 580 342 Eur;
- Dokumentams įsigyti – 37 859 Eur, (iš jų knygoms – 23 450 Eur, periodikos prenumeratai – 14 400 Eur, elektroniniams dokumentams – 9 Eur);
- Automatizacijai, kompiuteriniai įrangai ir jos palaikymui – 6 241 Eur;
- Kitos išlaidos – 73 702 Eur.

IŠVADOS

➤ Pasiekimai

📖 2019 m. Biblioteka stengėsi įgyvendinti planuotus uždavinius. Gyventojų sutelkimo procentas įvykdytas 98,3 proc., o vartotojų skaičius – 8 023, planas įvykdytas – 97,2 proc. Apsilankymų bei organizuotų renginių planas viršija 100 proc., išduoties rodiklį – 96,2 proc. Lankomumas ir skaitomumas taip pat įvykdytas 100 proc.

📖 Biblioteka buvo reikalinga ir lankoma, vyko aktyvi kultūros ir informacijos veikla. Suorganizuoti tradiciniai renginiai: naktiniai poezijos skaitymai, Knygnešio diena, renginiai Nacionalinei Lietuvos bibliotekų savaitei, Anykščių miesto šventės renginiai, organizuota kasmetinė knygų mugė, Antano Baranausko literatūrinės premijos įteikimo vakaras. Organizuoti renginiai netradicinėje aplinkoje.

📖 Bibliotekoje sėkmingai įvykdyti 3 projektai.

📖 Įsteigtas naujas filialas Įstorių dvarelis. Bibliotekos rūsyje duris atvėrė naujas muziejus, kuris skirtas spaudos fotografui Izidoriui Girčiui. Tai nauji traukos objektai, kurie didins Bibliotekos lankomumą ir populiarumą.

📖 Aktyvus dalyvavimas akcijose „Lietuva skaito“, „Skaitymo iššūkis!“, „Tėčiai skaito vaikams“, „Atverk vasarai duris“, „Metų knygos rinkimai“, „Knygų Kalėdos“ ir kitose.

📖 Sėkmingas tarpinstitucinis bendradarbiavimas. Viešoji biblioteka ir kaimų filialai glaudžiai bendradarbiavo su miesto ir rajono mokyklomis, seniūnijomis, kaimo bendruomenėmis, Kultūros centro filialais, nevyriausybinėmis organizacijomis, rajono ir šalies menininkais, literatais. Vykdam projektus, minėtos institucijos dalyvavo kaip partneriai.



- 📖 Plečiasi paslaugos vartotojams, siekiama jų kokybė. Atsakytų užklausų – 3 290, planas įvykdytas 99,7 proc.
- 📖 Sudaromos sąlygos darbuotojų kvalifikacijos kėlimui ir profesionalumui ugdyti. 45 profesionalūs bibliotekininkai dalyvavo 8 mokymuose Viešojoje bibliotekoje, 69 kartus patys vyko į 27 seminarus, mokymus, konferencijas, pasitarimus kitų rajonų bibliotekose.
- 📖 Organizuoti projekto „Prisijungusi Lietuva“ 22 mokymai, dalyvavo 235 dalyviai.
- 📖 Paruoštos ir vykdytos 4 edukacinės programos.
- 📖 Bibliotekos Kalbų alėjoje atidengta jau 12 plytelių skirtų įvairioms šalims (Lietuvai, Prancūzijai, Gruzijai, Norvegijai, Čekijai, Moldovai, Baltarusijai, Estijai, Latvijai, Japonijai, Izraeliui ir Ukrainai).
- 📖 Gera bibliotekų materialinė bazė, techninis aprūpinimas: geros Viešosios bibliotekos ir didesnės dalies filialų patalpos; visos bibliotekos aprūpintos kompiuteriais su interneto prieiga (150 kompiuterizuotos darbo vietos, vartotojams – 97), turima kita technika.
- 📖 LIBIS programinės įrangos įdiegimas, knygų rekatalogavimo darbai filialuose.
- 📖 Žmogiškieji ištekliai: kvalifikuoti, darbo patirtį turintys darbuotojai, aukštąjį išsilavinimą turi 42 proc. profesionalių bibliotekininkų, 56 proc. – aukštesnįjį, kitas – 2 proc.

➤ **Problemos**

- 📖 Nepakankamas lėšų skyrimas dokumentams (knygoms ir periodikai) įsigyti.
- 📖 Gyventojų skaičiaus mažėjimas, ypač vaikų, spartus kaimo gyventojų senėjimo procesas.
- 📖 Tragiškos būklės yra Vaitkūnų filialo patalpos.
- 📖 Darbas ne pilną darbo dieną filialuose (10 filialų dirba ne pilną darbo dieną).
- 📖 Aktuali išlieka vartotojų skolininkų problema.

Bibliotekos 2019 metų tekstinė veiklos ataskaita parengta vadovaujantis skyrių ir filialų veiklos ataskaitomis.

Parengė:

Skaivė Meškauskienė